

ان يقطعوا بالسيف ايضاً الرز سهماً فاقفاد للجوف طين
 غالكبون وايستمي مجولين وامر جوهما خارج دار الوالي
 وضربوا اعناقهما في التي اسمن نسر من الثاني واما انا
 او طليسون الرليل عيدهما ولما تروا جسدنا مهما للقد
 موطنه اخذت هما انا وبكيت عليهما كثيرا وقتنتهما
 فهذه اخبار مولاي غالكبون وبي ايستمي وهذه وصف
 مستورهما وجهما افعما واحمال متفادتهما الذي
 شاهدا ته انا الدليل لاني كنت لغو مهما
 لتعجيل الاب والابن والروح القدس لاه

واحد الذي يليلق الاكولم
 والسجود صفاء التليل
 ام النور والايق شاه
 هذه مار اليان للجمع
 وجميع القديسين

بسنر

ՅՈՒՅԱԿ

ՄԱՇՏՈՅԻ ԱՆՎԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ
 ԱՐԱԲԵՐԵՆ ԲՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ
 ԶԵՌԱԳՐԵՐԻ

Մատենադարան

Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտը և
«Մատենադարանի բարեկամներ» բարեգործական հիմնադրամը
երախտագիտություն են հայտնում «ՁԵՅ ԹԻ ԱՅ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ-ին
սույն գրքի հրատարակությանն աջակցելու համար

Matenadaran

Mesrop Mashtots Institute of Ancient Manuscripts and

“Friends of the Matenadaran” Benevolent Fund

express their gratitude to “JTI ARMENIA” CJSC

for sponsoring the publication of this book

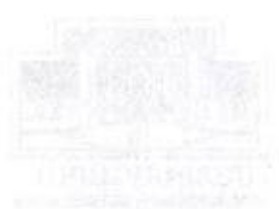

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

MATENADARAN
MESROP MASHTOTS INSTITUTE OF ANCIENT MANUSCRIPTS

**CATALOGUE
OF THE CHRISTIAN ARABIC
MANUSCRIPTS OF THE MATENADARAN**

By
Movses Khecho and Ester Petrosyan

YEREVAN 2021

01
2-99
h2.

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ
ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՅԻ ԱՆՎԱՆ ՀԻՆ ԶԵՌԱԳՐԵՐԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

**ՅՈՒՅԱԿ
ՄԱՇՏՈՅԻ ԱՆՎԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ
ԱՐԱԲԵՐԵՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԶԵՌԱԳՐԵՐԻ**

Կազմեցին՝
Մովսես Խեչո և Էսթեր Պետրոսյան

6869

ԵՐԵՎԱՆ 2021

ՀՏԴ 091
ԳՄԴ 63.2
Ց 991

Տպագրվում է Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի
գիտական խորհրդի որոշմամբ

Խմբագիրներ՝ Անի Ժ. Ավետիսյան, Միհրան Մինասեան

Յուզակ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի արաբերեն քրիստոնեա-
Ց 991 կան ձեռագրերի/Կաղմեցին՝ Մովսես Խեչո և էսթեր Պետրոսյան. - Եր.:
Մատենադարան, 2021. - 184 էջ և զուգավոր ներդիր՝ 8 էջ:

Հասորը բովանդակում է Երևանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադա-
րանի Արաբատառ ձեռագրերի հավաքածուի քրիստոնեական բովանդակու-
թյամբ 58 ձեռագրերի գիտական ընդարձակ նկարագրությունը: Նախատես-
ված է միջնադարագետների, արաբագետների, աստվածաբանների և կրոնի
պատմության մասնագետների համար:

ՀՏԴ 091
ԳՄԴ 63.2

ISBN 978-9939-9257-7-6

©ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ, 2021

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

Արաբական արշավանքներով պայմանավորված նոր իրադրությունում,
երբ քրիստոնյաներն աստիճանաբար դառնում են փոքրամասնություն Միջին
Արևելքում, ստարածաշրջանի բազմազգ, բազմալեզու և բազմամշակութային
միջավայրում արաբերենով ստեղծվում է մատենագրական հարուստ ժա-
ռանգություն, որն ուղղված էր ժամանակի պահանջների և մարտահրավեր-
ների բավարարմանը: Արդեն Լ-Ժ դարերում գրի են առնվում քրիստոնեա-
կան բովանդակությամբ մեծաքանակ ձեռագրեր արաբերենով:

Արաբական աշխարհում քրիստոնյաների պատմությունը կարելի է
բաժանել ծագումնաբանական երկու հյուզի՝ արաբներ (թեև փոքրամասն),
որոնք քրիստոնեություն էին ընդունել դեռևս մինչև իսլամի ծագումը, և
Միջին Արևելքի քրիստոնյա բնիկներ՝ ասորիներ, հունախոսներ, ղպտիներ և
այլք, որոնք իսլամի տարածումից հետո մեծամասամբ ենթարկվում էին
գերիշխող ուժի՝ արաբների ազդեցությանը և արաբացվում: Վերջիններս
կենտրոնացած էին հինգ հիմնական քրիստոնեական համայնքներում՝ մեյ-
րիտ (հունադավան), հակոբիկ (միաբնակ), նեստորական, ղպտի և մարոնի¹:

Վերադառնալով նախաիսլամական շրջանի արաբ քրիստոնյաների գո-
յություն հարցին՝ պետք է նշել, որ հարավից զաղթած արաբական դասուսնի
(الغسانة) ցեղի ներկայացուցիչներն Արաբիայի հյուսիսում միութենաբանակ
(miaphysite) քրիստոնյաներ էին, իսկ հյուսիս-արևելքում լախմիների (اللميون)
ցեղն էր՝ նեստորական կենտրոն դարձած Հիրա (الحيرة) մայրաքաղաքով:
Մինչիսլամական ժամանակաշրջանում նեստորականությունը ստարածված
էր Պարսից ծոցի երկայնքով, որտեղից էլ սերում է է դարի հայտնի ասկե-
տիկ գրող Իսահակ Նինվեցին: Միութենաբանակ քրիստոնեական համայնք

¹ Ա. Տե-Վեռնյան, «Հայ և քրիստոնյա արաբական մատենագրական առնչությունների
պատմությունից», Պաշտոնական ամսագիր Հայրապետական Աթոռոց Ս. Էջմիածնի, 1, Գ (ԺԱ),
Էջմիածին, 1977, էջ 57:

ՀՏԴ 091
ԳՄԴ 63.2
8 991

Տպագրվում է Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի
գիտական խորհրդի որոշմամբ

Խմբագիրներ՝ Անի Ժ. Ավետիսյան, Միհրան Մինասեան

Յուզակ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի արաբերեն քրիստոնեա-
Յ 991 կան ձեռագրերի/ Կազմեցին՝ Մովսես Խեչո և Էսթեր Պետրոսյան.- եր.:
Մատենադարան, 2021.- 184 էջ և գունավոր ներդիր՝ 8 էջ:

Հատորը բովանդակում է երևանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադա-
րանի Արաբատառ ձեռագրերի հավաքածուի քրիստոնեական բովանդակու-
թյամբ 58 ձեռագրերի գիտական ընդարձակ նկարադրությունը: Նախատես-
ված է միջնադարագետների, արաբագետների, աստվածաբանների և կրոնի
պատմության մասնագետների համար:

ՀՏԴ 091
ԳՄԴ 63.2

ISBN 978-9939-9257-7-6

©ԲԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ, 2021

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

Արաբական արշավանքներով պայմանավորված նոր իրադրությունում,
երբ քրիստոնյաներն աստիճանաբար դառնում են փոքրամասնություն Միջին
Արևելքում, տարածաշրջանի բազմազգ, բազմալեզու և բազմամշակութային
միջավայրում արաբերենով ստեղծվում է մատենագրական հարուստ ժա-
ռանգություն, որն ուղղված էր ժամանակի պահանջների և մարտահրավեր-
ների բավարարմանը: Արդեն Ը-Ժ դարերում գրի են առնվում քրիստոնեա-
կան բովանդակությամբ մեծաքանակ ձեռագրեր արաբերենով:

Արաբական աշխարհում քրիստոնյաների պատմությունը կարելի է
բաժանել ծագումնաբանական երկու ճյուղի՝ արաբներ (թեև փոքրաթիվ),
որոնք քրիստոնեություն էին ընդունել ղեռև մինչև իսլամի ծագումը, և
Միջին Արևելքի քրիստոնյա բնիկներ՝ ասորիներ, հունախոսներ, ղպտիներ և
այլք, որոնք իսլամի տարածումից հետո մեծամասամբ ենթարկվում էին
ղերիշխող ուժի՝ արաբների ազդեցությանը և արաբացվում: Վերջիններս
կենտրոնացած էին հին հիմնական քրիստոնեական համայնքներում՝ մել-
քիտ (հունագավան), հակոբիկ (միաբնակ), նեստորական, ղպտի և մարոնի¹:

Վերադառնալով նախաիսլամական շրջանի արաբ քրիստոնյաների գո-
յություն հարցին՝ պետք է նշել, որ հարավից գաղթած արաբական դասսանի
(الغساسنة) ցեղի ներկայացուցիչներն Արաբիայի հյուսիսում միութենաբանակ
(miaphysite) քրիստոնյաներ էին, իսկ հյուսիս-արևելքում լախմիների (اللاميون)
ցեղն էր՝ նեստորական կենտրոն դարձած Հիրա (الحيرة) մայրաքաղաքով:
Մինչիսլամական ժամանակաշրջանում նեստորականությունը տարածված
էր Պարսից ծոցի երկայնքով, որտեղից էլ սերում է է դարի հայտնի ասկե-
տիկ գրող Իսահակ Նինվեցին: Միութենաբանակ քրիստոնեական համայնք

¹ Ա. Տեր-Ղևոնդյան, «Հայ և Իրիստոնյա արաբական մատենագրական առնչությունների
պատմությունից», Պաշտոնական տվագիր Հայրապետական Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի, ԼԴ (ԺԱ),
Էջմիածին, 1977, էջ 57:

գոյություն է ունեցել նաև հարավ-արևմտյան Արաբիայում՝ Նաջրանի օազիսում, որ կապված էր եթովպական Աքսումի թագավորության հետ: Հիշատակություններ կան նաև Հիջազում՝ Մեքքայում և շրջակայքում բնակվող արաբ քրիստոնյաների մասին, որոնք՝ փոքրաթիվ են եղել և, ամենայն հավանականությամբ, չեն կազմել առանձին քրիստոնեական համայնք²:

Արշավանքների արդյունքում արարները զրավեցին վիթխարի տարածքներ: Կայսրության սահմանները ձգվում էին Չինաստանի արևմուտքից և Հնդկական թերակղզուց մինչև Պիրենեյներ: Աշխարհաքաղաքական այս նոր ուժին բնորոշ էր էթնիկ և կրոնական համայնքների բազմազանությունը:

Իսլամական տիրապետության տակ հայտնված այս բազմատարր աշխարհում, անշուշտ, խրախուսվում էր դավանափոխությունը և իսլամացումը: Հակառակ երևույթը՝ մուսուլմանների քրիստոնեության ընդունումը, հագվադեպ երևույթ էր, և դրա վկայություններ պահպանվել են սրբախոսությունների տեսքով բացառապես քրիստոնեական աղբյուրներում: Դրանց թվում հատկապես հայտնի են սր. Անտոնիոսի նահատակության պատմությունը (القديس انطونيوس الذي استشهد بمدينة الرقة على أيام هارون الرشيد) պահպանված արաբերեն, ասորերեն, վրացերեն, լատիներեն և եթովպական աղբյուրներում, Դավիթ Դվինեցու (Մուրհան) հայերեն երկու ձեռագրերում պահպանված ավանդությունը և այլն: Այս աղբյուրների պատմական ճշմարտացիությունը պետք է զգուշավոր մտանալ³:

Անտոնիոս և Միջագետքում աստիճանաբար առօրյա խոսակցական լեզու էր դառնում արաբերենը, իսկ ասորերենը, հունարենը, ղպտերենը պահպանվում էին որպես զուտ կրոնական ծիսակատարությունների լեզուներ համայնքների ներսում: Արաբերենը, բացի ժամանակի առօրյա խոսակցական և իսլամի լեզուն լինելուց, նաև վերածվել էր տարածաշրջանի բազմաձևակութային միջավայրի մտավորականության լեզվի՝ ձևաբ բերելով առավելություն մյուս լեզուների նկատմամբ: Արդեն խալիֆա՝ Աբդ ալ Մալիքի օրոք (685-705 թթ.) պաշտոնական գրագրության լեզուն հունարենից և

² Նախաիսլամական շրջանի քրիստոնյա արարների մասին տե՛ս՝ J. S. Trimingham, *Christianity Among the Arabs in Pre-Islamic times*, London: Longman, 1979:

³ Christian C. Sahner, "Swimming Against the Current: Muslim Conversion to Christianity in the Early Islamic Period," *Journal of the American Oriental Society*, vol. 136, no. 2, April-June, 2016, pp. 265-284.

պարսկերենից փոխվում է արաբերենի: Այս փոփոխությունը թեև տեղի չի ունենում մի զիշերվա ընթացքում, սակայն խալիֆայության բոլոր հպատակները, այդ թվում քրիստոնյաները, պարտավորվում են հաշվի նստել արաբերենի ձևաբ բերած նոր դերի հետ:

Նման պայմաններում, երբ դավանափոխ լինելը և իսլամ ընդունելը ոչ միայն քաջալերվում էր, այլև տալիս էր բազմաթիվ առավելություններ այլակրոնների նկատմամբ, իսկ արաբերենն էլ դարձել էր ժամանակի լինգվա ֆրանկան, հետզհետե առաջ է գալիս քրիստոնեական տեքստերը և առաջին հերթին Աստվածաշունչը հասարակ ժողովրդին հասկանալի լեզվով արաբերենով թարգմանելու անհրաժեշտություն: Այս գործընթացը կարևոր քայլ էր քրիստոնեությունը պահպանելու, հասկանալի դարձնելու և տարածելու գործում, թեև արաբերենը երբեք էլ որպես քրիստոնեության աստվածաբանական լեզու չստացավ այն հեղինակությունը, ինչ երբայերենը, հունարենը, արամեերենը, ղպտերենը և նաև հայերենը:

Է դարից սկսած մինչև մեր օրերը՝ ամբողջ 14 դար, գոյատևելով իսլամական գերակայության պայմաններում՝ արաբ քրիստոնյաները միջնորդի դեր են խաղացել արևելքի և արևմուտքի, իսլամի և քրիստոնեության միջև: Այս ամենի արդյունքում առաջացած արաբերեն քրիստոնեական մատենադրությունն իր զարգացման առանձնահատկություններն ունեն տարածաշրջանի քրիստոնեական համայնքներից յուրաքանչյուրում: Դրեթե մինչև ուշ միջնադար այդ համայնքներում ձևավորվում են երկլեզու՝ ասորերեն-արաբերեն, հունարեն-արաբերեն և ղպտերեն-արաբերեն մատենագրություններ:

Քրիստոնեական աշխատությունները, անշուշտ, հաճախ արաբերենի էին թարգմանվում ասորերենից: Ասորերենը կատարել է միջնորդ լեզվի դեր հունարենից արաբերեն թարգմանությունների համար: Քրիստոնյա արաբ հեղինակներից շատերը թարգմանություններ գուգահեռ բնագրերը հարմարեցրել են ժամանակի պահանջներին՝ մտքում հստակ պահելով լսարանը, որին ուզում էին հասցնել խոսքը: Այս առանձնահատկությունը բնորոշ է հատկապես արաբերենով շարադրված քրիստոնեական ստեղծագործություններին:

Հարկ է ընդգծել, որ արաբերեն քրիստոնեական և իսլամական աստվածաբանությունները զարգացել են զուգահեռաբար՝ փոխազդելով միմյանց, որով պայմանավորված ձևավորվել է ընդհանուր բառապաշար, ինչ-

պես, օրինակ, դին (دين) = կրոն բառը⁴: Բացի այդ, ի սկզբանե քրիստոնյաները, պատասխանելով մուսուլմանների դավանաբանական հարցերին և իրենց վարդապետությունը բացատրելու համար, օգտվել են ժամանակի մուսուլման աստվածաբանների՝ մութաֆալլիմների տերմինաբանությունից և արտահայտություններից:

Սակավաթիվ են պահպանված տեղեկությունները միջնադարյան իսլամական գրչության կենտրոնների մասին: Որոշ տվյալներ հնարավոր է գուրաբերել հիշատակարաններից:

Հայտնի է բարձր էլիտայի ներկայացուցիչ հարուստ հովանավորների մասին, որոնց պատվերով և օժանդակությամբ ստեղծվում և բնօրինակվում էին ձեռագրերը: Ժամանակի ամենահայտնի մտավորական կենտրոններից է Աբրասյան խալիֆայության օրոք հիմնադրված Բաղդադ քաղաքի «Բայթ-ալ Հիքման» (Իմաստության տուն), որտեղ ամենատարբեր մասնագիտության տեր մարդիկ՝ գրիչներ, ծաղկողներ, մանրանկարիչներ, կազմարարներ աշխատում էին միասին և ստեղծում մեծաքանակ ձեռագրեր: Պատկերն ավելի գաղտնագերծված է արաբերեն քրիստոնեական մատենագրության դեպքում: Բոլոր մեծ և ազդեցիկ եկեղեցիներում, երբեմն նաև փոքրերում, արտագրվում և պահվում էին ձեռագիր մատյաններ: Եվ ահա հենց այս եկեղեցիներում էլ աստիճանաբար սկսում են յուրացնել նոր գիրը և օգտագործել արաբերենը որպես գրական լեզու: Արդեն մինչև Թ դարը գոյություն ունեցող հարուստ աստվածաբանական գրականություն արաբերենով: Իսկ Թ դարում արաբերենը կիրառվում էր քրիստոնեական բոլոր ուղղություններում:

Ը դարից սկսած Պաղեստինի քաղկեդոնական եկեղեցիները, և հատկապես Մար Սաբան (ܡܪܘܨܐ, ܡܪܘܨܐ ܟܘܨܐ), որոնցում Դ-Ը դարերում որպես աստվածաբանական լեզու գերիշխող էր հունարենը, հանդես են գալիս որպես քրիստոնեական մատենագրությունն արաբերենի վերածած առաջին կենտրոններ⁵:

⁴ Orsolya Varsányi, "Mapping the Semantics of Dīn (Religion) in 9th-century Arabic Christian Controversy", *The Arabist Budapest Studies in Arabic* 38, ed. K. Dévényi, Budapest, 2017, pp. 71-94.

⁵ Sidney Griffith, "The Monks of Palestine and the Growth of Christian Literature in Arabic", *The Muslim World* 78, 1988, p. 4. Նույնի՝ "From Aramaic to Arabic: The Languages of the Monasteries of Palestine in the Byzantine and Early Islamic Periods", *Dumbarton Oaks Papers*, vol. 51, 1997, pp. 11-31.

Թ դարի առաջին կեսին ծավալվում է հունարենից արաբերեն թարգմանությունների հզոր շարժում, որ հովանավորվում էր խալիֆաների կողմից (հատկապես ալ Մա՛մուն խալիֆայի օրոք (813-833 թթ.)): Թարգմանությունները, ինչպես նշել ենք, հաճախ կատարվում էին ասորերենի միջնորդությամբ: Թարգմանվում են փիլիսոփայությունը, աստղագիտությունը, բնական գիտություններին, աշխարհագրությանը նվիրված Աբիստոտիյի, Գալենոսի, Հիպոկրատեսի, Դիոսկորիդեսի, Պլատոնի և այլոց արժեքավոր աշխատությունները: Այս թարգմանություններն իրականացնող քրիստոնյաներն իրենց կարողությունների շնորհիվ մեծ հարգանք և կարևորություն ունեին արքունիքում և արար վերնախավի շրջանակներում: Հատկապես ակտիվ էին նեստորականները, որոնցից պետք է հիշատակել Աբու Զաքարիա Յուհաննա իրն ալ Բաթրիկի, Հունայն իբն Իսհակի, Յուհաննա իրն Մուսավայհի, Տիմոթեոս Ա կաթողիկոսի, Արդ ալ Մասիհ ալ Քինդիի անունները:

Արաբերենով քրիստոնեական աշխատությունների շարքում հատկապես շատ են աստվածաշնչյան թարգմանությունները: Նման բովանդակությամբ պահպանված ձեռագրերի թիվն անհամար է: Դրանց մի զգալի մասը ներառված են եվրոպական այնպիսի հավաքածուների մեջ, ինչպիսիք են Սքսֆորդի Բողոքյան գրադարանը, Լոնդոնի Բրիտանական թանգարանը, Ֆրանսիայի Ազգային գրադարանը և այլն: Արևելքում պահվող հավաքածուներից հատկապես արժեքավոր են Սինայում Մուրբ Կատարինեի վանքում պահվողները: Արաբերենով պահպանված աստվածաշնչյան հնագույն ձեռագրերից են *Sinai Arabic* 151 (մ. թ. 867), *Sinai Arabic* 72 (մ. թ. 897), *Vatican Arabic* 13 (Թ դար), *Sinai Arabic* 154 (Թ դար):

Միջնադարյան քրիստոնյա արաբական առնչությունների գիտակ, արևելագետ Սիդնեյ Գրիֆֆիթն իր դրքում անդրադառնում է արաբերենով առաջին աստվածաշնչյան և աստվածաբանական տեքստերի թարգմանություններին՝ նշելով, որ նախախաղաղական շրջանում արաբերեն Աստվածաշնչի գոյություն մասին փաստեր չեն պահպանվել, իսկ երբայդեհն Աստվածաշնչի արաբերեն թարգմանության ամենավաղ պահպանված օրինակը թվադրվում է Թ դարով: Այն համարվում է արաբերենով աստվածաշնչյան թարգմանությունների շարժման սկիզբը⁶: Հաջորդ դարերում արդեն աստվածաշնչյան

⁶ Sidney H. Griffith, *The Bible in Arabic: The Scriptures of the "People of the Book" in the Language of Islam*, New Jersey: Princeton University Press, 2013.

ձեռագրերը ընդօրինակելն ավելի լայն տարածում է ստանում: Հայտնի է նաև, որ արդեն ժՁ դարում Օսմանյան եգիպտոսում կային հմուտ մասնագիտական կարողություններ ունեցող ղպտիներ, որոնք վարպետացել էին արաբերեն Աստվածաշունչ արտագրելու գործում⁷:

Եվրոպական գիտական աշխարհին Աստվածաշնչի արաբերեն թարգմանությունները հայտնի են դառնում առաջին հրատարակությունների շնորհիվ, որոնց թվում պետք է առանձնացնել 1590-1591 թվականներին տպագրված արաբերեն, արաբերեն-լատիներեն պատկերազարդ Ավետարանները⁸: Հիշատակության են արժանի նաև Ազոստինո Ջուստինիանիի բաղմալեզու սաղմոսարանը⁹, իսկ ավելի ուշ Փարիզի (1628-1645 թթ.) և Լոնդոնի (1653-1657 թթ.) հայտնի հրատարակությունների արաբերեն հատվածները: Այդուհետ գիտնականներն օգտվում էին հենց այս հրատարակություններից՝ որպես արաբերեն Աստվածաշնչի հիմնական աղբյուր: Միայն ժԹ դարում ձևավորվեց նոր մոտեցում հարցի շուրջ: 1888 թվականին իտալացի արևելագետ Իգնացիո Գուիդին հրատարակեց մի արժեքավոր ուսումնասիրություն արաբերենով և եթովպերենով պահպանված Աստվածաշնչան թարգմանությունների մասին, որտեղ առաջ էր քաշում ձեռագրերի բնագրային համեմատության սկզբունքը, մատնանշում գրա կարևորությունը և թարգմանությունները ենթարկում ծագումնաբանական ճշուղային հետազոտության՝ ընդգծելով տարբեր ճշուղերի առանձնահատկությունների վերհանման կարևորությունը: Թարգմանությունների, դրանց հետազոտությունների, կրած փոփոխությունների միջոցով բացահայտվում էին ժամանակի պատմական, մշակութային, սոցիալական և կյանքի այլ բնագավառներին վերաբերող փաստեր¹⁰: Գուիդիի մոտեցումն անկյունաքարային է դառնում հետագա հետազոտողների համար: Նման բնագավառական-վերլուծական

⁷ Ronny Vollandt, "Making Quires Speak: An Analysis of Arabic Multi-Block Bibles and the Quest for a Canon", *Intellectual History of the Islamicate World*, vol. 4, Brill, 2016, pp. 170-209.

⁸ *Gospels in Arabic (Evangelium sanctum Domini Nostri Iesu Christi conscriptum a quatuor Evangelistis Sanctis idest, Matthaeo, Marco, Luca, et Iohanne)*, Rome, Medici Oriental Press, 1590-1591.

⁹ *Psalterium Hebraicum, Graecum, Arabicum, & Chaldaicum, cum tribus latinis interpretationibus & glossis*, ed. by Agostino Giustiniani, Genoa, 1516.

¹⁰ Ignazio Guidi, *Le Traduzioni Degli Evangelii in Arabo e in Etiopico*, (Atti della Reale Accademia dei Lincei), vol. 4, Rome: Accademia Dei Lincei, 1888.

մոտեցում պահպանվել է նաև գերմանացի ականավոր արևելագետ, աստվածաբան Գեորգ Գրաֆի հայտնի «Քրիստոնյա արաբական գրականության պատմություն» աշխատության հատորներում¹¹:

Արաբերեն առաջին թարգմանությունների շարքում Հին և Նոր Կտակարաններից բացի թարգմանվել են Աստվածաշնչան պարականոններ, վարքեր, հայրարանական գործեր և այլ Աստվածաբանական տեքստեր: Ջոշուա Բլաուի բնութագրմամբ այս թարգմանությունների լեզուն միջին արաբերենն է, որ տարածվել է անմիջապես արաբական արշավանքներից հետո և կարելի է գտնել Ը և Թ դարերում Պաղեստինում գրված արաբերեն քրիստոնեական ձեռագրերում¹²: Ժ-ԺԱ դարերում քրիստոնեական շրջանակներում ստեղծվում են նաև արաբերեն-ասորերեն բառարաններ, ինչպես եղիա Մծրնացու և Բար Բահյուլի հայտնի բառադրքերը:

Ամենավաղ արաբերեն քրիստոնեական աշխատությունները սովորաբար անանուն են: Մեզ անունով հայտնի առաջին արաբ քրիստոնյա մատենագիրները Թ դարից են՝ մելքիտ Աստվածաբան Թեոդորոս արու Կուրրան, Տակրիտի Եպիսկոպոս հակոբիկ Հարիր իբն Խիդմա արու Ռայիթան, Աբդ ալ Մասիհ իբն Նաիմա ալ Հիմսին, նեստորական Աստվածաբան Ամմար ալ Բասրին, որոնց փոխարինելու են գալիս ժ դարի հակոբիկ մատենագիր Աբու Ջաբարիա Յահյա իբն Ադի ալ Տակրիտին, ԺԱ դարի մատենագիրներ Յահյա իբն Սաիդ ալ Անթաքին, Աբու Ալի Իսա իբն Ջուր'ան, ԺԲ դարից Միքայիլ Ասորին, ԺԳ դարից Բար Հերբեսուր և ուրիշներ:

ԺԳ դարը հայտնի է որպես ղպտի-արաբական գրականության ծաղկման ժամանակաշրջան: Հատկապես աչքի են ընկնում հեղինակներից Ջիրջիս ալ Մաքինը, Աբու Իսհակ Իրրահիմ իբն ալ Ասսալը, Բութրուս ալ Ռահիրին և ուրիշներ:

ԺԴ և ԺԵ դարերը Միջին Արևելքի քրիստոնյաների համար անկման ժամանակաշրջան են, որ հատկանշվում են մուսուլմանների անհանդուրժողականության լայնածավալ դրսևորումներով: Այս շրջանի շատ քիչ ձեռագրեր են հասել մեզ: ԺԵ-ԺԶ դարերի ականառու ղեմքերից է մարոնի Ջիրբաիլ (Գարրիել) իբն ալ Կիլա'ին, ով շարագրել է մարոնիների պատմությունը:

¹¹ Georg Graf, *Geschichte der Christlichen Arabischen Literatur*, 5 volumes, Bibliotheca Apostolica Vaticana, 1944-1953.

¹² Joshua Blau, *The Renaissance of Modern Hebrew and Modern Standard Arabic: Parallels and Differences in the Revival of Two Semitic Languages*, (UC Publications in Near Eastern Studies), vol. 18, University of California Press, 1982.

ժէ-ժԼ՝ դարերում գարգացում է սպրում մարոնիների մատենագրությունը, առանձնանում են Իսթեֆան ալ Դուայհին և հատկապես Ջիրրաիլ (Գաբրիել) Ջիրմանոս Ֆարհաթը:

Ճեռագրերի ստեղծման և ընդօրինակման գործին գարկ է արվում Օսմանյան շրջանում սկսած ժէ դարից, երբ արաբ քրիստոնեական համայնքները՝ հատկապես Լևանտում, սկսում են աստիճանաբար վերականգնվել: Այս շրջանից մեզ են հասել մեծաքանակ ձեռագրեր¹³:

Արաբերենով գրված քրիստոնեական մատենագրությունը մեծ թիվ է կազմում: Սակայն այս հսկայածավալ օվկիանոսի շուրջ 90 տոկոսը մինչև օրս շարունակում է մնալ շուտամոռացիվ, չտպագրված և պահպանվում է միայն ձեռագրերի տեսքով¹⁴: Ավելին, դրանց մի մասն անգամ ամփոփված չէ ձեռագրացուցակների մեջ, թարգմանված չէ և հասանելի չէ դիտական լայն շրջանակներին: Իսկ երբեմն էլ ձեռագրացուցակներում ձեռագրերի նկարագրությունները շատ ընդհանրական են և չեն ներառում տեղեկություններ փոքր միավորների մասին: Այսպիսով, հաշվի առնելով նյութի կարևորությունը, սկզբունքային ենք համարում նախևառաջ մշակել տարբեր հավաքածուներում ընդգրկված արաբերեն քրիստոնեական ձեռագրերի, դրանցում ամփոփված մեծ և փոքր միավորների տվյալները և դրանք հասանելի դարձնել գիտական հանրությանը: Այս նպատակին ուղղված մի համեատ ներդրում է սույն ձեռագրացուցակի կազմումը՝ որպես հետագա քայլ մտքում պահելով մեծաքանակ քրիստոնյա արաբական մատենագրական ընդգրկմամբ թվային շտեմարանի կամ հարթակի ստեղծումը, որն օժտված կլինի հարուստ անվանացանկերով և փնտրման բազմադաշտ հնարավորություններով:

Անշուշտ, Գեորգ Գրաֆի վերահիշյալ «Քրիստոնյա արաբական գրականության պատմություն»-ը բնագավառում մինչև օրս կատարված կարևորագույն, անկյունաքարային աշխատանքներից է: Սակայն Գրաֆի աշխատությունից հետո ի հայտ են եկել ձեռագրերի նոր շարքեր (օրինակ՝ 1960-ական թվականներին շրջանառության մեջ դրված Սուրբ Կոտարինեի վանքի արաբերեն ձեռագրերը), որոնք ներառված չեն ուսումնասիրության մեջ:

¹³ Alexander Treiger, "The Arabic Tradition", in *The Orthodox Christian World*, ed. Augustine Casiday, London: Routledge, 2012, pp. 89-104.

¹⁴ Տե՛ս նույն տեղում, էջ 99:

Արաբերեն քրիստոնեական գրականությանն են նվիրված նաև Լուիս Շեյխույի (لويس شيخو) ուսումնասիրությունները, և հատկապես նրա հեղինակած արաբերեն քրիստոնեական ձեռագրերի, դրանց հեղինակների և հիմնական ստեղծագործությունների ընդարձակ ցուցակը¹⁵, Մելքիտ եկեղեցու պատմությունն ուսումնասիրող ժողովի նասրալլահի ֆրանսերեն հատորները¹⁶ և այլ հեղինակների հոդվածներ, մենագրություններ, հետազոտություններ:

Շեյխուն արաբերեն քրիստոնեական ձեռագրերի մասին իր աշխատությունում ապրիս է ամփոփ տեղեկություններ արաբագիր քրիստոնյա մատենադիրների, նրանց զործունեության ժամանակաշրջանի և ոլորտների, հեղինակած աշխատանքների մասին: Նշվում է նաև, թե աշխարհի խոշորագույն կենտրոններից որտեղ են պահվում նրանց հեղինակած ձեռագրերի օրինակները¹⁷: Օգտվելով Շեյխույի և այլ հեղինակների աշխատություններից՝ քաղել ենք տվյալներ տարբեր հեղինակների մասին և այդ նյութով լրացրել մեր աշխատանքը:

ՄԱՀՏՈՑՅԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴՊՐԱՆԻ

ԱՐԱԲԵՐԵՆ ԶՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՁԵՆՈՎԳԵՐԻ ՎԱՎԱԲԱԾՈՒՆ

Արաբերեն քրիստոնեական ձեռագրերի հավաքածուներ կան աշխարհի տարբեր պահոցներում, ձեռագրատներում: Արևելքում գտնվողներից առավել հայտնի են Սինայ լեռան¹⁸, Բելրուսի սր. Հովսեփի կաթոլիկ համայնքային¹⁹, Կահիրեի զատիական հայրապետական թանգարան-գրադարանի ձեռագրային հավաքածուները²⁰: Արևմուտքում պահվողների մեջ իրենց ծավալով և հարուստ նյութով հատկապես առանձնանում են Վատիկանի²¹ և

¹⁵ Louis Cheikho, *كتاب المخطوطات العربية لكتبة النصرانية*, Dar El-Machreq, Beirut, 2000.

¹⁶ Joseph Nasrallah, *Histoire du mouvement littéraire dans l'église melchite du Ve au XXe siècle*, 3 vols. in 6 parts, Louvain, 1979-1989.

¹⁷ Տե՛ս նրանում 15:

¹⁸ Margaret Gibson, *Catalogue of the Arabic Mss. in the Convent of S. Catharine on Mount Sinai*, (Studia Sinaitica), no. III, Cambridge University Press Warehouse, 1894.

¹⁹ Louis Cheikho, *Catalogue raisonné des manuscrits historiques de la Bibliothèque Orientale de l'Université Saint-Joseph*, Beirut: Mélanges de l'Université Saint-Joseph, 1913-1929.

²⁰ Georg Graf, *Catalogue de manuscrits arabes chrétiens conservés au Caire*, (Studi e testi 63), Biblioteca Apostolica Vaticana, 1934.

²¹ Angelo Maio, *Scriptorum veterum nova collectio à Vaticanis codicibus*, vol. IV, Romae, 1831.

Փարիզի²², Մինդանայի քրիստոնեական արարական ձեռագրերի հավաքածուները: Միայն վերջինիս հավաքածուն ընդգրկում է 600-ից ավելի միավոր²³:

Թվարանակով ավելի համեստ, սակայն իրենց կարևորությունը վերոնշյալներին չզիջող հավաքածուներ կան Բրիտանական թանգարանում²⁴, Ջոն Ռայլանդսի²⁵, Հալեպի մարտիրական գրադարաններում²⁶, Լիբանանի Բայամանգի վանքի ձեռագրերի պահպանում²⁷, Կահիրեի արևելաքրիստոնեական ուսումնասիրությունների ֆրանցիսկյան կենտրոնում²⁸ և այլուր:

Երևանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի 2732 Արարատա ձեռագրերի հավաքածուի մաս են կազմում արաբերեն քրիստոնեական մատենադրության 58 ձեռագիր-օրինակներ: Նախկինում այս ձեռագրերի համառոտ նկարագրություններն ընդգրկվել են հայ արևելագետ, թարգմանիչ, երկար տարիներ ԵՊՀ Արևելագիտության ֆակուլտետի Արարագիտության բաժնի դասախոս Հովհաննես Ասատրյանի (1947-2015) կազմած արաբերեն ձեռագրերի²⁹, նաև 1940-ական թվականներին կազմված արարատա ձեռագրերի անտիպ ցուցակներում (23 մատյան)³⁰:

²² Le Baron de Slane, *Catalogue des Manuscrits Arabes*, Paris, Imprimerie Nationale, 1883-1895.

²³ Alphonse Mingana, *Christian Arabic Manuscripts and Additional Syriac Manuscripts*, (vol. II of Catalogue of the Mingana Collection of Manuscripts), Cambridge, 1936.

²⁴ William Cureton and Charles Rieu, *Catalogus codicum manuscriptorum orientalium qui in Museo Britannico asservantur. Pars secunda, codices arabicos amplectens*, London, 1846-1871.

²⁵ Alphonse Mingana, *Catalogue of the Arabic Manuscripts in the John Rylands Library*, Manchester, Manchester University Press, 1934.

²⁶ Francisco del Río Sánchez, *Arabic Manuscripts in the Maronite Library of Aleppo (Syria)*, Edicions de la Universitat de Barcelona, 2017.

2018, حلب، المجلد الأول، حلب، مكتبة أيرتسية حلب المارونية، المجلد الأول، حلب، 2018.

²⁷ مجموعة مؤلفين، المخطوطات العربية في الأبرية الأرثوذكسية الأنطاكية في لبنان الجزء الثاني: دير السيدة البلمند، بيروت، جامعة البلمند، 1994.

²⁸ William F. Macomber, *Catalogue of the Christian Arabic Manuscripts of the Franciscan Center of Christian Oriental Studies*, Muski, Cairo, Franciscan Printing Press, 1984.

²⁹ Հովհաննես Ասատրյան, Անտիպ ցուցակ արաբերեն ձեռագրաց, Մաշտոցյան Մատենադարան, Երևան (չհրատարակված):

³⁰ Գուցակ արարատա ձեռագրերի (23 մատյան), Մաշտոցյան Մատենադարան, Երևան (չհրատարակված):

Ձեռագրերը Մատենադարանի Արարատա հավաքածուի շարքերն են համալրել մեծամասամբ նվիրատուությունների շնորհիվ: Հ^ժ 335 ձեռագիրը Մատենադարանի Արարատա ձեռագրերի հավաքածուն է համալրել 1920 թվականին, նվիրատուի անունը, ցավոք, չի պահպանվել: Նվիրատուների թվում են Միհրան Մինասեանը (քսաներեք ձեռագիր՝ Հ^ժ 1996, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389), Վարուժան Սալաթյանը (ինը ձեռագիր՝ Հ^ժ 1738, 1741, 1753, 1755, 1756, 1757, 1762, 1763, 1765), Արշակ Դանագոզյանը (ինը ձեռագիր՝ Հ^ժ 1153, 1154, 1155, 1156, 1160, 1161, 1162, 1180, 1189), Հովհաննես Պասմաճյանը (յոթ ձեռագիր՝ Հ^ժ 1044, 1045, 1046, 1961, 1976, 2082, 2083), Ճորճ Խորոզյանը (երկու ձեռագիր՝ Հ^ժ 1127, 1130), ՀՀ ԳԱԱ պատվավոր դոկտոր, լինդոնարնակ Վրեժ (Տեր Ներսես ավագ քահանա) Ներսեսյանը (երկու ձեռագիր՝ Հ^ժ 2727, 2730), Գրիգոր Գ. Բարսեղեանը (երկու ձեռագիր՝ Հ^ժ 1014, 1977), տեր (Հրաչ) և տիկին Աւետիսեանները (մեկ ձեռագիր՝ Հ^ժ 1997), Ռուբեն Գ. Պարսումյանը (մեկ ձեռագիր՝ Հ^ժ 2092), և մեկ ձեռագիր նվիրաբերել է «Փյունիկ» բարեգործական հիմնադրամը (Հ^ժ 2282):

Ձեռագրերը ԺԷ-ԺԹ դարերի են՝ հիմնականում գրված Միրիայում և Լիբանանում, բացառություն են միայն ձեռ. Հ^ժ 335-ը, որը գրվել է Եգիպտոսում և Հ^ժ 1160-ը, որը գրվել է Անտիոքում:

Գրչության ժամանակը հիշատակվել է ըստ ձեռագրերի գրչության ժամանակի հիշատակարանների հաղորդած տվյալների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում որոշվել է ընդօրինակման մոտավոր ժամանակաշրջանը՝ հիմք ընդունելով որոշ ձեռագրագիտական առանձնահատկություններ:

Արաբերեն քրիստոնեական ձեռագրերին, ընդհանուր առմամբ, հատուկ չեն նկարագրագրումներն ու մանրանկարները: Այդ իսկ պատճառով ձեռագրերն աչքի չեն ընկնում իրենց գեղագիտական արժեքով. մանրանկարները, զարդանախշերն ու յուսանցազարդերը սակավաթիվ են: Մեր ձեռագրերի շարքում հիշատակելի են միայն երկու ձեռագիր (Հ^ժ 1753 և 2730), որոնցում կան մանրանկարներ:

Ժանրային և բովանդակային առումով ձեռագրերը բազմազան են: Կան ինչպես Ավետարաններ, աղոթագրքեր, մտորումներ աստվածաբանական թեմաների շուրջ, այնպես էլ հրաշագործությունների մասին պատմություններ,

բարոյախրատական բովանդակությամբ աշխատություններ: Կրանց շարքում են նաև Ջիրմանոս Ֆարհաթի (ձեռ. 2^ր 2083, 2389) և Նիկոլաոս Սաիդի (ձեռ. 2^ր 1741, 1756, 2387, 2388) հեղինակած բանաստեղծությունների ժողովածուները: Վերջին երկուսը, ինչպես նաև Սիրաբի գիբը (2^ր 1153), Յուհաննա Կլուզիուս Վերթերիոյի աստվածաբանական աշխատությունը (2^ր 2386) հաճախ են հանդիպում տարբեր պահոցներում պահվող ձեռագրերի շարքում:

Ձեռագրերը նկարագրելիս պահպանել ենք միօրինակության սկզբունքը: Հարցակարգն աչսպիսին է՝

1. Ձեռագրի համար
2. Հեղինակի անուն
3. Վերնագիր
4. Գրչության վայր
5. Գրչության թվական
5. Գրչի անուն
6. Ստացողի (կամ պատվիրատուի) անուն
7. Թերթ (արձանագրված է նաև չգրված թերթերի քանակը)
8. Պրակ
9. Նյութ (թղթի տեսակը)
10. Մեծություն (սանտիմետրով)
11. Կրություն (սանտիմետրով) և սլունակներ (քանակի արձանագրությամբ)
12. Գիր
13. Թանաք
14. Հիշագիր
15. Տուլ
16. Կաղմ
17. Պահպանակ
18. Մանրանկարչություն
19. Վիճակ
20. Բովանդակություն

21. Գրչության ժամանակի հիշատակարան
22. Հետագայի հիշատակարան
23. Կնքադրոշմ
24. Նշում
25. Գրչափորձ:

Նկարագրության ժամանակ նկատի են առնվել ինչպես ձեռագրերի ընդհանուր բովանդակությունը, այնպես էլ դրանցում տեղ գտած յուրաքանչյուր միավորը ներկայացնելու սկզբունքները: Անհրաժեշտության դեպքում արվել են ծանոթագրություններ: Բնագրերի գլխագրերը, ենթախորագրերը, առանձին միավորների սկիզբը և վերջը տրվել են համապատասխան էջերով: Ժողովածուների դեպքում թվարկել ենք, թե քանի գործ է ներառված և ըստ միավորների խորագրերի նշումով կատարել ենք յուրաքանչյուրի բովանդակային նկարագրությունը:

Ձեռագրացուցակի վերջում բերվել են փնտրման գործընթացը հետազոտողների համար դյուրացնող ցանկեր: Էջանշանի, տիտղոսաթերթի, առաջարանի և հավելագրության առկայության դեպքում հարցակարգերն ազելացվել են նկարագրության կաղապարում:

Հեղինակների, գրիչների անունները տրվել են և՛ արաբերենով, և՛ հայերեն տառադարձումով: Անունների հիշատակման ժամանակ ուղղանկյուն փակագծերի մեջ առնվել են անունների հայերեն համարժեքները: Տառադարձումներն արվել են համաձայն Արամ Տեր-Ղևոնդյանի «Իրն ալ-Ասիր» գրքում ներմուծված պայմանական տառադարձության համակարգի³¹:

Նկարագրության ժամանակ օգտագործվել է հետևյալ նշանային համակարգը՝

- ||| թեքագծերով նշվում է բառի կամ հասկածի անընթեռնելի լինելը,
- [] ուղղանկյուն փակագծերում կազմողի կատարած ավելացումներն են:

Ձեռագրերում հանդիպող արաբերեն բառերը կամ բառակապակցությունները, որոնցում կան թվացյալ ուղղագրական կամ քերականական անճշտություններ, ձեռագրացուցակում ներկայացվել են առանց փոփոխման՝ պահպանելով ժամանակի լեզվական առանձնահատկությունները և

³¹ Իրն ալ-Ասիր, լիսն.՝ Ա. Տեր-Ղևոնդյանի, (Օտար աղբյուրներ Հայաստանի և հայերի մասին, Արաբական Աղբյուրներ Բ), Երևան, 1981, էջ 32-33:

հաջորդիվ կրում են (ك) բառը՝ որպես ցուցիչ, թե այդպես է արձանագրված ձևագրում: Եթե բառն անհասկանալի է կամ վերականգնելը դյուրին չէ, որպես կանոն, գրան հաջորդում է բառի/բառակապակցության վերականգնված ձևը՝ առնված [] ուղղանկյուն փակագծերի մեջ:

Որոշ բառերի շեղումները բառարանային ձևից հաճախակի են: Այդպիսին է «Կույս» (العدرا) բառը, որը հանդիպում է (العدرا، العدر، العدره) և այլ ձևերով: Բազմաթիվ են բառավերջում արաբերեն քա մարբուտա-ի (ه) և յա-ի (ي) կիրառությունները՝ առանց համապատասխան կետերի: Նման դեպքերում բառի բառարանային ձևից շեղված լինելն ընդգծվում է միայն ձեռագրացուցակում հանդիպող առաջին մի քանի օրինակներում:

Այստեղ չենք անդրադառնա հավաքածուում տեղ գտած բոլոր ձևագրերի մանրամասներին: Կրանք քննարկվում են նկարագրության համապատասխան բաժիններում: Հավաքածուի ամենահին ձևագիրն է Հ^մ 2727-ը, որն ըստ պահպանված հիշատակարանի հավանաբար գրվել է 1592-1606 թթ. միջակայքում:

Բացառիկ ձևագիր է «Ալ Քաֆնիդ լիլ Մաջմա՝ ալ Անիդ» (التفنيذ للمجمع) ա շխատությունը (Հ^մ 1757), որը ԺԸ դարում արաբատառ տպագրության հիմնադիրներից մեկի՝ հայտնի աստվածաբան Աբդալլահ Զախերի ինքնագիրն է:

Հիշատակման են արժանի նաև Հ^մ 2256-2272 ձևագրերը, որոնք Կարգինալ Ռոսիի հեղինակած «Եկեղեցական պատմություն» աշխատության 17 հաստափոր հատորներն են:

Բովանդակությամբ աչքի է ընկնում նաև Հ^մ 1154 ձևագիրը: Այն ներառում է Հայ Առաքելական եկեղեցուն ուղղված քննադատական աշխատություն, որտեղ քննության է առնվում Առաքելական եկեղեցու հեռացած լինելը (ըստ հեղի-նակի) սբ. Գրիգոր Լուսավորչի նախնական ուսմունքից:

Այսպիսով, շրջանառության մեջ գնելով Մատենադարանում պահվող արաբերեն քրիստոնեական ձևագրերի նկարագրությունները, հնարավորություն ենք ընձևռում հայ և օտարազգի հետազոտողներին ընդլայնել իրենց աղբյուրագիտական ուսումնասիրությունների շրջանակները:

Աշխատանքը հնարավոր չէր լինի ավարտին հասցնել առանց մի շարք մարդկանց աջակցության:

Երախտագիտություն ենք հայտնում Մատենադարանի երջանկահիշատակ տնօրեն Հրաչյա Թամրազյանին, ներկայիս տնօրեն, Արևելագիտության բաժնի վարիչ Վահան Տեր-Ղևոնդյանին՝ աշխատանքը մեզ վստահելու և ամեն հարցում պատրաստակամորեն օժանդակելու համար:

Խորին շնորհակալություն ենք հայտնում Արևելագիտության բաժնի աշխատակիցներ Անի Ժ. Ավետիսյանին և Միհրան Մինասեանին՝ իրենց անգնահատելի ներդրումի և հատուկ կի դժվարին խմբագրական աշխատանքներն իրականացնելու համար:

Երախտագարտ ենք նաև Մատենադարանի ղլխավոր ավանդապահ Գևորգ Տեր-Վարդանյանին, Ընթերցասրահի, Թվայնացման և Հրատարակչական բաժնի գործընկերներին՝ ցուցաբերած օժանդակության համար:

Մաշտոցյան Մատենադարանի ղեկավարության որոշմամբ ստանձնել եմ Մատենադարանի արաբերեն քրիստոնեական ձևագրերի ցուցակն ավարտին հասցնելու պատասխանատվությունը: Ստացել եմ բաժնի նախկին աշխատակից Մովսես Խեչոյի կատարած անավարտ աշխատանքը, հեղինակին տեսնելու և իր հետ աշխատելու հնարավորություն չեմ ունեցել: Աշխատանքն ամբողջացրել և ավարտին եմ հասցրել համապատասխան շտկումներով, հավելումներով և նոր ձևագրերի նկարագրություններով:

Էսթեր Պետրոսյան

ՉԵՌԱԳՐԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

1

335

ՍՈՒՐԲ ՄՅՈՒԹՈՆԻ ՀԱԿԻՐՃ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

ملخص تاريخ الميرون وكامل صفة طبخه

ԿԱՀԻՐԵ (Ուղղափառ դպտիների պատրիարքարան) 1899 թ.

ԳՐԻՉ՝ Արդ ալ Մասին Սալիբ ալ Մաս՝ուղի ալ Բարմուաի (عبد المسيح (صليب المسعودي البرموسي):

ՍՏԱՑՈՂ՝ Պատրիարք Կիրիլ V Ալեքսանդրիայի 112-րդ պատրիարքը (البطريرك انبا كيرلس):

ԹԵՐԹ՝ 21 (ունի արաբանիչ թվերով կազմակալում՝ ١٠٣٣, որ է՝ 3ա-19ա). չգրված՝ 1բ-2ա, 8բ, 19բ-21բ: ՊՐԱԿ՝ VI (12), V-1 (21): նՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ճնշագծերով, լուսագծերով և ճնշատողերով: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 18.1x12.8: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (13.5x8.5): ԳԻՐ՝ քանաթի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, կարմիր, խորագրերը՝ կանաչ, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 15: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (ոսկի) բաղադրյալ շրջանակով (ոսկի) շագանակագույն կաշի, մեջտեղում՝ խաչ (ոսկի), միջուկը՝ սովաբարուղթ, աստաղը՝ նախազարդ թուղթ (խաչ, ծաղիկ), լուսանցակողերը՝ ոսկի: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 4 (ԱԲ+ԳԴ), նախազարդ, բաց կանաչ չգրված թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

ان عمل الميرون والغاليلون له عند بطاركة
القطر كتاب صلوات العمل تقديسه. وكتاب آخر
اول الخري كتب بتخت بعضها اخبار عمل الميرون
على يد البطاركة الاولين فقط لانها كتبت قديمه
وبعضها بتخت اخبار المتقديسين والمتأخرين

Նմուշ 3ա

ԲՈՎԱՆ ԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Գլուխներ Ղպտի եկեղեցու սբ. Մյուտոնի պատրաստման պատմության, պատրաստման արարողակարգի և եղանակների մասին:

Ներկայացված է 4 բաղադրատոմս (Ա՝ 9ա-10ա, Բ՝ 10աբ, Գ՝ 10բ, Դ՝ 11աբ), մեջբերվում է Իբն Շամհուն ալ Մուքատաբիբի (ابن شمعون المتطبب) «Գեղերի հավաքածու» (جامع الادوية المفردة) աշխատության Գ գլխի բալասանի փորձարկման մասին հատվածը, ինչպես նաև Մյուտոնի պատրաստման եղանակն ըստ Անբա Յուանեսի (انبا يوانس, Տեր Հովհաննես) բաղադրատոմսի:

Սկիզբ (3ա)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد تاريخ الميرون المقدس عند الاقباط

Վերջ (19ա)

ونسال من القاري صالح الدعاء والمجد لالهنا الصالح الى ابد الابدين امين

Տիպոգրաֆեր՝ 2բ

ملخص تاريخ الميرون وكامل صفة طبخه

Ա. 3ա-8ա

تاريخ الميرون المقدس عند الاقباط قد لخصناه من كتب تاريخ اعمال الميرون الموجوده بالبطر كخاته القبطيه الارثوذكسيه (كذا)

Բ. 9ա-12ա

بسم الثالوث المقدس صفة طبخ الميرون المقدس

Գ. 12ա-3բ

صفة امتحان الاقاويه العطريه واختبارها على ما حرر من كتاب الحكمة المسمى بمفردات ابن البيطار التي اعنت لهذا العمل

Դ. 14աբ

امتحان دهن البلسان واختباره من الجزء الثالث من كتاب جامع الادوية المفردة لابن شمعون المتطبب

Ե. 14բ-5ա

امتحان الدست المطبوخ بالاقاويه العطريه ليعلم بذلك ان كان الماء قد ذهب وصار الزيت وحده بلا ماء

Զ. 15ա-6բ

ختام خبر صفة طبخ الميرون مع ذكر زيادة اسماء واوزان مفردات ميرون البطاركة المتأخرين

Է. 16բ-9ա

وهذه صفة الميرون الذي عمله انبا يوانس والمائه والثالث الذي هو احد البطاركة المتأخرين

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇՆԱՏԱԿԱՐԱՆ

15ա

قد نُقلت صفة طبخ الميرون المقدس السابقه اي اسماء الافاويه واوزانها وامتحاناتها عن كتب تاريخ اعمال الميرون على يد القمص عبد المسيح صليب المسعودي اليرموسي بالبطرکخانه القبطيه الارثوذكسيه بالازبكيه بالقاهره بامر قدس السيد الاب بطيريك انبا كيرلس ١١٢ من بطاركة الاسكندريه وكان نقلها سنة ١٦١٥ للشهداء الموافقة ١٨٩٩م وهي حسب الاصل بالتحريير بلا زياده ولا نقص

19ա

وكان الفراغ من جمع ونسخ ملخص تاريخ الميرون هذا وصفة طبخه كاملة في شهر برموده سنة ١٦١٥ قبطيه الموافق ابريل سنة ١٨٩٩ افرنكيه عن كتب تاريخ اعمال الميرون مع ترتيب عمله على يد القمص عبد المسيح صليب المذكور ببطرکخانه الاقباط بالازبكيه بالقاهره ونسال من القاري (كذا) صالح الدعاء والمجد لالهنا الصالح الي ابد الابدین أمين.

2

1014

[ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ]

[مجموع]

1795 p.

ԳՐԻԶ՝ Ջիրաիլ վալադ Մուսա Միդանի (جبرائيل ولد موسى ميداني):

ԹԵՐԹ՝ 81 (ունի արաբանիշ թվերով էջակայում՝ 1-162, որ է՝ 1բ-81ա). չգրված՝ 33բ, 34ա, 81աբ: ՊՐԱԿ՝ II (4), I (6), 2V (26), IV (34), 4V (74), IV-1 (81): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. քնշագծերով, լուսագծերով, քնշատողերով, լուսադրոշմով՝ եռամասիկ: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 16.8x12.2: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (11.5x6.5): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, լուսանցագրերը, կարևոր հատվածները, կետերը՝ կարմիր: Հիշագիրը: ՏՈՂ՝ 17: ԿԱԶՄ՝ շագանակագույն մովաթ, միջուկը՝ սավառաթուղթ, աստառը՝ դեղնավուն թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 3 (Ա+ԲԳ), դեղնավուն չգրված թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. նորոգված. պակասավոր միջից:

նմուշ 1բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրից:

1. Գիրք Ա. (1բ-33ա) «Այ Անչիրիդիոն» [Էնֆիրիդիոն (-ձեռնարկ)]³²

الانشيريديون

Բացի հիմնական 5 գլուխներից, որոնցում քննարկվում են աստվածաբանական հարցեր, այս հատվածը ներառում է 2 նախարան՝ ուղղված էպիվան³³ Գաղաթի եպիսկոպոս Նիկեֆորոս Գրեգորասին (Կիրյուկիր Նիկեֆորոս), 1բ-3բ)³⁴ և Նիկողա հուսիին (الخوري نقولا, 3բ-5բ), ինչպես նաև բովանդակության ցանկ (6ա):

Սկիզբ (1բ)

بعد ان ابتدئ مستغيثاً باسم الثالوث القدوس الفايق الجوهر اعرض الى قداسة

Վերջ (33ա)

لنا هذا بواسطة صلواتكم المقدسه وطلباتكم المستجابه امين

Ա. 7ա-9բ

القسم الاول في النهي عن البحث في حالي الولوده (كذا) والانبثاق

Բ. 9բ-16բ

القسم الثاني فيما تسلمناه من الابا (كذا) في باب انبثاق الروح القدس

Գ. 17ա-24բ

القسم الثالث في على اي وجه يقال لروح القدس روح الابن

Դ. 24բ-6ա

القسم الرابع في ان كان سلمتنا الابا ان نقول من الاب وحده

Ե. 26բ-33ա

القسم الخامس في ان كان من الاب وحده هل يجب ان تزداد في قانون الايمان

³² Հունարեն՝ ἐγχειρίδιον (Enchiridion):

³³ Սիիթայի Հանոն Բաղաթի հունական ծագմամբ անվանումը՝ Ἐπιφάνεια (Epirhania):

³⁴ Հունարեն՝ Νικηφόρος Γρηγοράς (Nicephorus Gregoras):

2. Գիրք Բ. (34բ-80բ) Իսահակ Ասորի (اسحق السرياني) Է դարի Արևելի ասորական եկեղեցու ականավոր աստվածաբան, Նինվեի եպիսկոպոս Իսահակ Նինվեցու (Իսահակ Ասորի) բարոյախրատական աշխատությունը, ունի նախաբան և 35 գլուխ:
- Նախաբանում (34բ) մեջբերվում է սարկավագ-թարգմանիչ 'Աբղալլահ իբն ալ Ֆադլ ալ Անաաֆիի բարոյականությանը վերաբերող խոսքը՝
- قال المترجم الفاضل الشماس عبد الله ابن الفضل الانطاكي...
- Սկիզբ (34բ) Կتاب مختصر الى ابينا الجليل في القديسين مار اسحق السرياني
- Վերջ (80բ) نصلي عن الكل حتى عن الاشرار والكفار والذين يوذونه والوحوش فهذا يكون متشبها بالله
- Ա. 35ա-6բ Գ. 36բ-8բ Գ. 38բ-42ա Գ. 42ա-7ա Ե. 47բ-8ա Զ. 48ա-51ա Է. 51ա-2ա Ը. 52բ-3բ Թ. 53բ-4ա Ժ. 54բ-5ա ԺԱ. 55աբ ԺԲ. 55բ-6բ ԺԳ. 57ա
- الباب الاول قال القديس ان النفس المحبه لله نياحها في الله وحده
- الباب الثاني ان اردت تعرف ان الله قد انعم على الانسان بالمعرفه
- الباب الثالث ليس يدنوا احد من الله الا من جهة الامانه
- الباب الرابع سوال وجواب، سوال باى رباط يرتبط القلب
- الباب الخامس عن ترتيب سيرة الرهبنة واقسامها وكيف تولد الفضائل بعضها من بعض
- الباب السادس في اقسام قتال المحال
- الباب السابع في اسباب المحن والاتضاع وما يقرب من الله تعالى
- الباب الثامن في المقصود بالتوبة
- الباب التاسع فيما ينبغي للراهب التمسك به
- الباب العاشر في الاعراض اللاحقه بالسكوت والدموع
- الباب الحادى عشر المراتب الثلاث التى ينجح بها الانسان
- الباب الثانى عشر فى صحة الرجا ومن هو الذى له ان يتوكل على الله
- الباب الثالث عشر فى رفض العالم

- ԺԴ. 57աբ ԺԵ. 57բ-9բ ԺԶ. 59բ-60բ ԺԷ. 60բ-1ա ԺԸ. 61աբ ԺԹ. 61բ-2ա Ի. 62բ-4ա ԻԱ. 64ա-5ա ԻԲ. 65ա-7ա ԻԳ. 67ա-8ա ԻԴ. 68ա-9ա ԻԵ. 69ա ԻԶ. 69աբ ԻԷ. 69բ-70բ ԻԸ. 70բ-1բ ԻԹ. 71բ-2բ Լ. 72բ-3ա ԼԱ. 73ա-3բ ԼԲ. 73բ-4բ
- الباب الرابع عشر فى ان ينبغي لذوى السكوت ان لا يكثرُوا الاهتمام والدخول والخروج والتشيك بالامور
- الباب الخامس عشر فى السهر وتيقظ العقل يوصلان الى معرفة الاسرار
- الباب السادس عشر فى قوى الرذائل وفى الاشيا التى تقوم ومن اياها تتقطع
- الباب السابع عشر فى حفظ القلب والتصوير اللطيف
- الباب الثامن عشر فى امارات محبة الله تعالى
- الباب التاسع عشر فى اصناف الفضائل وغير ذلك
- الباب العشرون فى ان نصوم دايماً ونلزم موضعاً واحداً وفيما نتولد من هذين
- الباب الحادى والعشرون فى السكوت والهدو
- الباب الثانى والعشرون فى ان النعم تزد على قدر احتمال المحن
- الباب الثالث والعشرون وانما علامة المحن الوافده عن تخلية الله على المتعظمين
- الباب الرابع والعشرون فى اقسام الفضيله وقوة كل واحده منها وفضله
- الباب الخامس والعشرون فى طهارة الجسم وطهارة النفس وطهارة العقل
- الباب السادس والعشرون يتضمن اقوالاً وشرحاً مملواً من حكمة الروح
- الباب السابع والعشرون فى التوبة
- الباب الثامن والعشرون فى العلم والامانه
- الباب التاسع والعشرون يتضمن اقوالاً نافعه
- الباب الثلثون فى الخاطر الاول
- الباب الحادى وثلثون فى العمل الثانى
- الباب الثانى وثلثون فى التغيير الحادث فى النفس فى وقتى النور والظلمه

ԼԳ. 74բ-5ա (պակասավոր վերջից)

الباب الثالث والثلاثون يتضمن اقوالاً نافعاً

ԼԳ. 76աբ (պակասավոր սկզբից)

... متشبهه بالشيطان فإنه يضحك علينا إذا زلقنا

ԼԵ. 76բ-7ա

الباب الخامس والثلاثون إذ لم يستولى عليك حب المسيح حتى يغلب الفرح به احزن أنك

ԼԶ. 77աբ

ميمر أيضاً له على سيرة السكوت

ԼԷ. 77բ-8բ

ايضاً رسالة الى اخيه لما طلب منه ان يريه كيف تقدر التوبه

ԼԸ. 79ա-80բ

و منه ايضاً رسالة الى اخ محب السكوت والوحده

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

1բ

من كتب مالكة جبر ايل موسى ميداني سنة ١٨٠٣

3բ

من الذليل تلميذ قدسكم خريستودولس

80բ

نمقه بيده الفنانيه جبر ايل ولد موسى ميداني في سنة ١٧٩٥ مسيحيه وكل من قرا فيه او نظر اليه يدعوا له بالمغفره ولو والديه وله نظير نظير (كذا) والله الحمد

ՆՇՈՒՄ 1ա (կապույտ քանակով) «Նվեր Հայաստանի Մատենադարանին Գրիգոր Գ. Բարսեղյանից 10/11/1963 Գամասկոս»:

1ա՝ «N 81014»:

80բ՝ սևփականատիրոջ հետևյալ գրությունը (մատիտով՝

1963

1795

168

տարի:

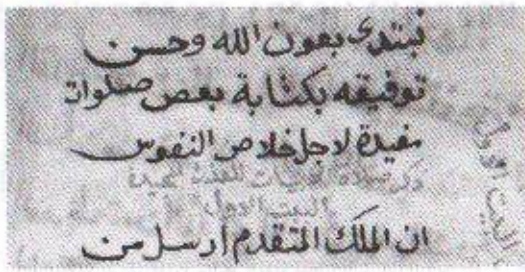
ԱՂՈԹՔՆԵՐ ՀՈԳԻՆԵՐԻ ՓՐԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

صلوات لاجل خلاص النفوس

[ԺԸ դար]

ԹԵՐԹ՝ 27: ՊՐԱԿ՝ XIII (26)+1, (27): նՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմներով՝ լատինատառ «DJG», «MA», «BAN»: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 14.9x10.7: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (10.2x6.8): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խոբագրերը՝ կաթմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 13: ԿԱԶՄ՝ մուգ շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ ննշագիծ թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. բերբերին աղտոտվածության հետքեր, կազմի կաշվին նախազարդ թղթի հետքեր:

Նմուշ 2բ

ԲՈՎԱՆ ԿԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Աղոթքներ նվիրված Մարիամ Աստվածածնին, սբ. Ֆրանսիսկոս Քասաֆարիոսին, ինչպես նաև հատվածներ Ավագ Ուրբաթի վերաբերյալ:

Սկիզբ (1ա)

تبتدي بعون الله وحسن توفيقه بكتابة بعض صلوات مفيدة لاجل خلاص النفوس

Վերջ (27ա) (կազմաստառին փակցված)

يا سيدتي رديني لاني خرجت

Ա. 2բ-18բ

ذكر صلاة الابيات للعدرا (كذا) المجيدة. ثم تقول هذه البيوت

Բ. 18բ-9բ

موضوعات تخص بجمعه العظيمة

Գ. 20ա-1բ

موضوعات رياضة ماري فرنسيس كسافاريوس

ՀԱՎԵԼԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. (աղոթքներ, այլ ձևով)

ա. 1ա-2ա

منا الحزن والاعتمام وارسل ملاك ... اللاهوتي القديس ايتها القديسة مريم العذرا
اصل جميع البشر

p. 21p-7ա

صلاة لاجل القديسة مريم العذرا ... يا سيدتي رديني لاني خرجت

ՆՇՈՒՄ՝ կազմաստան Ա-ին փակցված թուղթ (մատիտով) «N 1044»,
(սև բանաձևով, տպագիր)՝ «նվեր է ստացված Հայկայ Բաղաֆի բնակիչ
կազմարար Հովհաննես Պասմանյանից ԲԺ Ռոբերտ Ճեպենյանի միջոցով
2-9-64 թ.»:

4

1045

ՍՈՒՐԲ ԾՆՆ ԴՅԱՆ ԱՂՈԹԱԳԻՐԲ

كتاب رياضة الميلاد المقدس

ՀԱՒԵՊ

1814 p.

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ Հիսուսյան վանական (անունը չնիշատակված) (احد الرهبان)
(اليسوعية):

ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Բաւորոս [Պետրոս] Ջիրմանոս Սաղիր (بطرس جرماتوس)
(صادر):

ԳՐԻԶ և ՍՏԱՅՈՂ՝ Իսխանդեր [Ալեխանդր] Շթիդով (اسكندر شتيديوك):

ԹԵՐԹ՝ 20: ՊՐԱԿ՝ IV (8), III (14), III (20): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ.
լուսագծերով, ենշատողերով, լուսադրոշմով՝ եռանկյունի: ՄԵՇՈՒԹՅՈՒՆ՝
15.4x10.6: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (10.5x7): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խո-
րագրերը, կարևոր բառերը, գծերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 13: ԿԱԶՄ՝
դարչնագույն մովաթ, միջովը՝ սավառաքուղթ, աստաղը՝ դեղնավուն
թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված դեղնավուն գործարանային թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. նորոգված, ձեռագիրը պակասավոր է միջից և վերջից:

նմուշ 13բ

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բարգմանված է իտալերենից: Նշվում է, որ աղոթքներն ընթերց-
վում են սբ. Մենդյան տոնից 9 օր առաջ (تقدمه بتسعة ايام):

Ընդգրկում է առաջաբան, մտորումներ ապաշխարության, համեստ ապ-
րելու, բարեխիղճ լինելու, ազատ կամք ունենալու և սբ. Մենդյան գիշերվա
մասին: Մտորումները ներկայացված են հաղվածաբար: Բերվում են նաև 6
աղերսներ:

Սկիզբ (2բ)

بسم الاب والابن والروح القدس له واحد امين رياضة جليلة وبلافاذة جزيلة
لميلاد سيدنا يسوع المسيح الاقدس

Վերջ (20բ)

بنراعى سمعان، وأوحى بك من حنة النبية الاسرائيلية، ارحمنا

Տիտղոսաբեր՝ 2ա

كتاب رياضة الميلاد المقدس

Ընդհանուր առաջաբան՝ 2բ-3ա

تأليف أحد الرهبان اليسوعية، غيرة على مجد اله البرية، وخالص الانفس المسيحية، قد
استخرجها حديثا من اللغة الايطاليانية الى العربية، لهذه الغاية السنية، احقر عبيد الله من الطائفة
المارونية، بطرس جرماتوس صادر ... وكان ذلك في مدينة حلب المحمية، سنة الف وثمانماية
وعشرة مسيحية

Նախաբան՝ 3ա-7բ

مقدمة

Ա. Մտորումներ՝ 8ա-18ա

تاملات لكل يوم من ايام هذه الرياضة

ա. Մտորում Ա. Տաբ (պակասավոր վերջից)

التامل الاول لليوم السادس عشر من الشهر في ان الطفل الاله يعلمنا احتقار العالم

բ. Մտորում 2. 9ա-10բ
تأمل السادس لليوم الحادى والعشرين من الشهر فى ان الطفل الالهى يعلمنا الفقر الاختيارى

գ. Մտորում Է. 11ա-3ա
تأمل السابع لليوم الثانى والعشرين من الشهر فى ان الطفل الالهى يعلمنا الوداعة

դ. Մտորում Ը. 13բ-5ա
تأمل الثامن لليوم الثالث والعشرين من الشهر فى ان الطفل الالهى يعلمنا الانفراد والاختيار

ե. Մտորում Թ. 15բ-8ա
تأمل لتليل الميلاد ويومه

Բ. Աղերսներ՝ 18բ-20բ
استغاثات تتلى اكراماً لطفولية يسوع فى الخامس والعشرين من كل شهر ثم وفى رياضة الميلاد المقدس وفى السبت التى تليه

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

1բ
قد اقتنى هذه الرياضة المقدسة الفقير اسكندر شتيديوك كاتبها فى ١٥ كانون الثانى افتتاح يوم آمالها ١٨١٤ سنة

ՆՇՈՒՄ՝ 1ա-ին փակցված թուղթ (մատիտով)՝ «No 1045», (և բանաձև, տպագիր)՝ «նվեր է ստացված Հալեպ քաղաքի բնակիչ կազմարար Հովհաննես Պատմանյանից ԲԺ Ռոբերտ Ճեպեճյանի միջոցով 2-9-64 թ.»:

5
1046

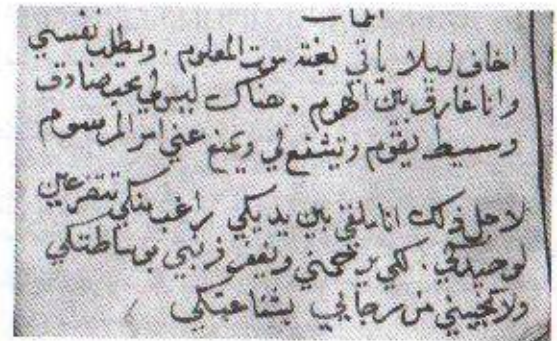
ԳԻՇԵՐՎԱ ԱՂՈՒՔՆԵՐ ԵՎ ՓԱՌԱԲԱՆՄԱՆ ԵՐԳԵՐ

السهراته والمدائح

[ԺԸ-ԺԹ դար]

ԳՐԻԶ՝ Անտոնինոս իրն Շամմաս Ֆարաջալլահն՝ Ազար ալ Սիրիանի (انطونيوس ابن الشماس فرج الله عازار السرياني)

ՍՏԱՅՈՂ՝ (գրչի զավակը, առանց անվան հիշատակման):
ԹԵՐԹ՝ 28. չգրված՝ 26բ: ՊՐԱԿ՝ XV-2 (28): ՆՅՈՒԹ՝ արևելյան ճեղքի թուղթ: ՄԵՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ 24.5x12: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (19x10): ԳԻՐ՝ քանասիր: ԹԱՆԱՔ՝ սև: ՏՈՂ՝ տարբեր (16-28): ԿԱԶՄ՝ շագանակագույն մովար, միջուկը ստվարաթուղթ. աստառը՝ թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 3 (Ա+ԲԳ), չգրված արևելյան թուղթ ճեղքածերով:
ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. նորոգված, պակասավոր վերջից:

նմուշ 6ա

ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Արարելենի սիրիական բարբառով գրված տաղեր՝ նվիրված Մարիամ Աստվածածնին, սբ. Հոգուն, առաքյալներին, նահատակներին, Քրիստոսի ծննդյանը և տաճար մտախին:

Բնագրում տեղ է գտել նաև հայերեն «Ավետիս» շարականի արարելեն բարզմանությունը (27ա):

Սկիզբ (1բ)

مدیحه مبارکه بو عون للعدره (كذا) ||| مار يعقوب

Վերջ (28բ)

مجذك في الليل والنهار في كل وقت وفي كل ...

Ա. 1բ-2ա

مدیحه مبارکه بو عون للعدره ||| مار يعقوب

Բ. 2ա-3ա

نكتب قالات تقال في يوم عيد انتقال

Գ. 3բ-5ա

مدیحه على مريم العذرا الطاهره

Դ. 5աբ

مدیحه مبارکه للعدرا في مقام الرساوي

Ե. 6ա-8ա

ميمر لسيدتنا العدره من تاليف الاب مار باسيليوس اي مفریان شمعون نفعنا الله بصلاته

Զ. 8բ-13ա

نيبدي بعون الله تعالي وحسن توفيقه ونكتب بعض بيوت من سهرانت (كذا) الست السيدة مريم عليها السلام

Է. 13բ-4ա

مدیحه مبارکه للعدرا

- Ը. 14բ مدیحه تقال على الرسل والشهد والاموات
- Թ. 15ա مدیحه مبارکه (مدحك حلي قدرك علي فوق الملائكة...)
- Ժ. 15բ-8ա مدیحه مبارکه الى مار بولص وبطرس
- ժԱ. 18բ-9ա صلاه تقال بصيام (كذا) الكبير
- ժԲ. 19աբ مدیحه مبارکه تقال يوم جمعة الالام في السجده
- ժԳ. 19բ-20ա مدیحه مبارکه تقال لحزن مريم العدره على صليب ابنها يسوع
- ժԴ. 20ա-1բ مدیحه مبارکه تقال يوم جمعه الام سيدنا يسوع المسيح
- ժԵ. 22ա مدیحه للعدری (كذا) مريم
- ժԶ. 22բ مدیحه على العدره والقديسين
- ժԷ. 22բ-3բ مدیحه الى العدره
- ժԸ. 23բ-4ա مدیحه تقال في زياح عيد الجسد المقدس
- ժԹ. 24ա ايضا يقال بعيد الجسد باي لحن اردته
- Ի. 24ա ايضا يقال في زياح عيد الجسد
- ԻԱ. 24բ مدیحه مبارکه (يا صاح يسوع حبيبي وافاء...)
- ԻԲ. 25ա مدیحه (يا يسوع حلي يا احلي...)
- ԻԳ. 25աբ مدیحه (يسوع اتانا محبوبي. واقهر لاعداننا بوجوده...)
- ԻԴ. 25բ-6ա مدیحه مبارکه تقال يوم دخول السيد المسيح للهيكل
- ԻԵ. 27ա مدیحه لميلاد سيدنا المسيح وهي ترتيب اخوتنا الارمن تقال يوم عيد الغطاس
- ԻԶ. 27բ-8բ صلات القديس فيكسينوس صلاته معنا تقرأ صباحا

ԳՐՉՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

13ա

كملت سهرانت العذرا عليها اشرف السلام
 هذه السهرانه وهذه المدايح خط يد والدي المرحوم شماس مقدسي انطونيوس ابن شماس فرج الله
 عازار السرياني الله يرحمهم ويرحم اموات كلمن ترحم عليهم فمن نود عشقهم بمسديتنا العذره
 وبمدايحها سلم نفسه وهو بذلك العشق بالتوسل والدي ويقالات التوبه سلم نفسه جدي شماس فرج الله
 وانا العبد الحقير مالك هذا الكتاب المدايح اطلب من الرب الرحوم ان يرحمني كما رحم والدي
 وسيدي ويعطيني توبه وموته صالحه كما اعطاهم بتضرع من يقرأ هذه (كذا) المجمع

նՇՈՒՄ՝ 1ա-ին փակցված թուղթ (կապույտ թանաֆով և մատիտով)՝
 «№ 1046», (սև թանաֆով, տպագիր)՝ «նվեր է ստացված Հալեպ քաղաքի
 բնակիչ կազմարար Հովհաննես Պասմանյանից ԲԺ Ռոբերտ Ճեպեճյանի
 միջոցով 2-9-64 թ.»:

ԳՐՉԱՓՈՐՉ՝ 1ա՝ արաբերեն այբուբենի տառեր:

6

1127

ԱՆԲԱ ԱԼՖՈՆՍՈՒՍՈՍ ՌՈՂԻՐԻԿՈՍ ԱԼ ՌԱՀԻԲ ԱԼ ՅԱՍՈՒ՛Ի

الانبا الفونسيوس رديكوس الراهب اليسوعي

«ԲՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹՅՈՒՆ» ԳՐՔԻ ԵՐՐՈՐԴ

ՄԱՍԻ ԶՈՐՐՈՐԴ ՀՈՂՎԱԾԸ՝ ԱՆԱՐԱՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ³⁵

المقالة الرابعة في العفة من الجزء الثالث من الكمال المسيحي

[ԺԸ դար]

ՍՏԱՅՈՂ՝ Յոսուֆ վախադ Անտոն Իստանբուլիյե (يوسف ولد انطون)
 (اسطنبولية):

ԹԵՐԹ՝ 93: ՊՐԱԿ՝ 10VIII (80), VIII+1 (89), II (93): նՅՈՒԹ՝ արևմտյան
 թուղթ. լուսագծերով և ճնշագծերով, լուսանցակողերը՝ կարմիր կետեր:
 ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 14x10.3: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (12x6.2): ԳԻՐ՝ քանասի:
 ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, ճշումները, կետերը՝ կարմիր: Հիշագիրը: ՏՈՂ՝ 13:
 ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ բաց շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ սավաթաթուղթ,
 աստաղը՝ ճնշագծերով թուղթ: ԷՋԱՆՇԱՆ՝ լաթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

³⁵ Alphonsus (Alonso) Rodriguez "The Ejercicio de perfección y virtudes cristianas".

الدرجة السادسة والاخيرة هي
كما قال الابن اسياكاسياني نعمت قايته
بهيها انه لاناسي قيليبي كحتملا
وهيها لاناسي اسراوني وعجتي قديسين

հմուշ 7ա

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բովանդակում է Անբա Ալֆոնսիոս Ռոդրիկոսի «Այ Քամայ ալ Մասիհի» (الكمال المسيحي) աստվածաբանական աշխատության երրորդ հատորի չորրորդ հոդվածը, որը բաղկացած է տասնմեկ գլխից:

Ակիզք (1բ)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين المقالة الرابعه في العفه وهى احد عشر فصلا من الجز (كذا) الثالث من الكمال المسيحي

Վերջ (93բ)

اما لشقاى انه قد يمكن ان اغيظ الله بخطيه مميته

Ա. 1բ-9բ

الفصل الاول في شرف العفة و فى الدرجات التى يجب ان ترتقى بها الى كمال هذه الفضيلة

Բ. 9բ-15ա

الفصل الثاني في انه يلزمنا لكى نحفظ العفه ان نلازم التقشف وان نسهى باحتراس في حفظ حواسنا لاسيما الاعين

Գ. 15բ-21ա

الفصل الثالث في انه يجب ان نعتبر اصغر الامور واخفها فيما يخص العفه

Դ. 21բ-8բ

الفصل الرابع في انه ينبغي لنا ان نعتبر جدا ادنى شى (كذا) يضاد العفه لاسيما في محل الاعتراف

Ե. 29ա-36ա

الفصل الخامس في افراط شدة شهوة العشق وفي عظم خطرها وفي كم يجب علينا ان نتوقاها خايفين منها

Զ. 36բ-46ա

الفصل السادس في ايراد بعض ادوية ضد تجارب الزنا

Է. 46բ-59բ

الفصل السابع في ان التقشف وامانة الجسد هي دوا جيد جدا ضد تجارب الزنا

Ը. 59բ-66ա

الفصل الثامن في بعض ادوية اخر ضد تجارب الزنا

Թ. 66բ-80բ

الفصل التاسع في مخافة الله وفي انها تكون لنا دواءً عظيماً ضد تجارب الزنا

Ժ. 80բ-6ա

الفصل العاشر في الفوائد الناتجة من مخافة الله

ԺԱ. 86բ-93բ

الفصل الحادي عشر في اثبات التعليم المتقدم ذكره ببعض اخبار

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

93բ

تمت مقالة الرابعة في العقد من المجلد الثالث من الكمال المسيحي

ՀԵՏԱԳՍՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

93բ (ստացողի)

كراس عد [عدد] ١١,٢

قد اقتناه من ماله لنفسه الفقير يوسف ولد انطون اسطنبولية سنة ١٧٩٢

ԳՐԶԱՓՈՐԶ՝ 1ա՝ հայերեն այբուբենի տառեր, արարելեն բառեր:

7

1130

ՀՈԳԵՎՈՐ ԱՂՈԹՔՆԵՐ

Տաղաւ Երուի

[ԺԸ դար]

ԹԵՐԹ՝ 125 (+1 փակցված). չգրված՝ 1ա: ՊՐԱԿ՝ 61V (48), II (52), 2III (64), V (74), III (80), V (90), III (96), V (106), III (112), V-1 (121), I (123), I (125): ՆՅՈՒԹ՝ արևելյան թուղթ. լուսագծերով և ննշագծերով: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 12x6.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (10x5): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը էջերի վերին հատվածում կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 15: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարգ սև կաշի, միջովը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ ննշագիծ թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված արևելյան թուղթ, լուսագծերով և ննշագծերով:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

Նմուշ 9ա

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Աղոթքներ նվիրված Քրիստոսին, սբ. Հոգուն, Մարիամ Աստվածածնին, սբ. Հովսեփին և այլ սբերի, պատարագի ժամանակ և դրանից հետո կարդացվող աղոթքներ:

Բնագիրը բովանդակում է նաև աղոթքներ ժանտախտի համանարակից պաշտպանվելու համար:

Սկիզբ (1բ)

بسم الاب والابن والروح القدس نبتدي بعون الباري تعالى وحسن توفيقه بكتابة بعض صلوات روحيه

Վերջ (125բ)

سيندنا يسوع المسيح الذي يحيى ويملك معك بانجاد الروح الكلي قدسه الى ابد الابد امين

Ա. 1բ-2ա

فيما يجب على المسيحي عمله عند انتباهه من النوم

Բ. 2բ-5բ

صلوات يجب على المسيحي ان يتلوها كل يوم صباحا ومساء

Գ. 5բ-6ա

صلوة لمريم العذرا

Դ. 6աբ

صلوة لماري يوسف البنول

Ե. 6բ-7բ

صلوة للملاك الحارس

Զ. 7բ-9ա

صلوة (تسالك يا رب ان تقيض ...)

Է. 9ա

صلوة لسيدتنا مريم العذرا مفيدة تلاوتها جدا ثلاث مرات ينجو الانسان من ساير طغيان الشيطان الليلية

Ը. 9աբ

صلوة يجب تلاوتها في ابتدا جميع الافعال اليومية

Թ. 9բ

صلوة لتبريك الاكل

Ժ. 9բ-10ա

صلوة رد الشكر لله بعد الاكل

ԺԱ. 10աբ

صلوة للروح القدس

ԺԲ. 10բ-9բ

فصل في ماهية القديس الالهية وغاياته الخصوصيه وفيما يجب على المسيحي عمله لكي يحضره حضورا لايقا

ԺԳ. 19բ-21ա

تعليم في تناول القربان المقدس على نوع روحي

ԺԴ. 21ա-4ա

صلوات يجب تلاوتها قبل تناول القربان المقدس

ԺԵ. 24բ-7ա

صلوات يجب تلاوتها بعد تناول القربان المقدس

ԺԶ. 27ա-37բ

صلوات اخرى لتناول القربان المقدس منتخبة من كتاب الاقتدا [الاقتداء] بالمسيح تاليف الانبا تومي الكمبيسي

ԺԷ. 37բ-42բ

صلوات بعد تناول القربان المقدس

ԺԸ. 42բ-6ա

ليتانيات القربان المقدس

ԺԹ. 46ա-9բ

صلوات لقلب يسوع الاقدس

Ի. 50ա-3ա

طلبية قلب يسوع الاقدس

ԻԱ. 53ա-5ա

طلبية يسوع الحلو

ԻԲ. 55բ-9ա

طلبية منسوبة لاسم يسوع الاقدس

ԻԳ. 59ա-61ա

ابتهاال الى سيدنا يسوع المسيح

ԻԴ. 61ա-73ա

صلوات في الام سيدنا يسوع المسيح مملوة عبادة مولفة (كذا) من القديسة بريجينا بالهام الهى ... وهي خمسة عشر صلوة

ԻԵ. 73ա-4բ

صلوة تقال تذكارا لجميع الام السيد المسيح

ԻԶ. 74բ-82բ	صلوة جليله تتضمن فعل السجود الى الصليبوت المقدس
ԻԷ. 82բ-5բ	طلبية لسيدتنا مريم العذرا
ԻԸ. 85բ-92բ	صلوات اخرى لمريم البتول
ԻԹ. 92բ-4ա	طلبية للقدیس الجليل مار يوسف البتول
Լ. 94ա-101բ	فصل في الصلوة الربانية
ԼԱ. 101բ-10ա	فصل في سلام الماك [الملاك] جبرائيل
ԼԲ. 110ա-2ա	صلاة تتضمن تجديد مواعيد المعمودية تجب تلاوتها على المسيحي مرات عديدة في مده حياته
ԼԳ. 112բ-3բ	صلوة لنيل طهارة النفس والجسد
ԼԴ. 114ա-5ա	صلوة لالتماس فضيلة الاتضاع
ԼԵ. 115բ-7ա	صلوة لنيل فضيلة الصبر
ԼԶ. 117բ-23բ	فصل في الموتة الصالحة
ԼԷ. 123բ-5բ	صلوات يجب تلاوتها في زمن الوباء
ՆՇՈՒՄ՝ 126ա (առանձին թղթի վրա, կապույտ քանափով)՝ «20. Աղօթա- գիրք Բրիստ. 18-րդ դար»:	
ԳՐԶԱՓՈՐԸ՝ Պեպ. Աբ՝ արարելեն քառեր:	

8

1153

ՍԻՐԱՔԻ ԳԻՐՔԸ
ԿՏԱԲ ԻՆ ՇԻՐԱԽ

1883 բ.

ՍՏԱՅՈՂ՝ Զիրջիս Սարա Խարրազ (جرجس سابا خباز):
 ԹԵՐԹ՝ 104. չգրված՝ 33աբ, 103ա-4բ: ՊՐԱԿ՝ X (20), VII (34), IX (52),
 X (72), XII (96), III (102), I (104): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննչագծերով

և լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ եռամսհիկ: ՄԵՇՈՒԹՅՈՒՆ՝ 17x12: ԳՐՈՒ-
 ԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (12x7.7): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 12:
 ԿԱԶՄ՝ սև կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ հաստ մուգ կանաչ
 թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 5 սկզ. (ԱՐԳԳԵ՝ մուգ կանաչ, հաստ թուղթ) + 2 վերջավ
 (ԶԷ՝ կրկնաչերտ թուղթ, վրան արարելենով գրված նամակ և անձնանուններ):
 ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. թերթերին աղտոտվածության հետքեր, կազմի կաշին
 մաշված:

նմուշ 23բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

20 գլուխներ (עשרין اصحاح) Սիրափի գրքից:

Սկիզբ (1ա)

بسم الله الخالق الحي الازلي الناطق نبتدي بعون الله تعالى وحسن توفيقه بكتب كتاب
 يشوع ابن شير اخ

Վերջ (102բ)

يظهر فيه كل خايفوا هناك يخجل العاصي وثيقاً ويحضاً (كذا) بالمناهل والعاف

Առաջաբան՝ 1ա

بسم الله الخالق الحي الازلي الناطق نبتدي بعون الله تعالى وحسن توفيقه بكتب كتاب يشوع ابن
 شير اخ وهو الكتاب الذي وجد بعد سليمان ابن داود عليه السلام وعدت اصحاحه عشرين

- Ա. 1ա-5ա (الاصحاح الاول), Բ. 5բ-9ա (الاصحاح الثاني), Գ. 9ա-13ա (الاصحاح الثالث), Դ. 13ա-17ա (الاصحاح الرابع), Ե. 17ա-21ա (الاصحاح الخامس), Զ. 21բ-3ա (الاصحاح السادس), Է. 23բ-6բ (الاصحاح السابع), Ը. 26բ-31ա (الاصحاح الثامن), Թ. 31ա-6բ (الاصحاح التاسع), Ժ. 36բ-42ա (الاصحاح العاشر), ԺԱ. 42ա-6բ (الاصحاح الحادي عشر), ԺԲ. 46բ-51բ (الاصحاح الثاني عشر), ԺԳ. 51բ-62ա (الاصحاح الثالث عشر), ԺԴ. 62բ-8ա (الاصحاح الرابع عشر), ԺԵ. 68ա-73ա (الاصحاح الخامس عشر), ԺԶ. 73բ-9ա (الاصحاح السادس عشر), ԺԷ. 79ա-84բ (الاصحاح السابع عشر), ԺԸ. 85ա-90բ (الاصحاح الثامن عشر), ԺԹ. 90բ-6ա (الاصحاح العشرون): 96ա-102բ

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

102p

وكان النجاز ثمانى بشهر ايار سنة ١٨٣٢ [٨] 36

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

104p (ստացողի)

جناب الاكرم خاص الاخ جرجس سابا خباز

ՆՇՈՒՄ՝ ՊԵՏ. Գր-ին փակցված թուղթ (սև թանաֆով, տպագիր)՝ «Նվեր է ստացված 2.1.1968 թ. Սիրիայի Հալեպ ֆաղափ բնակիչ Արշակ Դանա-գոզյանից»:

9

1154

[ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆ]

[مجموع]

ՀԱԼԵՊ

1832 թ.

ԳՐԻՉ՝ ԱՆՏՈՆ ՅՈՒՐԻՍ ԲԱՍԻԼ (انطون يوسف باسيل) (Գրիգ. Ա և Բ):

ԹԵՐԹ՝ 75 (ունի արաբանիչ թվերով էջակալում՝ ١-٥٨, որ է՝ 1p-30ա).

չգրված՝ 1ա, 16ա, 19ա, 30բ-3ա, 56բ, 74ա-5բ: ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննչագծերով, լուսագծերով, ննչատողերով, լուսադրոշմով՝ *համահիկ*: ՄՆՇՈՒԹՅՈՒՆ՝ 15.5x10.7: ԳԻՐ՝ *քանասի*: Հիշակիր: ԿԱԶՄ՝ բուսական նախշերով ստվարաթուղթ (սպիտակ, սև), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ ննչագծերով թուղթ, մեջքը՝ բաց շագանակագույն կաշի, վրան փակցված արաբերեն գրությամբ թուղթ՝ (نكر الهراطقة الذين خرجوا عن الكنيسة): ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված արևմտյան բարակ թուղթ, ննչագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմներով. Ա՝ *թագ*, Բ՝ *կենդանու պատկեր*, լատինատառ «G III»:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ժողովածուն ընդգրկում է երեք տարբեր ձևագրեր.

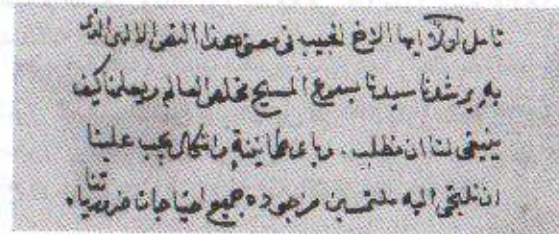
³⁶ Տարեվի երկրորդ միջր ջնջված է, ամենայն հավանականությամբ պետք է կարդալ՝ 1883:

ՋԵՌԱԳԻՐ Ա.

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ

تأملات

ԹԵՐԹ՝ 30 (1p-30ա): ՊՐԱԿ՝ 4IV (32): ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (12.5x6.5): ԹԱՆԱԹ՝ սև: ՏՈՂ՝ 16:

Նմուշ 1p

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մտորումների և աղոթքների հավաքածու՝ բարգմանված ֆրանսերենից: Բաղկացած է 3 մասից՝ Ա. մտորումներ «Տերունական» աղոթքի շուրջ, Բ. մտորումներ և «Ավև Մարիա» աղոթքի մեկնությունը, Գ. այլ աղոթքներ, որ ստվում են սր. Պատարազի ժամանակ:

Սկիզբ (1p)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين وبعد دان (كذا) هذه تأملات وفيه

Վերջ (30ա)

هذا هو قصدى الذى اقصدہ الان بمعونة نعمتك امين

Առաջաբան՝ 1p

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين وبعد دان (كذا) هذه تأملات وفيه مرتبة على الصلوة الربية قد استخرجها من اللغة الفرنسية الى اللغة العربية احد المرسلين الغيورين من الرهبنة الكبوجيه، بمدينة حلب المحمية سنة الف وسبعماية واحدى وستون مسيحية

Ա. 1p-15p

... تأملات وفيه مرتبة على الصلوة الربية

Բ. 16p-8p

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين تأمل على السلام الملايكي

Գ. 19p-30ա

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين صلوات تقال فى وقت حضور القداس الالهى

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

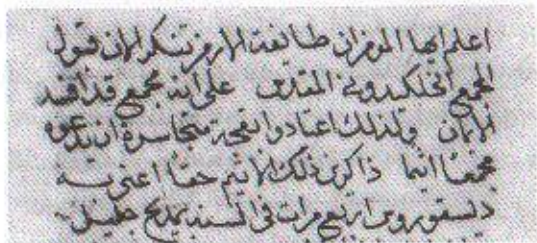
15p
 Կան սկսվում խորհրդագրերի խմբագրման աշխատանքը 1832 թվականին, որի արդյունքում 1837 թվականին հրատարակվում է «Մատենադարան»-ի առաջին հատվածը:

18p
 Երկրորդ հատվածի խմբագրման աշխատանքը սկսվում է 1832 թվականին, որի արդյունքում 1837 թվականին հրատարակվում է «Մատենադարան»-ի երկրորդ հատվածը:

30ա
 Երրորդ հատվածի խմբագրման աշխատանքը սկսվում է 1832 թվականին, որի արդյունքում 1837 թվականին հրատարակվում է «Մատենադարան»-ի երրորդ հատվածը:

**ՁԵՌԱԳԻՐ Բ
 ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔԸ
 ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ**

Թերթ՝ 24 (33p-56ա): ՊրԱԿ՝ V (42), IV (50), III (56): նՅՈՒԹ՝ առևմտյան հաստ բողբ. ննչազձերով: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (10.2x6.4): ՏՈՂ՝ 17: ԹԱՆԱՔ՝ սև:

Նմուշ 33p

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մտորումներ հայոց եկեղեցու հավատոյի մասին:
 Ներկայացվում է եկեղեցու վերաբերմունքը Քաղկեդոնի ժողովում ընդունված որոշումներին և Քրիստոսի երկրնության հարցին: Բերվում են բաղվածքներ Գրիգոր Լուսավորչի խոսքերից, մկննդություն-պարզաբանումներ Քրիստոսի բնության շուրջ: Հատվածային մեջբերումներ կան նաև Հովհաննես Բարձրեանի նամակներից (49ա-56ա):

³⁷ Հեղինակի անունն այստեղ ջնջված է (այլ նման):

ՍԿԻՐ (33p)

Կարգադրություն: Կարգադրություն: Կարգադրություն:

Վերջ (56ա)

Կարգադրություն: Կարգադրություն: Կարգադրություն:

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

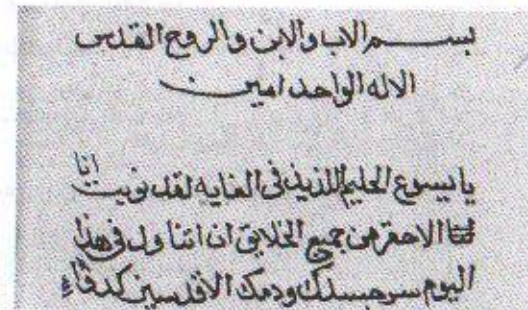
56ա³⁸

Կարգադրություն: Կարգադրություն: Կարգադրություն:

**ՁԵՌԱԳԻՐ Գ
 ԱՂՈՒՔՆԵՐ**

ՍԿԻՐ

Թերթ՝ 17 (57p-73p): ՊրԱԿ՝ III (62), IV (70), III-1 (75): ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (11x6.2): ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերն ու կետերը՝ կարմիր: ՏՈՂ՝ 15:

Նմուշ 57p

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Աղոթքներ եկեղեցու հարցաքննության, Մարիամ Աստվածածնին, եկեղեցու արքային, ինչպես նաև առավոտյան կատարվող աղոթքներ:

ՍԿԻՐ (57p)

Կարգադրություն: Կարգադրություն: Կարգադրություն:

Վերջ (73p)

Կարգադրություն: Կարգադրություն: Կարգադրություն:

³⁸ Հիշատակարանը ծածկված է սպիտակ թղթով:

Ա. 57բ-9բ

يا يسوع الحليم اللذيذ في الغاية لقد نويت انا الاحقر من جميع الخلايق (كذا)...

Բ. 59բ-60ա

ابتهال الى القديسين

Գ. 60աբ

صلوة للعدرا (كذا) الطوباوية

Դ. 60բ-1ա

ابتهال الى السيد المسيح

Ե. 61ա-2բ

صلوة تقال قرب الشاول

Զ. 62բ-4ա

ابتهال الى سيدنا يسوع المسيح

Է. 64ա-5ա

صلوة تتلا بعد تناول القربان المقدس

Ը. 65ա-6ա

تقدمة الى الله الاب

Թ. 66աբ

تقدمة الى العذراء مريم

Ժ. 66բ-9ա

تقدمة القديسين

ԺԱ. 69ա

صلوة لاجل جروحات المسيح الخمسه

ԺԲ. 69ա-71ա

صلوة اخرى لاجل جروحات المسيح الخمس (كذا)

ԺԳ. 71բ-3բ

صلوات الصبح تقال وقت الانتباه من النوم

ՆՇՈՒՄ Պեպ. Աա-ին փակցված թուղթ (սև թանաֆով, տպագիր)

«նվեր է ստացվել 2.1.1968 թ. Սիրիայի Հայկա Բաղաֆի բնակիչ Արշակ

Դանազյոզյանից»:

Պեպ. Աա՝ «2» թիվը (կանաչ թանաֆով):

ԱՆԲԱ ԼՈՒԻՍ

الانبا لويس

ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԳԻ ԺԷ ԶՐՈՒՅՅԸ

المخاطبة السابعة عشرة من كتاب المعلم اللاهوتي

[ԺԹ դար]

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ՝ Ալ աբ ալ Ֆետերիոս ալ Քարուչի (الاب الفتيوريوس الكيوچي):

ՍՏԱՅՈՂ՝ Իսխանդար [Ալեխանդր] Րիզկ Քուրդի (اسكندر رزق كردي):

ԹԵՐԹ՝ 34: ՊՐԱԿ՝ III (6), V (16), III (22), V (32), I (34): ՆՅՈՒԹ՝

արևմտյան թուղթ. ննչագծերով, ննչատողերով, լուսադրոշմով՝ *Լուսամահիկ*:

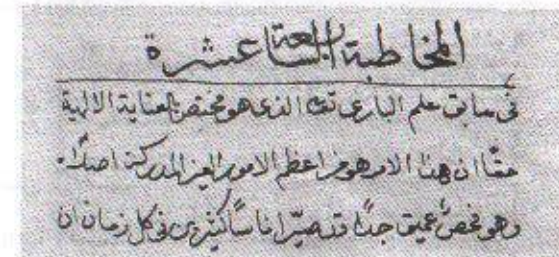
ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 14.8x11: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (11.5x7.5): ԳԻՐ՝ *թանաֆ*:

ԹԱՆԱՔ՝ սև: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 13: ԿԱԶՄ՝ սավարաթուղթ (սև, դեղին), միջուկը՝

սավարաթուղթ, մեջքը՝ սև կաշի, աստառ Ա՝ ննչագծերով թուղթ, աստառ Բ՝

դեղնավուն գործարանային թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

Նմուշ 2ա

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Անբա Լուիսի աշխատության ժԷ գրույցը, որը բաղկացած է 3 զլխից (فصول):

Բնագիրը թարգմանություն է ֆրանսերենից (Հայկա, 1784 թ.): Աշխատությունը կրոնական երկխոսություն-ֆենարկում է երիտասարդ նգնավորի և հոգևոր ուսուցչի միջև: Այն մեծամասամբ նգնավորների ապրած կյանքի մասին է: Քննարկվում են փորձությունները և պայքարը սատանայի դայ-

թակությունների դեմ, դժոխք և դրախտ տանող հանապարհները, հզնավորների մեկուսացումը՝ որպես Աստուծո հանաչման միջոց և նման այլ հարցեր:

Սկիզբ (2ա)

المخاطبة السابعة عشرة في السابق علم البارئ تعالى الذي هو محتضن بالعناية الالهية

Վերջ (34բ)

متاكدين توكيداً حقيقياً اننا نمتلكه عز وجل امتلاكاً سرمدياً الى ابد الابدين امين

Ա. 7ա-16բ

الفصل الاول

Բ. 16բ-25բ

الفصل الثاني

Գ. 25բ-34բ

الفصل الثالث

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

1բ

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين المخاطبة السابعة عشرة في الرسم السابق من كتاب المعلم اللاهوتي الذي تفه الاب المكرم الانبا لويس من مدينة ارخستان الراهب الكبوجيني. وهو في عظمة البارئ تعالى عز وجل و تشمل هذه المخاطبة على ثلثة فصول. وقد استخرجها حديثاً من اللغة الفرنسية الى اللغة العربية الاب المحترم البادره الفتيريوس احد مرسلئ بيعة الله الرومانيه من الرهبنة الكبوجيه. وقد تم ذلك في مدينة حلب المحميه سنة الف وسبعماية و اربع وثمانين مسيحيه سنة 1784م

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

1ա (ստացողի)

هذا الكتب (كذا) يخص الى اسكندر رزق كردي الذي حصل اليه (كذا) سنة 1925.

ՆՇՈՒՄ կազմաստատ Ա-ին փակցված թուղթ (սև թանաֆով, տպագիր) «նվեր է ստացված 2.1.1968 թ. Սիրիայի Հայկա Բաղաժի բնակիչ Արշակ Դանազյոզյանից»:

Կազմաստատ Ա՝ «Յ» թիվը (կանաչ թանաֆով):

Կազմաստատ Բ՝ (ֆրանսերեն գրություն մատիտով) «Ce livre a été écrit par un P.K. a l'an 1784» [Այս գիրքը գրվել է P.K.-ի կողմից 1784 թ.]:

[ԱՂՈԹԱԳԻՐՔ]

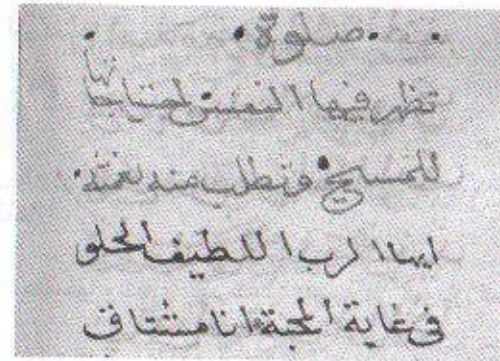
[کتاب صلوات]

[ԺԹ դար]

ՍՏԱՑՈՂ՝ Լուսիա Հենլի (لوسيا هنلي):

ԹԵՐԹ՝ 129: ՊՐԱԿ՝ III (6), V (16), 2III (28), IV (36), III (42), V (52), II (56), V (66), III (72), V (82), II (86), 2IV (102), III (108), IV+I (117), III (123), II (127), I (129): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 12.7x7.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (10.5x4): ԳԻՐ՝ քանաթ: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, կարևոր բառերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 14: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստարը՝ ննշագծերով թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ Ա սկզ. ննշագծերով թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. պակասավոր սկզբից և վերջից, կազմը մաշված:

Նմուշ 48բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ապաշխարության ժամանակ, հաղորդություն ստանալուց առաջ և հետո ասվող աղոթքներ, ինչպես նաև Գրիստոսին, Մարիամ Աստվածածնին, սր. երբորդությանը, հանգուցյալներին նվիրված և այլ աղոթքներ:

Սկիզբ (1ա)

... ان اولد تانية بالماء والروح

Վերջ (129բ)

شاعة خيانتى التى ...

u. 3p-8w	صلوة لالتماس الموتة الصالحة تتلا في الجمعة الثانية من الشهر
f. 8w-10p	صلوات (كذا) لنيل فضيلة الصبر
q. 10p-2p	صلوة لنيل طهارة النفس والجسد
r. 12p-4p	صلوة لالتماس فضيلة الاتضاع
b. 15w-8p	طلبية قلب يسوع الاقدس
g. 19w-20w	فعل التعبد لقلب يسوع الاقدس
t. 20p-3p	فعل الاستغفار من قلب يسوع الاقدس عما صدر له من الالهانة في القربان المقدس
l. 23p-6w	فعل الاستغفار من قلب يسوع الاقدس عما يصدر له الالهانة من الناس وقد تجب تلاوته في يوم الدخول في هذه الشركة المقدسة وايضا مرات اخر كثير (كذا) في مدار السنة
o. 26w-31w	صلوات يجب تلاوتها قبل تناول القربان المقدس
o. 30p-4p	صلوات يجب تلاوتها بعد تناول القربان المقدس
o.u. 34p-8p	صلوات اخر (كذا) قبل تناول القربان. صلوات تبين فيها النفس عظم تهييها عند تناول المسيح في القربان الطاهر
o.f. 38p-41p	صلوة تظهر فيها النفس عظمتها واتكاليها عند تناول المسيح في القربان المقدس
o.f. 41p-2p	صلوة تظهر فيها النفس ندامتها على خطاياها وتلتمس من الله الفرار منها
o.f. 42p-7w	صلوة ترغب فيها النفس من صميم قلبها الاتحاد مع المسيح في القربان المقدس
o.b. 47w-8p	صلوات بعد تناول القربان المقدس. صلوه تبين فيها النفس عظم اشتياقها الى الاتحاد مع المسيح الذي تناولته في القربان المقدس
o.g. 48p-50p	صلوة تظهر فيها النفس احتياجاتها للمسيح وتطلب منه نعمته
o.l. 50p-3p	صلوة تقدم فيها النفس ذاتها وكل ما لديها للمسيح
o.o. 53p-7w	طلبية لاسم يسوع الاقدس

h. 57w-8w	صلوة جليله الاستعانة باسم يسوع الاقدس تاليف مار بنوا شورا
h.u. 58w-61w	ابتهال الى سيدنا يسوع المسيح
h.f. 61w-3w	طلبية ليسوع الحلو
h.f. 63p-80w	صلوات في الام سيدنا يسوع المسيح مملوة عبادة مولفة من القديسه بريجيتا
h.f. 80w-3p	طلبية للثالوث الاقدس
h.b. 84w-5p	طلبية لموتة الصالحة
h.g. 86w-96w	صلوة جليلية تتضمن فعل السجود الى الصليوب المقدس
h.l. 96wp	صلوة لمريم العذرا يجب ان يتلوها كل يوم من كان مشتركاً في الوردية المقدسه
h.o. 97w-101w	صلوة اخرى للعذرا يجب ان يجدها كل يوم
l. 101w-3w	فعل التعبد لقلب يسوع الاقدس الموجود في ختم قلب يسوع
l.u. 103wp	صلوة اخرى لسيدنا يسوع المسيح قبل القداس
l.f. 103p-4w	حينما يبتدى الكاهن القداس فليقل هكذا
l.f. 104w-5w	صلوة قبل التقديس
l.f. 105p-7w	اذ يقدم الكاهن الذبيحة بعد الكلام الجوهرى فليقل هكذا
l.b. 107w	صلوة اخرى من اجل الموتى
l.g. 107w-9w	لما يستعد الكاهن الى تناول القربان المقدس
l.t. 109w-11w	صلوة بعد القداس
l.l. 111p-3w	صلوات يتلوها المسيحي قبل الاعتراف
l.o. 113w-6p	صلوة اخره (كذا) قبل الاعتراف (يا خالق السما والارض ...)
l.v. 116p-8w	صلوة اخره (كذا) قبل الاعتراف (يا يسوع المسيح الحليم ...)

հԱ. 118ա-9ա

وبعد تلاوة هذه الصلوات او واحده منها حضر عند معلم الاعتراف

հԲ. 119ա-20

صلوات يجب تلاوتها بعد الاعتراف (يا مخلص البشر ...)

հԳ. 120աբ

صلوة اخره (كذا) بعد الاعتراف (اسالك يا رب ان يكون هذا الاعتراف ...)

հԴ. 120բ-9ա

مزامير (المزمور السادس، المزمور الحادي والثلاثون، المزمور السابع والثلاثون، المزمور الخمسون، المزمور التاسع والستون)

հԵ. 129աբ

صلوات جليلة لقلب يسوع الاقدس

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Կազմաստառ Ա. (ստացողի)

- قد ملك على هذه الشبية لوسيا هنلي
- قد ملك علا (كذا) هذي الشبية من لوسيا هنلي الفعل التعبد لقلب يسوع الاقدس سنة ٢٥٠
- Գևայ Աա (ստացողի)
- كتاب مقنون (كذا) من يد لوسيا هنلي سنة ٢٥١
- الفعل التعبد لنا!!!

ՆՇՈՒՄ՝ կազմաստառ Բ-ին փակցված բուղբ (սև թանաֆով, տպագիր)՝ «նվեր է ստացված 2.1.1968 թ. Սիրիայի Հալեպ ֆաղաֆի բնակիչ Արշակ Դանազոզյանից»:

Գևայ Ա.բ՝ «4» թիվը (կանաչ թանաֆով):

12

1160

ԾԻՍԱՄԱՏՅԱՆ³⁹

كتاب التريودي

ԱՆՏԻՈՔ

1808 թ.

ԳԻԻԶ՝ Սուլեյման հուրի վալադ ալ հուրի Ջիբրաիլ [Գաբրիել] (الخوري) (سليمان ولد الخوري جبرائيل):

ՍՏԱՅՈՂ՝ Ջիսր ալ Շուգուրի սբ. Նիկոլաոս եկեղեցի [Սիրիա], (كنيسة) (القديس نيقولاوس في جسر الشغرة):

³⁹ Հանաւեն՝ Τριῳδιον (Triodion):

ԹԵՐԹ՝ 192: ՊՐԱԿ՝ 19V+2 (192) (ունի արարանիչ թվերով պրակի հաշվարկ՝ (19 - 1 Կրաս - 1 Կրաս 19), որ է՝ 10բ-190բ): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղբ. ննչագծերով, լուսագծերով: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 33.5x21.7: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ երկայուն (22.7x15): ԳԻՐ՝ քանապ: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերն ու կարևոր բառերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 23: ԿԱԶՄ՝ մուգ կարմիր կաշի, միջուկը՝ տախտակ, աստառը՝ արևմտյան թուղբ ննչատողերով:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. խոնավություն տեսած, բերքերին ազատվածության նկատե՛ր, եզրերը վնասված, վերջից պակասավոր:

Նմուշ 80բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ուղղափառ եկեղեցու արարողակարգային ծիսամատյան: Այն սկսվում է մահսավորի և փարիսեցու կիրակիով (احد الفريسي والعشار) և ավարտվում սբ. Զատիկով (الفصح المقدس): Բնագիրը բարգմանություն է հունարենից: Տիտղոսաբերթին (1ա) ավելացվել են «Երեխորյան» երգը և «Հայր մեր» աղոթքն արաբերենով:

Սկիզբ (1բ)

بسم الله الحي القديم الازلي وبه نستعين نبتدي بتاييد القدرة العالية نكتب كتاب التريودي

Վերջ (190բ)

ملك الفرس ان الروم في غاية من فوقا الملك المغتصب المارد فارس قايدا

Տիտղոսաբերթ՝ 1ա

كتاب التريودي المبارك

Առաջարան՝ 1բ

بسم الله الحي القديم الازلي وبه نستعين نبتدي بتاييد القدرة العالية نكتب كتاب التريودي ترتل من احد الفريسي والعشار الى احد الفصح المقدس مستخرجا من اللغة اليونانية الى اللغة العربية بيد افقر⁴⁰ ...

⁴⁰ Շարունակությունը բազմված է դատարկ:

191ա

هذا التريودي وقف كنيسة القديس نيقولاوس في جسر الشجر (كذا) وقد كان المهتم فيه ترمم هذا الكتاب المسما (كذا) التريودي بعد اندال (كذا) الي [التدار] شده العبد الفقير الغير مستحق ان يذكر اسمه من كثرة خطاياها ومائمه (كذا) العبد الذليل الحقيير في الكهنة الخوري سليمان ولد الخوري جبرائيل الاصل من مدينة جسر الشجر يوم يد [يومند] ساكن مدينة انطاكيه فيطلب العفو والمغفرة من كل من وجد فيه شده نقص وليس كامل غير الله وكان المنتها في سنة الف وثمانمائه وثمانيه في اول شهر اذار (كذا) ١٨٠٨ مسيحية

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

191ա

- قد نصر [نظر] ما فيه وتطلع الي حسن معانيه العبد الحقيير الذي لم يذكر اسمه من كثرت خطاياها ابراهيم خوري مخابيل من الجسر
- الداعي لكم عساف مخابيل نعمه
- الداعي لكم عساف مخابيل يوسف نعمه

191բ

قد نظر بما فيه واتمل [واتامل] حلاوت حسن معانيه العبد الفقير الذي هو احقر المومنين واذلهم الغير مستحق ان يذكر اسمه من كثرة خطاياها ومائمه نعمه ولد عبود ابن المقدسي نعمه الذي هو راجي غفران الزلات ومحو السيات (كذا) من خالق المبروات فكلمن (كذا) قرا يترحم له والى اموات المسيحين (كذا) حرر في ٢٠ اذار (كذا) ١٨٣٢

191բ (մատխտով)

رحم الله الكاتب هذا الكتاب ويجعل مسكنو [مسكنه] الفردوس محرر هذا براهيم [ابراهيم] تابع المطران في ١٣ تشرين تاني سنة ١٨٨٥

192ա

- قد نظر بما فيه واتمل حلاوت معانيه العبد الفقير عبود ابن مقدسي ابراهيم ان يذكر امواته واموات المسيحين(كذا) امين في اذار ١٨٢٤٤ (كذا)
- قد نظر بما فيه واتمل حلاوت معانيه العبد الفقير ان يذكر اسمه من كثرة خطاياها ومائمه عبود ابن مقدسي ابراهيم الشيخ عبود راجي غفران الزلات ومحو السيات (كذا) ان يرحم الي امواته واموات المسيحين (كذا) امين في ١٨ [شباط] ١٨٥٢ مسيحية.

1161

[ԱՂՈԹԱԳԻՐՔ]

[ԿՏԱԲ ՎՍՈՒՄՆԵՐ]

[ԺԹ ՊԱՐ]

ԹԵՐԹ՝ 106: ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուրք. լուսագծերով և ճնշագծերով: ՄԵԾՈՒԹՈՒՆ՝ 32.5x21: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ երկայուն 22.7x14): ԳԻՐ՝ քանասի:

ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերի առաջին տողերը, որոշ բառեր՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 25: ԿԱԶՄ՝ շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ տախտակ, աստաղը՝ թուրք: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ Ա սկզբ., չգրված թուրք:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. թերթերին ազատավածության և խոնավության հետևեա, թերթերի եզրերը վնասված, պակասավոր է սկզբից և վերջից, կազմի մեջն ընկած:

Նմուշ 25ա

ԲՈՎԱՆ ԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տոների ժամանակ ընթերցվող աղոթքներ՝ տարբեր մեղեդիներով:

Սկիզբ (1ա)

||| Իարբ لقد اخرجت كافة الاشيا (كذا) من

Վերջ (106բ)

الامانه جيداً متسلحاً بسم ||| فقال

Ա. 1ա-25ա

[اللحن الخامس]

Բ. 25ա-55ա

اللحن السادس

Գ. 55ա-84ա

اللحن السابع

Դ. 84ա-106բ

اللحن الثامن

ԳՐԶԱՓՈՐԶ՝ կազմաստաղ Ա՝ արարեւեւ գրութիւն:

1674 p.

ԳԻՒԶ՝ Արք ալ Նուր իրն ալ Շամմաս Իլիաս ալ Հալարի ալ Մալափի (عبد النور ابن الشماس الياس الحلبي الملكي):

ԹԵՐԹ՝ 117. չգրված՝ 1ա: ՆՅՈՒԹ՝ արևելյան թուղթ. ճնշագծերով: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 28.5x19.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ երկայուն (22x6.5): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերի առաջին տողերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 25: ԿԱԶՄ՝ սև ստվարաթուղթ, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ կապույտ թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. թերթերի եզրերը վնասված, նորոգված, որոշ թերթեր մեջփից առանձնացված (109ա-12բ, 117աբ), գորոգված թերթերից որոշները պահպանել են հատվածներ այլ ձեռագրի էջերից (22բ-4ա, 27բ, 28բ-9ա, 34բ, 35բ-7ա, 38բ և այլն), պակասավոր է վերջից:

Նմուշ 58բ

ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ողղափառ եկեղեցու սր. Մենդյան, Մարիամ Աստվածածնի տոներին, առավույան ժամերգության ժամանակ կատարվող աղոթքներ, շարականներ (ترنيمه), հատվածներ Հին Կտակարանից:

Սկիզբ (1բ)

بسم الله الحي الازلي نبتدي بعون الله وحسن توفيقه نكتب كتاب نبوات الانبياء المطهره المعظمة

Վերջ (117ա)

وانتي امامي كل حين قال الرب الضابط الكل والسيح لله دائما

Ա. 1բ-47բ

Կتاب نبوات الانبياء المطهره المعظمة الذي تقال في الصوم المقدس وفي الاعياد السبديه على دور السنه

թ. 47բ-68ա

الساعات التي تقال صباح الجمعة الكبيره

Գ. 68ա-72բ

قراه الذي (كذا) تقال في الخمسين

Դ. 72բ-82ա

النبوات التي تقال في دور السنه وفي اعياد الشهدا والقدسين

Ե. 82ա-92բ

ترتيب سواعي الميلاد الشريف المعظم

Զ. 92բ-117ա

الساعات التي تقال في بارامون الغطاس اي تقديس الما (كذا) الشريف

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

117բ

وكان النجاز من نساخة هذا الكتاب الشريف المبارك في اوائل شهر اب المبارك سنة سبعة الاف ومايه وسنه وخمسون لابينا ادم عليه افضل السلام وذلك على يد العيد الاثيم المر الخاطي (كذا) الدميم (كذا) حاوي الاثم والجرايم والقبايح الخايب من البر وكان عمل صالح التايه عقله المتبع جهله الكثير الخطايا والاثام والاوزار المجتهد على فعلها ليلا ونهار الغارق في بحارها برضاه المخالف وصية سيده بهواه الذي ليس مستحق ان يذكر اسمه لاجل كثرة خطاه ووفور اثمه اقل بني المعموديه واصغر اولاد الكنيسه الارثوذكسيه العبد الخاطي عبد النور باسم خوري ابن الشماس الياس الحلبي الملكي غفر الله تعالى له ولوالديه ولمن قرا وترحم عليه ودعا له بالمغفره وكلمن (كذا) وجد فيه نقص او زود او غلط واصلحه الرب الاله يصلح جميع احواله ولا يواخذ الحقيير لانه دجال كبير وبسيدتنا نستجير وجميع القديسين امين امين
||| عليه ||| بماله لنفسه في سنة اثنين وتسعين و الف لل هجرة (كذا)

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

117բ

- نفوس الصديقين في يد الله لذ يلامسهم عذابا استشعروا في لحاظ الجهال انهم قد ماتوا وحسب خروجهم من الدنيا ضررا لهم ومضيقهم من عندنا اظن تهشما واما هم فحصلوا في سلامه وانهم لو كانوا لدي نظر الناس يتعذبون فاذا ملهم من عدم الموت مملوا وانما ادوا بعوارض قليله
- سنة الف وخمسة وثمانين للهجرة الاسلامية الموافق الف وستمايه واربعه وسبعين للتجسد الالهي

ԳՐԶՈՒՓՈՐԶ՝ 1ա՝ արաբերեն բառեր:

[ՄԱԿԱՐԻՈՒՄ ԻՔՆ ԱԼ ԶԱ՛ԻՄ]

[مكارىوس بن الزعيم]

[ՍՈՒՐԲ ԿՈՒՅՍԻ ՀՐԱՇԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ]

[عجائب العذراء]

[ԺԸ դար]

Թերթ՝ 81: ՊՐԱԿ՝ քք. 1-8՝ կազմից առանձնացած, VII (14), 6V (74), IV-1 (81): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ճնշագծերով և լուսագծերով, լուսադրոշմով հասմահիկ: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 21x15: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (15x9): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խոտաբերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 19: ԿԱԶՄ՝ չկա: ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. թերթերի եզրերը վնասված, որոշ թերթեր կազմից առանձնացած, պակասավոր սկզբից և վերջից:

նմուշ 20p

ԲՈՎԱՆԿԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԺԶ դարի հեղինակ Ագապիոս Լանդոսի (Αγάπιος Λάνδος) «Մեղավորների փրկություն» (Αμαρτωλών Σωτηρία) աշխատության Գ մասն է, որ 1668 թվականին հունարենից արաբերեն է թարգմանել Անտիոքի պատրիարք Մակարիոս իրն ալ Զա՛իմը (مكارىوس بن الزعيم)⁴¹:

⁴¹ Al-Batriyark al-anṭākī Makāriyūs al-thālith ibn al-Za’īm: ‘Ajā’ib al-sayyida al-adhrā’an Aghābiyūs al-nāsik al-iqrīṣh, ed. Idwār al-Bustānī, Jounich: Dār al-Bustānī li-l-nashr, 1997. Carsten-Michael Walbiner, “Popular” Greek literature on the move: The translation of several works of Agapios Landos of Crete into Arabic in the 17th century”, *Revue des Etudes Sud-Est Européennes* LI (2013), pp. 147-157.

Ձեռագրում պահպանվել է աշխատության ժժ գլխի վերջը և Ի-ից մինչև ԿԷ գլուխները, որոնք պատմություններ են Մարիամ Աստվածածնի հրաշագործությունների մասին:

Սկիզբ (1ա)

انصرفت العذري واخذوا نفسي الشقية الشياطين المظلمين

Վերջ (81p)

قرطاجنه وهي تونس الغرب ينبوعين وكل النسا (كذا) الذين

Ա. Գլուխ ժժ՝ 1ա

[العجيبه التاسعة عشرة]

Բ. Գլուխ Ի՝ 1p-4ա

العجيبه العشرون من اجل يوحنا الكوكز الي المصلي

Գ. Գլուխ ԻԱ՝ 4ա-14p

العجيبه الحادية والعشرون من اجل ابتنا سيق جبل اتونوس المقدس ومن اجل المال الذي اخرجه اتاناسيوس البار بأمر سيدتنا والدة الاله

Դ. Գլուխ ԻԲ՝ 14p-5ա

العجيبه الثالثة عشرون (كذا) من اجل الذي مجد المسيح وكتب بذلك خط يده

Ե. Գլուխ ԻԳ՝ 15p-8p

العجيبه الثالثة وعشرون أيضا هذه العجيبه تشابه الاولى من اجل تاوفيلس الذي جحد المسيح بخط يده

Զ. Գլուխ ԻԴ՝ 19ա-20ա

العجيبه الرابعة وعشرون من اجل الرهبان الذين كانت ستنا السيدة تتاولهم الخبز السماوي لاجل اتعابهم

Է. Գլուխ ԻԵ՝ 20p-2p

العجيبه الخامسة وعشرون من اجل الامراه التي ولدت صبيا اسودا وطرحت داتها مع الصبي في النهر وخلصتها ستنا السيده

Ը. Գլուխ ԻԶ՝ 22p-3p

العجيبه السادسة وعشرون من اجل احد النياره الذي ساعدته ستنا السيده بالعجب الذي فعلته فيه وخاصة من الجوع وباركت في مخازنه

Թ. Գլուխ ԻԷ՝ 23p-4p

العجيبه السابع وعشرون من اجل الذي سقط في النهر وغرق واقامته ستنا السيده

Ժ. Գլուխ ԻԸ՝ 24p-5p

العجوبه الثامنة وعشرون من أجل الذي لم يستطيع أن يتعلم القراءة ما خلا افرحي يا مريم فقط

ԺԱ. Գլուխ ԻԹ՝ 26ա-7ա

العجيبه التاسعة وعشرون من اجل الطفل الذي من غرق امياه البحر خلصته ستنا السيده

ԺԲ. Գլուխ Ը՝ 27ա-8բ

العجیبة الثلثون من اجل اليهودي الذي خلصته السیده من القيود وامر ربنا يسوع المسيح

ԺԳ. Գլուխ ԼԱ՝ 28բ-30ա

العجیبة الحادية وثلثون من اجل الطفل الذي ابوه اليهودي دبحه واقامته ستنا السیده
وامن ابوه بالمسيح

ԺԴ. Գլուխ ԼԲ՝ 30բ-1ա

العجیبة الثالثة وثلثون من اجل ذلك الشيخ الضعيف الذي انت قوته اليه وصار مثل الشاب

ԺԵ. Գլուխ ԼԳ՝ 31ա-2բ

العجیبة الثالثة وثلثون من اجل الاخين اللذين تشاجرا وسيدتنا ودة الاله صنعت السلامة بينهم

ԺԶ. Գլուխ ԼԴ՝ 32բ-3բ

العجیبة الرابعة وثلثون من اجل الجندي الزاني الذي تضرعت السیده الى الرب من اجله
فغفر له خطاياہ

ԺԷ. Գլուխ ԼԵ՝ 34ա-5ա

العجیبة الخامسة وثلثون من اجل الرجل الفاضل الذي استحق ان ينظر يحدو شرف الدائمة
البتولية الذي لا يفسر

ԺԸ. Գլուխ ԼԶ՝ 35բ-6բ

العجیبة السادسة وثلثون من اجل الصبي المقتول الذي قام وعاش واخبر بالذي قتله

ԺԹ. Գլուխ ԼԷ՝ 36բ-7բ

العجیبة السابعة وثلثون من اجل الصبي اليهودي الذي تناول الاسرار الالهية فلم تحرقه
نار الاثون

Ի. Գլուխ ԼԸ՝ 37բ-40ա

العجیبة الثامنة وثلثون من اجل الامراء الساقطة مع ابنها وكيف اشهرها الشيطان وانقذتها
ستنا السیده

ԻԱ. Գլուխ ԼԹ՝ 40ա-2ա

العجیبة التاسعة وثلثون من اجل الطفل الذي حين حبلت به امه دفعته الشيطان

ԻԲ. Գլուխ Խ՝ 42ա-3ա

العجیبة الاربعون من اجل المشكك بان السیده ليس هي دائمة البتوليتها وكيف انقذته بعجايبها

ԻԳ. Գլուխ ԽԱ՝ 43ա-4ա

العجیبة الحادية واربعون عن المنظر الذي رآه الراهب وان نقطة واحدة من دم السید
تفوق على خطايا ساير البشر

ԻԴ. Գլուխ ԽԲ՝ 44ա-6ա

العجیبة الثانية واربعون من اجل الكاهن الذي شكك في الاسرار فنظر الجسد كمثل طفل

ԻԵ. Գլուխ ԽԳ՝ 46աբ

العجیبة الثالثة واربعون من اجل المصلي الذي قتلوه اليهود واخفوه واحبته ستنا السیده واقامتها

ԻԶ. Գլուխ ԽԴ՝ 46բ-7բ

العجیبة الرابعة واربعون حين يقونة والده الاله طردت الوباء الصاير في رومية واشفت
ساير المصروبين وقتيد

ԻԷ. Գլուխ ԽԵ՝ 47բ-8բ

العجیبة الخامسة واربعون من اجل العجیبة التي فعلتها مع المصور

ԻԸ. Գլուխ ԽԶ՝ 48բ-50ա

العجیبة السادسة واربعون من اجل احد النساء الفاضلات التي تكلمت ستنا السیده مثلها
وخلصتها من الشيطان

ԻԹ. Գլուխ ԽԷ՝ 50բ-2ա

العجیبة السابعة واربعون من اجل احد العذارى التي خطفت ونظرت المسيح في الفردوس يقنس

ԻԼ. Գլուխ ԽԸ՝ 52բ-3ա

العجیبة الثامنة واربعون من اجل العذري التي استحققت ان تنظر الرب لاس؟ جسد ابن
ثلاثة سنين كمثل هذه العذري

ԻՄ. Գլուխ ԽԹ՝ 53բ-5ա

العجیبة التاسعة واربعون من اجل العريس والعروس اللذين حفظوا بتوليتهم سيرة الزواج
كافة ايام حياتهم

Լ. Գլուխ Ծ՝ 55ա-7ա

العجیبة الخمسون من اجل ريس اللصوص الذي من الكرامه لو الاله حصل له صفحا
وصار في دفته عجائبا عظيمة جدا

ԼԱ. Գլուխ ԾԱ՝ 57բ-8բ

العجیبة الحادية وخمسون من اجل الذي جذف واهلكه الرب سريعا واعدمه الحياه واهلك
جسده بموت مخيف

ԼԲ. Գլուխ ԾԲ՝ 58բ-9ա

العجیبة الثانية وخمسون من اجل اليهودي الذي جذف على والده الاله واهلكه الله يقضاه وانتقامه

ԼԳ. Գլուխ ԾԳ՝ 59բ-61բ

العجیبة الثالثة وخمسون من اجل المايته التي قامت لكي تعترف بخطاياها لتخلص

ԼԴ. Գլուխ ԾԴ՝ 61բ-3ա

العجیبة الرابعة وخمسون من اجل احد الاكليروس الزاني الذي غرق في النهر وبعد موته قام

ԼԵ. Գլուխ ԾԵ՝ 63ա-4բ

العجیبة الخامسة وخمسون من اجل اللص الجندي الذي كان يصلي كل وقت ولاجل هذا
لم يقدر الشيطان ان يقتله

ԼԶ. Գլուխ ԾԶ՝ 65ա-6ա

العجیبة السادسة وخمسون من اجل الارملة الفقيرة التي اخذت (كذا) نفسها ستنا السیده
والغني الذي اخدوا نفسه الشياطين

ԼԷ. Գրուխ ԾԷ՝ 66ա-7ա

العجيبه السابعة وخمسون من اجل الفقير الذي لاجل تجديف يسير سقط وعمي وصار مقعد واشفته والدة الاله

ԼԸ. Գրուխ ԾԸ՝ 67ա-8ա

العجيبه الثامنة وخمسون من اجل الصبي الابرص الذي اشفته والدة الاله وذهب (كذا) الى الدير وصار راهب

ԼԹ. Գրուխ ԾԹ՝ 68աբ

العجيبه التاسعة وخمسون من اجل الطفل الذي لم يحترق بالنار بل خالص من لهيبها

Խ. Գրուխ Կ՝ 69ա-70ա

العجيبه الستون من اجل الاعما الذي ابصر

ԽԱ. Գրուխ ԿԱ՝ 70ա-1ա

العجيبه الحادية وستون من اجل الذي غرق في البحر ونشلتها ستننا السيدة وخلصته ووضعته في البر

ԽԲ. Գրուխ ԿԲ՝ 71աբ

العجيبه الثانية وستون من اجل الذين خلصوا من امواج البحر وشدته

ԽԳ. Գրուխ ԿԳ՝ 72ա-4բ

العجيبه الثالثة وستون من اجل المنظر العجيبه الذي نظره احد الرحومين وكيف خلصته والدة الاله لاجل انه كان يكرمها

ԽԴ. Գրուխ ԿԴ՝ 75ա-7ա

العجيبه الرابعة وستون من اجل طاعة الوالدين العظيمة جداً ومن اجل شرف حضور القداسات الالهيه ومنافعها

ԽԵ. Գրուխ ԿԵ՝ 77ա-9բ

العجيبه الخامسة وستون من اجل الصبيين اللذين سقط عليهم البرج والبيت من الزلزلة وحفظتهم ستننا السيدة

ԽԶ. Գրուխ ԿԶ՝ 79բ-80բ

العجيبه السادسة وستون من اجل الجندي الذي سقط من الصور [سور] وقارب الموت واشفته والدة الاله

ԽԷ. Գրուխ ԿԷ՝ 81ա-2բ

العجيبه السابعة وستون من اجل البير الذي في قرية ترابصانوس الصانع العجايب باسم ستننا السيدة ومن اجل طبيعة امياه كثيرة في اماكن شتاً وطبيعتهم عجيبه جداً.

[ԾԻՍԱԳԻՐՔ]⁴²

كتاب الافخولوجيون

1852 p.

ԼԱԹԱՔԻԱ

ԳԻՐԶ՝ Վաճական Ջիրմանոս Յուսուֆ Դարան (راهب جرماتوس يوسف داره): ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Հալեպի եպիսկոպոս Մալաթիոս (كريوس ملاتيوس مطران)

(حلب):

ՄՏԱՅՈՂՆԵՐ՝ Ջիրջիս Խուրի, Ջիրբաիլ Խուրի, Քասիլ իբն Խուրի Ջիրբաիլ (الخوري جرجس، الخوري جبرائيل، باسيل ابن خوري جبرائيل)

ԹԵՐԹ՝ 269 (ունի արաբանիշ րվերով էջակալում 1-010, որ է՝ 6բ-264ա).

չգրված՝ 1բ, 2ա, 268ա, 269աբ: ՊՐԱԿ՝ IV-3 (5), 32IV (261), V-2 (269): ՆՅՈՒԹ՝ արևելյան ննշագծերով բուրք: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 15.8x11.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (11.5x7): ԳԻՐ՝ քանաթի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 14: ԿԱԶՄ՝ սև կաշի, միջուկը՝ ստվարաբուրք, կազմված այլ ձեռագրի էջերից, աստաղը՝ ննշագծերով բուրք:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. քերթերին աղտոտվածության հետևեր, կազմաստաղ Ա ընկած, կազմի Բ փեղկի աջ կողմը պատռված:

Նմուշ 16ա

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Եկեղեցական տարբեր արարողությունների ժամանակ ասվող աղոթքներ: Բնագիրը բարգմանություն է լատիներենից: Ունի բովանդակության ցանկ (4ա-6ա):

⁴² Հոմարեն՝ εὐχολόγιον (Euchologion):

Սկիզբ (3բ)

بسم الله الواحد الابدی الازلی السرمدي وبه نستعين كتاب افخولوجيون الصلوات والطلبات

Վերջ (264ա)

والقوة والمجد ايها الاب والابن والروح القدس الان وكل اوان والى دهر الداهرين امين

Առաջաբանի 3բ

بسم الله الواحد الابدی الازلی السرمدي وبه نستعين كتاب افخولوجيون الصلوات والطلبات مما يحتاج اليه الكاهن في جميع الاوقات وهو مختصر وقد نسخ من افخولوجيون الذي مفسره من الرومي الى العربي كريبوس ملاتيوس مطران حلب في عهد اغناطيوس فخر العلماء (كذا) بطريرك مدينة انطاكية العظما (كذا)

Ա. 6բ-8բ

الراس الاول، صلاة على الامراة النفسا (كذا) في اليوم الذي تلد فيه ولدها

Բ. 8բ-10բ

الراس الثاني، صلاة لتسمية الطفل في اليوم الثامن من مولده

Գ. 10բ-1բ

الراس الثالث، ترتيب صلاة على الامراه (كذا) التي تطرح و يسقط [تسقط] طفلها

Դ. 12ա-6ա

الراس الرابع، ترتيب صلاة على دخول الامراه النفسا الى الكنيسة في الاربعين مع ولدها

Ե. 16ա-33բ

الراس الخامس، ترتيب صلاة المعمودية المقدسه

Զ. 33բ-5ա

الراس السادس، ترتيب صلاة حبل زنار المعتمد في اليوم

Է. 35բ-7ա

الراس السابع، ترتيب صلاة لاجل حلقة راس الطفل

Ը. 37ա-41ա

الراس الثامن، ترتيب صلاة لعقد الخطبه اى دفع الاملاك

Թ. 41ա-52բ

الراس التاسع، ترتيب صلاة الزيجة الاولى

Ժ. 53ա-62ա

الراس العاشر، ترتيب صلاة الزيجة الثانيه والثالثه

ԺԱ. 62ա-2բ

الراس الحادى عشر، ترتيب صلاة لحل الاكليل العريس والعروس بعد ثمانية ايام

ԺԲ. 63ա-95բ

الراس الثاني عشر، ترتيب صلاة الزيت المقدس

ԺԳ. 95բ-105ա

الراس الثالث عشر، ترتيب صلاة الاجيازمس الصغير اى تقديس الماء

ԺԴ. 105բ-16ա

الراس الرابع عشر، ترتيب صلاة تقديس الماء الكبير

ԺԵ. 116ա-35ա

الراس الخامس عشر، ترتيب صلاة تجنيز العلمانيين (كذا)

ԺԶ. 135ա-44բ

الراس السادس عشر، ترتيب صلاة تجنيز الاطفال

ԺԷ. 144բ-7բ

الراس السابع عشر، ترتيب صلاة استغفار تقال على المايث (كذا)

ԺԸ. 147բ-87բ

الراس الثامن عشر، ترتيب صلاة تجنيز الكهنه

ԺԹ. 187բ-9ա

الراس التاسع عشر، ترتيب صلاة على بينر ماء اذا وقع فيه شى (كذا) نجس

Ի. 189ա-90բ

الراس العشرون، ترتيب صلاة على وعا خمر او زيت او غسل او غيره اذا وقع فيه شى نجس

ԻԱ. 190բ-1ա

الراس الحادى والعشرون، ترتيب صلاة على وعا (كذا) نجس

ԻԲ. 191ա-2ա

الراس الثاني والعشرون، ترتيب صلاة على قمح او طحين او انواع اخر (كذا) وقع فيها شى نجس

ԻԳ. 192ա-2բ

الراس الثالث والعشرون، صلاة على اساس بيت

ԻԴ. 192բ-3ա

الراس الرابع والعشرون، صلاة لاجل الدخول الى بيت جديد

ԻԵ. 193ա-4բ

الراس الخامس والعشرون، صلاة على كنيسة اذا مات فيها انسان بفتن موت الفجاء (كذا)

ԻԶ. 194բ-7բ

الراس السادس والعشرون، ترتيب صلاة تصير يوم خميس الكبير عند غسل المايده المقدسه

ԻԷ. 197բ-8ա

الراس السابع والعشرون، ترتيب صلاة من اجل المايده المقدسه اذا بليت ثيابها

ԻԸ. 198աբ

الراس الثامن والعشرون، صلاة تقال على تقدمه او ايل (كذا) الثمار

ԻԹ. 198բ-9ա

الراس التاسع والعشرون، صلاة تقال على تقدمه او ايل البيادر

Լ. 199ա-200ա

الراس الثلاثون، صلاة تقال على القمح المسلوقة الذي يقدم فى اعياد الشهد

ԼԱ. 200ա-1ա

الراس الحادى والثلاثون، صلاة تقال على من قيد نفسه من ذاته بقصور ويمين

ԼԲ. 201աբ

الراس الثاني والثلاثون، صلاة يصلبها من راي منام ردى واستيقظ قبل الاحلام

l٩. 201p-2w

الراس الثالث والثلاثون، صلاة تقال على من حلف كاذب وحنث في يمينه

l٩. 202wp

الراس الرابع والثلاثون، صلاة تقال على من تهجور على اليمين

l٦. 202p-3p

الراس الخامس والثلاثون، صلاة تقال على من اكل شيء نجس

l9. 203p

الراس السادس والثلاثون، صلاة استغفار تقال على التائب بعد الموت

l٦. 204wp

الراس السابع والثلاثون، صلاة تقال على كافة الامراض والاسقام

l٩. 204p-5w

الراس الثامن والثلاثون، صلاة تقال على تبريك خمر

l٩. 205w-10w

الراس التاسع والثلاثون، ترتيب صلاة تقال على حقل او كرم او بستان اذا عرض ان يضره شيء من الفوائد والافات المضرة

h. 210w-2w

الراس الاربعون، صلاة للسبعة قتيه القديسين تقال على المريض الذي لا ينام

h١١. 212w-4w

الراس الحادي والاربعون، صلاة تقال على منزلة متادى من الشياطين

h٩. 214w-5w

الراس الثاني والاربعون، صلاة تقال على طفل يدخل الى المكتبة ليتعلم قراءة (كذا) الكتب الطاهرة

h٩. 215w-7w

الراس الثالث والاربعون، ترتيب صلاة تقال على الطفل بطي الفهم

h٩. 217wp

الراس الرابع والاربعون، صلاة تقال لتبريك اطعمة اللحوم في احد الفصح المجيد

h٦. 218w

الراس الخامس والاربعون، صلاة تقال على تبريك البيض والجبن

h9. 218w-32w

الراس السادس والاربعون، افشين استقامات لباسيلوس الكبير وليوحنا فم الذهب

h٦. 232w-51w

الراس السابع والاربعون، ترتيب خدمة السجده في عشية احد العنصره المقدس

h٩. 251w-7p

الراس الثامن والاربعون، ترتيب خدمة صلاة للكاهن اذا تناول بعد تناول

h٩. 257p-8w

الراس التاسع والاربعون، صلاة تقال على مصالحة اعداء متساجرين

٥. 258p-9w

الراس الخمسون، صلاة لاجل العاهات والاوراج التي لا تشفا (كذا)

٥١١. 259w-60w

الراس الحادي والخمسون، افشين استغفار يكتب من قبل رئيس الكهنة

٥١١. 260w-3w

الراس الثاني والخمسون، افشين يقرأه رئيس الكهنة او معلم الاعتراف او كاهن على راس التائب (التائب) اذا اعترم [اعترف] اذ يتناول الاسرار المقدسه

٥١١. 263p-4w

الراس الثالث والخمسون، صلاة لاجل المسافرين في البر (كذا)

ՀԱՎԵԼԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.

265w (Աղոթք)

أفشين الذبيحة ايها السيد الرب الهنا يا من امرت الكل ... الان والى كل اوان والى دهر
الداهرين امين

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

264w

وكان الفراغ من نساخة هذا الافخولوجيون المختصر المبارك الشريف نهار الاربعاء (كذا) من الجمعة الثانية من الصوم المقدس عشرون شباط سنة ١٨٥٢ الف وثمانماية واثنين وخمسين للتجسد الالهى الموافق لادم ٧٣٦٠ وذلك بيد افقر عباد الله واحقرهم الذى ليس مستحق يذكر اسمه باسم شماس بزى [بزي] راهب جرمانوس يوسف داره شماس مطران اللادقية (كذا) ونصاراة اللادقية (كذا) وذلك برياسة (كذا) قس الاب السيد ارتامبوس مطران اللادقية (كذا) معلم كاتبه حرر بقلابة المطرنية ادعو لكاتبه بالغفره والسمع لله دائما

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

6w (ստացողի)

الخوري جبرائيل من اهالي ناحية الوردو وكان متزوج من الجسر بنت يوسف خورى عفيفى وكان السبب فى انتخابه خورى للجسر وكان خطبه بعد الشرطونية وفاة زوجته وبنته وابنه كلهم في سن الشباب

264p (ստացողի)

هذه الفخلاجويي (كذا) المبارك قد اخذو من مالوه الى حالو الخوري جرجس خورى جسر شغور سنة ١٨٥٢ قد اشتريناه من شماس جرموس شماس مطران ارتاموس في ٢٥ اذار (كذا) سنة ١٨٥٢ مسيحية وكانت \\\ نيت [نبة] المذكور في ١٠ شباط سنة ١٨٥١

265p (ստացողի)

عند حنين التركماني الى اسبر خورى في تسرين (كذا) اول ٢٠
عند اسبر خورى الى الكنيسة

266w

صح اجار الدار الى شحود ابن عبضلا [عبد الله] سباغ [صباغ] دخل اليها في تسرين تالي ٧
والكري الشهر ٦

266բ (ստացողի)

- قد توفية خورية خوري جبرائيل خوري عفيفي كريمت يوسف نصرى وسنها ٣٤ في سنة ٩٢٣ في اليربار ه ٤ كانون اول سنة ٩٢٣
- قد توفية كريمت الخوري جبرائيل بدريه في عيد القداس ٦ كانون ثاني سنة ٩٢٥ عن عمر ١٨ عام رحمها الله
- قد توفى حنيف ولده ايضا ١٩ ايار سنة ٩٢٩ عن عمر ١٩ رحمه الله

267ա (ստացողի)

وكانت حياه (كذا) هذا الخورى مملوه (كذا) من الكدر وعيشة مكروها وفي زياحه لصخرة الكنيسة والمدرسة وفي شقيه (كذا) المتواصل مع كل المصائب حرر في ٢ تشرين ثاني سنة ٩٣٠ كون (كذا) صبورا على المصائب وان لم تصير ماذا تعمل صلي كثير

267բ (ստացողի)

وقد اخذ والدي هذا الكتاب من كنيسة القديس نقلاوس في جسر الشغور سنة ١٩٢١ واني انا ولده باسيل ابن خوري جبرائيل طالعت هذا الكتاب المقدس سنة ١٩٣٣ وكما نظرت كتابتي هذه اذكروني باسيل خوري

(Առանձին քղբի վրա)

كتاب افخولوجيون كاتب شماس برى راهب جرمانوس يوسف داره ... ١٨٥٢ .
 ՆՇՈՒՄ՝ 265բ, 268բ (եկեղեցու վնարման հաշիվներ, հաշվարկներ արարեւեանով):

17

1738

ՀՈՎՀԱՆ ՈՍԿԵՔԵՐԱՆ, ՔԱՐՍԵՂ ՄԵԾ, ՍՈՒՐՔ ԳՐԻԳՈՐԻՈՍ

یوحنا فم الذهب، القديس باسیلیوس الكبير، القديس غريغوريوس

ԱՂՈԹԱԳԻՐՔ

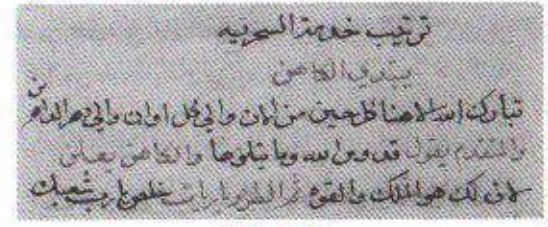
كتاب صلاة

1760 p.

ԳՐԻՉ՝ վահրե Յարդ (وهيه يارد):

ԹԵՐԹ՝ 112. չգրված՝ 111ա-2ա: ՊՐԱԿ՝ IV (8), 4IV (40), 2V (60), 4IV (92), 2V (112): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննչագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ հռոմաճիկ: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 24.5x18: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (15.5x10.5): ԳԻՐ՝ քանապ: ԹԱՆԱՔ՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 18: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (ռսկի, խաչածև) շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ թուղթ: ԷԶԱՆՇԱՆ՝ լաթ, 3 հատ (դեղնակարմրավուն, դեղնականաչավուն, սև):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. բերբերին աղտոտվածության հետքեր, ցեցակեր, մեղքի վերին հատվածն ընկած, ստորինը վնասված:

Նմուշ 10բ

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ուղեցույց քահանաների և սարկավագների համար:
 Ժամադրություններին ընթերցվող աղոթքներ՝ գրված Բարսեղ Կեսարացու (Բարսեղ Մեծ), Հովհան Ոսկերեանի, սր. Գրիգորի հեղինակությամբ:

Սկիզբ (2բ)

بسم الاب والابن والروح القدس اله واحد امين كتاب صلاة الاغربيات وترتيب افاشين السحريات

Վերջ (110ա)

يا فرحنا وسترنا وخلصنا نفوسنا والكاهن يختم الصلاة

Առաջարան՝ 2բ

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين كتاب صلاة الاغربيات وترتيب افاشين السحريات وخدمة اسرار القداس لاحتياج الكاهن والشماس تاليف يوحنا فم الذهب والقديس الكبير باسیلیوس والبروجياسمانا (كذا) المنسوب الي القديس غريغوريوس

Ա. 2բ-10ա

صلاة الاغربيات

Բ. 10բ-9ա

ترتيب خدمة السحريه

Գ. 19բ-27ա

طقس لبس البدله وترتيب الخدمة الالهيه الطاهره الكاين في الكنيسة العظما (كذا)

Դ. 27բ-47ա

خدمة القداس الالهيه لابينا الجليل في القديسين يوحنا فم الذهب

Ե. 47բ-63ա

خدمة القداس الالهيه لابينا الجليل في القديسين باسیلیوس الكبير

Զ. 63բ-5ա

نفس (كذا) خدمة الصوم المقدس

Է. 65p-74u

خدمة القديس الالهى البروجيا سمانا اي المتقدم تقديسه

Ը. 74p-84p

تقس (كذا) صلاة المطالبي قبل تناول الاسرار المزمع ان يتناول الاسرار المقدسه

Թ. 85u-6p

طلبية القربان المقدس

Ժ. 87u-9p

صلوات الختام

ԺԱ. 89p-90u

افشين يقال على السليقة

ԺԲ. 90p-110u

في ترتيب صلاة الزيت المقدس

ՀԱՎԵԼԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. (աղոթքներ, այլ ձևով)

1u-2u

ايها المسيح السيد ان الذبايح الاضامية ... الارض يقولوا نقيه لك نسيح ممجدين

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

110p

قد نجز هذا الكتاب المبارك في خدمة القديس الالهى وقد كمل تحريره ثالث شهر ايار سنة ١٧٦٠ مسيحية بيد احقر العباد وانلهم اثما العبد الفقير وهبه يارد ومن قد وجد فيه غلط او خلل فليصلحه يصلح الله حاله دنيا واخره ومن قدس فيه فليذكره فليذكر الله حاله دنيا واخره بشفاعة العدري (كذا) الطاهره وجميع القديسين امين

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

112p

قد نظر بما فيه وتامل حلاوة [معانيه] وظرافة الخط فيه العبد الذى لا يستحق ان يذكر اسمه من كثرة خطاياه وجر [مه] [1797] [17] 97 سنة 1797

ՆՇՈՒՄ կազմատատ Ա-ին փակցված թուղթ (սև քանաֆով, տպագիր) «Վարուժան Սարաթյան, Բեյրութ 118»:

ՆԻԿՈԼԱՌՍ ՍԱԻՂ

նիկոլաոս սայից

ՆԻԿՈԼԱՌՍ ՍԱԻՂԻ ԳԻՎԱՆԸ

Դիւան Նիկոլաոս սայից

1850 p.

ԳՐԻԶ՝ Իլիաս իրն Միխայիլ [Միխայել] (الياس ابن مخايل):

ՍՏԱՅՈՂ՝ Բիզկալյան իրն Միխայիլ [Միխայել] Շրֆեր (رزق الله ابن مخايل (يوسف ابن عبد الله شكير) Յոսուֆ իրն Աբգալյան Շրֆեր (شكير):

ԹԵՐԹ՝ 128: ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով, ննշատողերով, լուսադրոշմով՝ հոսամահիկ: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 21x14.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ երկայուն (9x16): ԳԻՐ՝ քանապ: ԹԱՆԱՔ՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 18: ԿԱԶՄ՝ շագանակագույն մոմլաթ, միջուկը՝ թուղթ, աստառը՝ դեղնավուն թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված դեղնավուն թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավաբար, կազմը նորոգված, պակասավոր սկզբից:

Նմուշ 11p

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԺԸ դարի Հալեպի վանական Նիկոլաոս Սաիղի դիվանը:

Հայտնի է «Իվան ալ Խուրի» («Քահանայի դիվանը») անունով: Բանաստեղծությունների ժողովածուն կազմվել է այբբենական հաջորդականությամբ (կաֆիկ): Բանաստեղծությունների մի մասը նվիրված են Քրիստոսին, սբ. Մարիամին և այլ սրբերի: Բովանդակում է նաև ներբողներ

ԲՈՎԱՆ ԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բարոյախրատական և կրօնական պատմություններ, հրաշագործություններ, վարկեր և վկայություններ նահատակների մասին:

Սկիզբ (1բ)

ԲՍՄ Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի (Կճ) Ասագի Զրիւր Գրեցի

Վերջ (283ա)

Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի (Կճ) Ասագի Զրիւր Գրեցի

Տիւրքացիացի 1ա

Կտաւ Գրեցի Գաւորացի Գրեցի

Ա. 1բ-8ա

Կտաւ Գրեցի Գաւորացի Գրեցի

Բ. 8բ-49բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Գ. 50ա-5ա

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Դ. 55բ-60ա

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Ե. 60բ-5ա

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Զ. 65ա-75բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Է. 76ա-84բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Ը. 85ա-96բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Թ. 97ա-105ա

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Ժ. 107ա-8բ (պակասավոր վերջից)

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԺԱ. 109բ-26բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԺԲ. 127ա-83բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԺԳ. 184ա-7բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԺԴ. 189ա-215բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԺԵ. 216ա-24բ (պակասավոր վերջից)

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԺԶ. 225ա-41բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԺԷ. 242ա-54ա

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԺԸ. 254բ-66բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԺԹ. 267ա-79բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Ի. 280ա-3ա (պակասավոր սկզբից)

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇՍԱԿԱՐԱՆ

84բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

96բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

241բ

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

Կտաւ Գրեցի Աստուծոյ Գաւորացի Գրեցի

وكان الفراغ من نساخة هذه القصه المباركه نهار الاربعاء وهو السادس و العشرون من شهر ايلول المبارك لسنة سبع تالاف (كذا) مائة سبعة و اربعون لابونا ادم عليه افضل السلام وهو بيد العبد الضعيف والمير النحيف يوسف ابن اسطا يوحنا ابن الحج اصلان الملكي المذهب

266p

وكان الفراغ من نساخة هذا الكتاب المبارك نهار الثلثا (كذا) الثاني من شهر تشرين الاول لسنة سبع تالاف (كذا) ومائه وسبعة و اربعون لابونا ادم عليه السلام وهو بيد العبد الضعيف اسطا يوحنا ابن الحاج اصلان ابن اسطا ياتي الملكي المذهب وهو يسال كلمن (كذا) تأمل في هذه الاحرف الذميمة وراء (كذا) فيها نقص او غلط واصلحه الله يصلح احواله دنيا واخره ويترحم على الكاتب المقالة امين امين والسبح لله دائماً

283p

وكان الفراغ من نساخة هذا الكتاب المبارك يوم الخميس الثاني عشر من تموز المبارك سنة سبع تالاف (كذا) مائه ستا (كذا) و اربعون لابونا ادم عليه السلام وهو بيد العبد الضعيف يوسف ابن اسطا يوحنا ابن الحاج اصلان ابن اسطا ياتي ابن الحاج يركي [ملكي] المذهب وكل من يسال كل من تأمل في هذه الاحرف الذميمة وراا (كذا) فيها نقص او غلط واصلحه يصلح الله من دنيا واخرى

- وكان مولد جرجس ابن اسطا يوحنا يوم السبت عيد التجلي الثامن من شهر اب سنة سبع تالاف (كذا) مائه وخمسة و اربعون لابونا ادم عليه السلام [1637 d. p. =]
- وكان مولد زخريا ابن اسطا يوحنا يوم السبت عيد يوحنا صاحب سلم الفضائل الثلثون من ايار لسنة سبع تالاف (كذا) مائه وسبعة و اربعين لادم [1639 d. p. =]

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Կազմաստառ Ա (ստացողի)

قد ملك على هذا الكتاب الاخبار اسكندر ميخايل ليان في ٢٥ ايلول ١٨٧٦

1ա

الخط يبقا (كذا) زمانا بعد كاتبه وكاتب الخط تحت الارض مدفون

283ա (ստացողի)

قد ملك على هذا الكتاب اسكندر ميخايل ليان بحلب الشهباء في ٢٥ ايلول ١٨٧٦ مسيحية قد ملك ايضا على هذا الكتاب كاتبه ميخايل ليان بحلب الشهباء في ٢٥ ايلول سنة ١٨٧٦

ՆՇՈՒՄ կազմաստառ Ա (հետագայում փակցված այլ թղթի վրա, սև րանաձով, տպագիր) «Վարուժան Սալաթյան, Բեյրութ 133»:

ԳՐԶԱՓՈՐԶ կազմաստառ Ա և Բ, 1ա՝ խզրզոց, արաբերեն գրություններ:

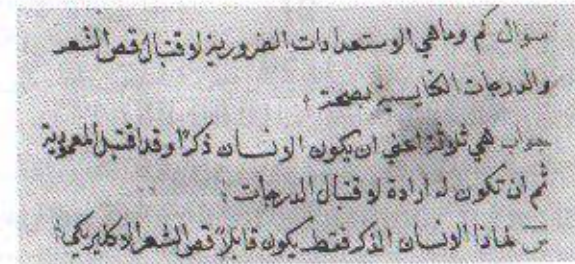
[ՀԱՐՑ ՈՒ ՊԱՏԱՍԵԱՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԱՍՏԻՃԱՆԱԿԱՐԳԻ ՇՈՒՐՋ]

[عن الدرجات الكنايسية في سؤال وجواب]

[ԺԹ դար]

ԹԵՐԹ՝ 31. չգրված՝ 1ա: ՊՐԱԿ՝ IV-1 (7), ՅIV (30): ՆՅՈՒԹ՝ դեղնավուն թուղթ. լուսանցակողերը՝ կարմիր: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 20x14: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (14x8): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 17: ԿԱԶՄ՝ ստվարաթուղթ. անկյունները և մեջքը՝ կարմիր կաշի, միջուկը ստվարաթուղթ, աստառը՝ ննջագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված արևմտյան թուղթ, ննջագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ հասմահիկ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. կազմի Բ փեղկի վերևի մասը և եզրերը թափված, պակասավոր վերջից:

Նմուշ 1բ

ԲՈՎԱՆ ԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Դատողություններ եկեղեցական աստիճանակարգի մասին: Աշխատությունը գրված է հարց ու պատասխանի ձևով: Այն հավանաբար բաղկացած է եղև մի քանի մասից: Ձեռագիրն ընդգրկում է միայն առաջին մասի 5 գլուխները:

Սկիզբ (1բ)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين الجز (كذا) الاول وفيه سبعة روس

Վերջ (30բ)

ان كان الجز (كذا) المهمل وجيزاً واضطر لعدم اتلايه ضرورة

Ա. 1բ-7բ

الراس الاول فيما يطلب لصحة وجواز قص الشعر واقتبال الدرجات الكناسية

Բ. 7բ-11ա

الراس الثاني في وظيفة الاكليل الاكليريكي

Գ. 11ա-7ա

الراس الثالث في الدرجة بالعموم

Դ. 17բ-24բ

الراس الرابع في الدرجات الصغرى بالخصوص، القسم الاول في درجة البواب، القسم الثاني في درجة القاري، القسم الثالث في درجة المقسم، القسم الرابع في درجة الشمعداني

Ե. 24բ-30բ

الراس الخامس في درجة الايودياكون المقدسة

ՆՇՈՒՄ Պհայ . Աբ-ին փակցված թուղթ (սև թանաֆով, տպագիր)

«Վարուժան Սալաթյան, Բեյրութ 135»:

Կազմաստառ Ա՝ « $\frac{\text{X}}{\text{L}}$ -02|75 L.L.»:

21

1756

ՔԱՀԱՆԱՆ ԵՒ ԿՈՂԱՌՍ ՍԱԻՂ

الخوري نيقولاوس صايغ

ՔԱՀԱՆԱՆ ԵՒ ԿՈՂԱՌՍ ՍԱԻՂԻ ԳԻՎԱՆԵՐ

ديوان الخوري نيقولاوس صايغ

[ԺԹ դար]

ԹԵՐԹ՝ 71 (ունի արաբանիշ թվերով էջակալում՝ 1-143, որ է՝ 1բ-71բ):
ՆՅՈՒԹ՝ արևելյան ճնշագծերով թուղթ: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 20.5x15: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝
երկայուն, առնված կարմիր շրջանակի մեջ (16.5x10.5): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝
սև, խորագրերը՝ կարմիր: Հիշագրի: ՏՈՂ՝ 23: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ)
մուգ կարմիր կաշի, միջուկը՝ սովորաբար, աստառը՝ ճնշագծերով թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. թերթերի եզրերին խոնավության և աղտոտվածու-
թյան հետևե, կազմն ու աստառը մաշված, պակասավոր վերջից:

Նմուշ 13բ

ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տե՛ս բովանդակությունը Հ⁴⁴ 1741 ձեռագիր⁴⁴: Գիվանի պակասավոր
օրինակ է, ընդհատվում է (قافية الميم)-ով:

Սկիզբ (1բ)

بسم الاب والابن وروح القدس اله واحد امين وبعد فهذا ديوان الاب الفاضل

Վերջ (71բ)

واحال عدل ابيه منه برحمة - ومحبة عظمت لديه وتعظم

Առաջարան՝ 1բ

بسم الاب والابن وروح القدس اله واحد امين وبعد فهذا ديوان الاب الفاضل والعالم العامل
الصالح الذكر الخوري نيقولاوس صايغ الاب العام للرهبان الباسيليين القانونيين المكرمين
المنتسبين الى دير مارى يوحنا الشوير القاطنين فى بلاد النروز

1բ-13բ (قافية الالف), 13բ-8բ (قافية الباء), 18բ (قافية التاء), 19ա (قافية الثاء),
29բ (قافية الدال), 20բ-9բ (قافية الخاء), 20բ (قافية الحاء), 19ա-20ա (قافية الجيم), 19ա
46բ (قافية الضاد), 44բ-6ա (قافية السين), 41ա-4բ (قافية الراء), 30ա-40բ (قافية الذال),
56ա-9բ (قافية القاف), 51բ-6ա (قافية الفاء), 49ա-51բ (قافية العين), 46բ-9ա (قافية الطاء),
9բ (قافية الميم), 64բ-71բ (قافية اللام), 59բ-64ա (قافية الكاف):

ՆՇՈՒՄ կազմաստառ Ա-ին փակցված թուղթ (սև թանաֆով, տպագիր)
«Վարուժան Սալաթյան, Բեյրութ 136»:

Կազմաստառ Ա՝ « $\frac{\text{X}}{\text{L}}$ -01|200 L.L.»:

ԳՐՉԱՓՈՐՉ՝ 1ա, կազմաստառ Ա, Բ՝ խզրզոց, արաբերեն տառեր և բառեր:

⁴⁴ Տե՛ս նաև Հ⁴⁴ 2387 և 2388 ձեռագրերը:

ՄԱՐԿՆԻ ԶԱՆԵՐ

عبد الله زاخر

ՀԱՄԱՌ ԺՈՂՈՎԻ ՄԵՐԺՈՒՄԸ

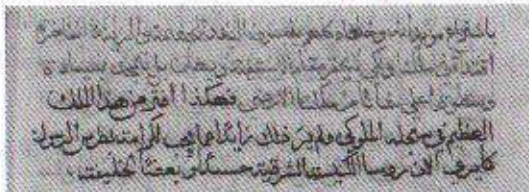
كتاب تفنيد المجمع العنيد

[ԺՐ դար]

ՄՍՆՅՈՂ՝ նիկոյա իբն Հաննա ալ Խաիիաթ (تقولا ابن حنا الخياط), Յակուբ [Հակոբ] Խաիիաթ (يعقوب خياط):

ԹԵՐԹ՝ 63. չգրված՝ 61ա-3բ: ՊՐԱԿ՝ 1+5IV (41), 2III (53), V (63): ՆՅՈՒԹ՝ աբխազյան թուղթ. ննչագծերով, լուսագծերով, ննչատողերով, լուսադրոշմով՝ եռամահիկ: ՄՆՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 20.3x14.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (15.2x9): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱԳ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր: Հիշողիք: ՏՈՂ՝ 23: ԿԱԶՄ՝ բաց դեղին ստվարաթուղթ, մեջբ՝ դրոշմագարդ մուգ շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ ննչագծերով թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված թուղթ ննչագծերով, լուսադրոշմերով՝ եռամահիկ, թագանման պատկեր:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. 1ա-7բ էջերի ստորին հատվածներում խոնավության հետքեր:

Նմուշ 41բ

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կիրանանցի տպագրիչ, գրող՝ Աբդալլահ Զախերի (1684-1748 թթ.) աշխատությունը, որ պատասխան է 1722 թվականի Կոստանդնուպոլսի հույն ուղղափառների ժողովի որոշումներին: Ենթադրվում է, որ բնագիրն ինքնագիր է, քանի որ հետագայի հիշատակարանում նշվում է, որ գիրքը գնվել է սարկավագ՝ Աբդալլահ Զախերից:

Այն բաղկացած է 3 գլխից: Բնագրում ընդգրկված են աշխատության ամբողջական բովանդակության ցանկը (2բ-5ա), նախաբանը (5բ-6բ) և առաջին գլուխն իր 17 ենթագլուխներով:

Սկիզբ (1բ)

بسم الأب والابن والروح القدس الاله الواحد فاتحة الكتاب الحمد لله الذي كفا ايها الشقاق بالادلة

Վերջ (60բ)

البحث الثاني في دحض القسم الثاني من الرسالة

Տիտղոսաթերթ՝ 1ա

كتاب تفنيد المجمع العنيد

Ա. 6բ-10ա

الفصل الاول في الفحص عن قولهم في عنوان الرسالة المذكورة انها مرسله من المجمع القسطنطيني المقدس

Բ. 10ա-2ա՝

الفصل الثاني في الاخذ في دحض الرسالة المذكورة واولا في دحض انكارهم كون بطرس هامة الرسل الاطهار وان المسيح اقامه رئيسا عاما على المسكونة باسرها

Գ. 12ա-4ա

الفصل الثالث في دحض قولهم ان جميع الرسل مساوون بطرس بكافة المواهب والنعمة الممنوحة من المسيح

Դ. 14ա-5բ

الفصل الرابع في دحض قولهم انه كذب ظاهر القول بان بطرس وحده كان الاسقف العام المسكونتي وايضا قولهم انه ليس لخلفائه سلطان مطلق للجل والربط

Ե. 15բ-6բ

الفصل الخامس في بيان عدم مناقضة ما اوردوه من شهادات الابا القديسين لما يصف به الرومانيون بطرس من الصفات الدالة على تفضله بالرياسة والسلطان على كافة الرسل

Զ. 16բ-9բ

الفصل السادس في دحض قولهم ان المفاتيح لم تعط لبطرس بوجه الخصوص بل لجميع الرسل على حد سوي وانها انما يراد بها قوة سلطان الحل والربط التي بها تحل الخطايا التائبون من خطاياهم

Է. 19բ-22բ

الفصل السابع في دحض قولهم ان المسيح لم يبين بيعته على بطرس بوجه الخصوص ولم يدع بطرس صخرة بل ايمانه الذي اعترف به

Ը. 23ա-6բ

الفصل الثامن في دحض انكارهم تفويض المسيح الرعاية المطلقة لبطرس وحده بقوله له اراع خرافي اراع نعاجي

Թ. 26բ-9բ

الفصل التاسع في دحض قولهم ان السيد المسيح قد نهى تلاميذه (كذا) عن هذا التقدم و التراس
موضحاً ان هذا مما يخص الامم ولا يجب ان يكون في تلاميذه

Ժ. 29բ-33ա

الفصل العاشر في دحض قولهم ان المسيح بقوله لبطرس انا طلبت من اجلك ليلا [إنلا] ينقص
ايمانك. اراد الا ينقص من الكنيسة ذلك الاعتراف الذي اعترف به بطرس. وبقوله له ثبت اخوتك
انما اراد ان يزيل عنهم الشك الذي لحقهم ونكرانه لا ان يكون له عليهم سلطان ماء

ԺԱ. 33բ-9ա

الفصل الحادي عشر في دحض قولهم انه يتضح من اعمال الرسل ان المغبوط بطرس لم يكن له
سلطان او سيادة ما على بقية الرسل سوي تقدمه في الجلسة والكرامة لا غير فيما بينهم

ԺԲ. 39բ-41բ

الفصل الثاني عشر في دحض قولهم على الإطلاق ان اللاتينيين يقولون ان بطرس كان يعلو
على كل سلطة عالمية ولذلك كان يجب لنايبه ان يكون هكذا وفي بيان ما يجب ان يفهم بذلك

ԺԳ. 41բ-3բ

الفصل الثالث عشر في دحض افتراءهم على الحبر الروماني بان كل الذين يخضعون له يدعون
الها ارضياً ويلزمون الناس كرها ان يعبدوا انساناً

ԺԴ. 44ա-6բ

الفصل الرابع عشر في دحض افتراءهم الزايد عن الحقيقة بقولهم ان اللاتينيين في الاعتراف
يلزمون المعترفين ان يؤمنوا بالبابا وانهم اذا امنوا بالبابا تغفر لهم خطاياهم ولذلك يتساهلون
معهم في كل شي لاجل غرضهم هذا

ԺԵ. 46բ-52բ

الفصل الخامس عشر في دحض قولهم انه كذب محض قول اللاتينيين ان البابا لا يسقط في ارتقة
اصلاً وان كثيرين من الباباوات سقطوا في ارتقات كثيرة

ԺԶ. 52բ-6ա

الفصل السادس عشر في دحض قولهم انه لا دليل على ان البابا يعلو على الجميع. بل ان جميع
المتقدمين من روسا (كذا) كهنة رومية القديمة كانوا يخضعون لاوامر المجامع المقدسة وقوانينها
كما خضع بطرس نفسه للمجمع اذا ارسله الى السامرة

ԺԷ. 56ա-60ա

الفصل السابع عشر في دحض قولهم ان الكرسي الروماني قدم لسبب ان المغبوط بطرس سفك
دمه في رومية كما يقول اللاتينيون فيالبحري يجب ان يكون هذا الاكرام والتقدم لكرسي اورشليم
التي فيها سفك الدم السيدي ثم قولهم ان الكرسي الروماني قدم لاجل كرامة الملك الذي كان هناك.
كما قدم اخيراً الكرسي القسطنطيني لهذا السبب وغير ذلك من الهذيان الباطلة

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

1ա (ստացողի)

وقد نقل بطريق الشراء الشرعي الى ناقلها يعقوب خياط
قد اشترى هذا الكتاب من ماله لنفسه من الشماس عبد الله زاهر نقولا ابن حنا الخياط من المزد
الذي صار عند ورا (كذا) العمارة بحلب بثمن ١٢

من رام بان يؤثر كلامه في الارتقة» (ԿՆՔԱԴՐՈՇՄ՝ 1ա (բոլորի, սև թանաֆով) «
[Նա, ով իր խոսքով ուզում է ազ-
դել հերետիկոսների վրա, նախ և առաջ պետք է ճշմարտացիորեն հավատա
Քրիստոսին]:

Մնթ. Կնքադրոշմի կենտրոնում իսաչ, շորս անկյուններում՝
գրությունը:

2ա (ծվածի, սև թանաֆով) «
[Նա՛ում N.H] المكتبة الحلبية لنوعم الحايك»
Հայիմի հավայյան գրադարան N.H].

ՆՇՈՒՄ՝ կազմաստատ Ա-ին փակցված թուղթ (սև թանաֆով, տպագիր)՝
«Վարուժան Սալարյան, Քելրուք 137»:

23

1762

ՉՈՐՍ ԱՎԵՏԱՐԱՆՆԵՐԸ

الانجيل الاربعة

1700 թ.

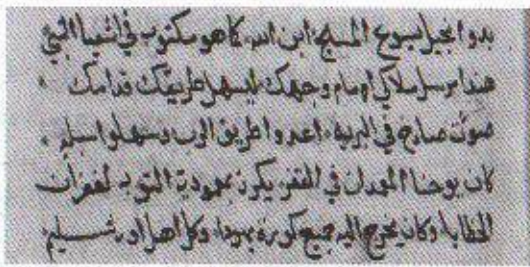
ԳՐԻՉ՝ Ջիրջիս (جرجس)⁴⁵:

ՍՏԱՅՈՂ՝ Բահանա Նասրալլահ (قسيس نصرالله):

ԹԵՐԹ՝ 142. չգրված՝ 1ա: ՊՐԱԿ՝ IV (8), 13V (138), II (142): ՆՅՈՒԹ՝
արևմտյան թուղթ. ճնշագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ հոսամահիկ:
ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 15x10: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (12.7x8): ԳԻՐ՝ քանասի:
ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, կետերը, լուսանցակողերը՝ կարմիր: Հիշագիր:
ՏՈՂ՝ 19: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագաղ մուգ շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ ստվա-
րաթուղթ, աստաղը՝ դրոշմագաղ դեղնականաչավուն թուղթ (բոսսական):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. 2 և 3 թերթերը պատված, արտաքին կողմերն ընկած,
141 թերթի ստորին արտաքին անկյունն ընկած:

⁴⁵ Ամբողջական անունը չի պահպանվել:

Նմուշ 42ա

ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Սբ. Գրքի 4 Ավետարանները՝ Մատթեոսի, Մարկոսի, Դավթասի, Հովհաննեսի:

Առաջին երեք Ավետարանների ավարտին կան ասորերեն գրություններ՝ ա՛ (41բ) «**علم بجمعك من اجل انك حياض**» [Ավարտվեց Ավետարանն ըստ Մատթեոս Առաջյալի, ով խոսում էր երաչյերեն Պաղեստինում], բ՛ (67ա) «**علم بجمعك من اجل انك حياض**» [Ավարտվեց Ավետարանն ըստ Մարկոսի, ով խոսում էր լատիններեն Հռոմում], գ՛ (108ա) «**علم بجمعك من اجل انك حياض**» [Ավարտվեց Ավետարանն ըստ Դավթասի, ով խոսում էր հունարեն Ալեքսանդրիայում]:

Սկիզբ (1բ)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله واحد امين نبتدي بعون الله تعالى وحسن توفيقه نكتب كتاب الانجيل الطاهر

Վերջ (141բ)

واحدة واحده ظننت ان العالم لم يسعها صحفاً مكتوبه تمت امين

Ա. 1բ-41բ

بشارة يسوع المسيح كما كتب مار متي الانجيلي

Բ. 42ա-67ա

نكتب بشارة الاب البطريرك الرسول القديس التلميذ البشير مار مرقص الانجيلي

Գ. 67բ-108ա

نكتب بشارة الاب الجيد الفاضل الجليل التلميذ البشير لوقا الانجيلي

Դ. 108բ-41բ

بشارة القديس الجليل الفضيل الفاضل التلميذ الرسول يوحنا ابن زبدي

ԳՐՉՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇՆԱՏԱԿԱՐԱՆ

141բ⁴⁶

[تم نسخ هذا ال] كتاب المبارك على يد احقر عباد الله وارذلهم الذي لم [يستحق ان يذكر اس]مه في هذه الاحرف الشريفة لاجل كثرت خطاياها وماتممه ||| جرجس المرحوم وقد كتبه الى قسيس نصرالله ||| سنة ١٧٠٠ للتجسد سنة 4 ص 47

ՆՇՈՒՄ՝ կազմաստառ Ա-ին փակցված թուղթ (սև թանաֆով, տպագիր) «Վարուժան Սալաթյան, Բեյրութ 142»:

ԳՐՉԱՓՈՐՉ՝ 142բ՝ արաբերեն այբուբենի տառեր:

24

1763

[ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ]

[مجموع]

ԺԸ դար

Թերթ՝ 193. չգրված՝ 1ա, 2բ: ՊԲԱԿ՝ III+1 (7), 9IV (79), IV+1 (88), 6IV (136), 3V (166), 2IV (182), V+1 (193): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ճնշագծերով, լուսագծերով, ճնշատողերով, լուսագրոշմով՝ թագանման պատկեր: ՄեծՈՒԹՅՈՒՆ՝ 11.5x8: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (7x4): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱԳ՝ սև, խորագրերը, լուսանցակողերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 13: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (ոսկի) մուգ կարմիր կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ թուղթ: Կազմի մեջին գրություն՝ «رقم ٥٢, 52»:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. վերջից պակասավոր. կազմաստառ Ա, Բ՝ նորոգված:

Նմուշ 4ա

⁴⁶ Հիշատակարանի աչ հատվածը թափված է:
⁴⁷ Աստիճանով գրված է ٥٢, 52, այն է՝ հունական օրացույցի 2011 թվականը, որ համապատասխանում է մ.թ. 1699/1700 թվականին:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ընդգրկում է մի քանի աշխատություններ.

Ա. (3ա) Աղոթք

النير الاكبر ان عظمة جرم الشمس لمدهشة العقول ... لكي يكون توفيقك لخيري ولمجرك امين

Բ. (3բ-59ա) Ջիրբախի [Գարբիել] Ջիրմանոս Ֆարհաբ «Համառոտ քննախոսություն մտային աղոթքի ուսուցման շուրջ»

جبرائيل جرمانوس فرحات - رسالة وجيزة في تعليم الصلوة العقلية

Հեղինակն է մարոնի հոգևորական, հայտնի բանաստեղծ, Հալեպի Մարոնի համայնքի եպիսկոպոս Ջիրմանոս Ֆարհաբը (1670-1732 թթ.):

Սկիզբ (3բ)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد وبعد فهذه رسالة وجيزة في تعليم الصلوة العقلية

Վերջ (59ա)

اعط شكراً لله الذي رحمته ورافته الى جيل الاجيال

Առաջաբան՝ 3բ

فهذه رسالة وجيزة في تعلم الصلوة العقلية جمعها الحقيير من الكهنة جبرائيل فرحات الراهب اللبناني واجتاها من رياض كتب رياضات الابا القديسين الافاضل. واستقاها من حياض علماء الكنيسة الجامعة الرسولية ...

I. (4ա-20բ) Աղոթքներ՝ քաղված տարբեր աշխատություններից

ա. 4աբ

القسم الاول في تعريف الصلوة العقلية وفايدتها واستعمالها

բ. 4բ-6ա

القسم الثاني في موضوع التأمل

գ. 6ա-7բ

القسم الثالث في بيومسة القلب تشتيت الفكر وقت التأمل

դ. 7բ-8բ

القسم الرابع في التهيى الى الصلوة العقلية

ե. 8բ-20բ

القسم الخامس في اجزاء الصلوة العقلية

II. (20բ-59ա) Քրիստոնյայի համար անհրաժեշտ տասը մտորումներ (բովանդակության ցանկ՝ 20բ-1ա)

ա. 21ա-4բ

عشر تأملات اللازمة لكل مسيحي

բ. 24բ-7բ

التأمل الاول في التواضع

التأمل الثاني في العفة

գ. 27բ-31ա

التأمل الثالث في اماتة النفس

դ. 31ա-4ա

التأمل الرابع في الصبر

ե. 34բ-7բ

التأمل الخامس في الاحتشام

զ. 37բ-40բ

التأمل السادس في الصلوة العقلية

է. 40բ-4բ

التأمل السابع في السيره الفاتره

բ. 44բ-7բ

التأمل الثامن في الثبات على الخير

բ. 47բ-50բ

التأمل التاسع في ايمان السقوط في الخطايا المعتاده

ժ. 51ա-9ա

التأمل العاشر في عبادة الملك الحارس الكاملة

(առանձին թղթի վրա)

№ 52՝

الكاهن جبرائيل فرحات الذي كتب هذا الكتاب الصغير ارتحل مع اسرته من حصرون لبنان الى حلب تهرب سنة ١٦٩٣ وسيم اسقفا سنة ١٧٢٥ على ابرشية حلب ذهب الى ايطاليا واسبانيا وصقلية بحث عن بعض الكتب النادرة ولد سنة ١٦٧٠ وتوفي سنة ١٧٣٢. يُستدل من تجليد هذا الكتيب المخطوط انه وضع في ايطاليا وجمعت مواضعه من كتب الرياضات للاباء القديسين الافاضل التي لم تكن في سوريا ذلك الوقت بدليل ان الخوري بطرس التولاوي الذي جاء ذكره في كتابه هو من ||| في اسبانيا لذلك نعتقد بان هذا الكتاب وضع نحو سنة ١٧٠٠ بعد رهبنته وهو من يده ولم يطبع ومن سببا سنة ١٨٦٠ وعبارات الحلة بعد الاعتراف الموجودة عليه دليل على انه بقي للرهبنة

Գ. (59բ-64բ) «Հոգիների հայելի» գրքի երկրորդ խրատը

النصيحة الثانية من كتاب مرآة الانفس

Առօրյայում կիրառվող կանոններ, որոնք ներկայացված են 32 առանձին կետերով.

Սկիզբ (59բ)

انهض كل يوم صباحاً في وقت معين

Վերջ (64բ)

يقتنى هذا السبيل المخلص فعليه الرحمة والسلام

Առաջաբան՝ 59բ

النصيحة الثانية من كتاب مرآة الانفس تتضمن بعضاً من الرووس (كذا) الضرورية لنظام العيشة وهي عمة مطلقة لكل احد وجملتها عدد ٣٢ راساً

Գ. (64բ-89ա) Բուսուրուս [Պևարուս] Խուրի [ալ Թուլաուի] «Ուղիղ ճանապարհն դեպի բարեկեցիկ երանություն»

الخوري بطرس [التولاوي] - منهج مستقيم لبغية النعيم

Մարոնի աստվածաբան, փիլիսոփա, զրոյ Բուսուրուս ալ Թուլաուիի (1655-1745 թթ.) հեղինակած բարոյախրատական աշխատությունն է: Գրվել է Հայկազ Բաղաբուս 1706 թվականին:

Սկիզբ (64բ)

إذا أردت الاتجاه نحو الكمال الروحاني

Վերջ (89ա)

وكيفما تجد تجازي فتامل واستفيد امين

Առաջաբան՝ 64բ

منهج مستقيم لبغية النعيم تأليف الاب الفاضل الجليل والفيلسوف اللاهوتي النبيل الخوري بطرس من طائفة الموارنة وذلك بحلب في سنة 1706 مسيحية

Ե. (89բ-136բ) Ռուֆաիլ Ռահիբ «Մտորումներ աստվածային հատկությունների շուրջ»

تأملات في الصفات الالهية - روفائيل راهب

Կրոնափիլիսոփայական աշխատություն: Այն վանական Ռուֆաիլը (Րոֆայիլ Դահբ) 1782 թվականին թարգմանել է իտալերենից արաբերեն: Բաղկացած է ներածությունից և ենթավերնագրերով առանձնացված մտորումների շարքերից:

Սկիզբ (89բ)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين فاتحة الكتاب هذه تأملات قليلة جليلة

Վերջ (136բ)

لشئ الا لان احبك الان وكل اوان والى ابد الابد امين

Առաջաբան՝ 89բ-90ա

فاتحة الكتاب ومقدمة ... وقد نقلها من الايتاليانية الى العربية لفايدة الانام الوفية روفائيل راهب (كذا) الراهب المخلص الباسيلي تلميذ مدرسة الروم برومية الكبرى سنة الف وسبعماية واثنين وثمانين بدير المخلص العامر ...

ա. 90բ-7բ

التامل الاول ليوم الاحد في ان الخطية تهين اسمه من جهت كونه الخالق

բ. 97բ-103բ

التامل الثاني ليوم الاثنين في ان الخطية تهين الله من جهة كونه غير محدود

գ. 103բ-9բ

التامل الثالث ليوم الثلاثاء في ان الخطية تهين الله المساهل الحب

դ. 110ա-5ա

التامل الرابع ليوم الاربعاء في ان الخطية تهين الله من جهت وحدانيته

ե. 115ա-20բ

التامل الخامس ليوم الخميس في ان الخطية تهين الله من جهت كونه القدوس بغير حد

զ. 121ա-8բ

التامل السادس ليوم الجمعة في ان الخطية تهين الله من جهت كونه سيد الكل

է. 128բ-36բ

التامل السابع ليوم السبت في ان الخطية تهين الثالث الاقدس واولا الله الاب

Չ. (137ա-93բ) Մախիմուս Խուրի ալ Ռահիբ ալ Կանունի ալ Հարաբի «Յոթ մտորումներ»

سبعة تأملات - الخوري مكسيموس الراهب القانوني الحلبي

Կրոնափիլիսոփայական աշխատություն, որի հեղինակն է ԺԸ դարի Հայկապի կանոնիկոսների միաբանության անդամ վանական Մախիմուսը:

Սկիզբ (137ա)

هذه سبعة تأملات تختص بافتقاد قوى الانسان الباطنه وانتقادها وتهذيبها

Վերջ (193բ)

وإبليس ان تحاربه. والشهوة بان تقهرها

Առաջաբան՝ 137ա

هذه سبعة تأملات تختص بافتقاد قوى الانسان الباطنه وانتقادها وتهذيبها تأليف الخورى مكسيموس الراهب القانوني الحلبي

ա. 137ա-41բ

التامل الاول في تجديد الباطن وتنظيفه من اوساخ الالام

բ. 141բ-7բ

التامل الثاني في ايضاح قباحة الباطن و الامه وتجديده بالحياة الروحية ثانية بعد موته بالخطية

գ. 147բ-55ա

التامل الثالث في بنیان الباطن وتجديده بالنعمة الالهية وفي الشجاعة

դ. 155ա-61բ

التامل الرابع في استقامة الضمير والطهارة العقلية

ե. 161բ-7բ

التامل الخامس في تنقية الباطن من الادناس والشهوات واصلحاه

զ. 168ա-75ա

التامل السادس في موت الطبيعة الادمية بالخطية وحياتها باتحادها بالطبيعة الالهية

է. 175բ-93բ

التامل السابع في استنهاض النية وتجديدها بعزم عامل

ՀԱՎԵԼԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. (աղոթք, այլ ձեռք)

1բ-2ա

ربنا والهنا يسوع المسيح الذي اعطى هذه الوصية لرسله وتلاميذه ... من قبل الخطايا التي اعترفت بها بل اذهب بسلام

ՆՇՈՒՄ կազմաստատ Ա-ին փակցված թուղթ (սև քանաֆոլ, սպագիր)՝ «Վարուժան Սալաթյան, Բեյրութ 143»:

25

1765

ՀՈՎՀԱՆ ԴԱՄԱՍԿԱՑԻ

یوحنا الدمشقي

[ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ]

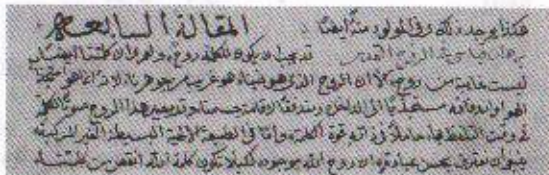
[مجموع]

[ԺԹ դար]

ԳՐԻԶ՝ Հանանիա իբն Հաննա ալ Հոմսի (حنانيا بن حنا الحمصي):

ԹԵՐԹ՝ 165 (ունի արարանիչ թվերով էջակալում՝ 1-202, որ է՝ 2բ-133ա և 1-07, որ է՝ 136բ-61բ). չգրված՝ 1ա-2ա, 134ա-5բ, 162ա-5ա: ՊՐԱԿ՝ 1+V (11), 2V (31), VI (43), V (53), VI (65), IV (73), VI (85), 7V (155), IV+2 (165): ՆՅՈՒԹ՝ նշատողերով թուղթ. ննշադրոշմով՝ «اثر جديد عهد همايون»: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.5x18: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (19x14): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագերը, կետադրությունը, նշումները, բերված մեջբերումները, լուսանցակողերը՝ կարմիր: Հիշադիր: ՏՈՂ՝ 23: ԿԱԶՄ՝ դրոշմազարդ սև կաշի, միջուկը՝ սավաբարձ, աստաղը՝ թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ Ա սկզբ., չգրված թուղթ: ԷԶԱՆՇԱՆ՝ գործվածք, 2 հատ (կանաչ, սպիտակ):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. ցեցակեր, խոնավություն տեսած, կազմը մաշված, ստորին հատվածն ընկած:

Նույն ծա

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է Յունաննա ալ Դիմաշկիի (یوحنا الدمشقي) [Հովհան Դամասկացի] 3 աշխատությունից.

Ա. (3ա-89բ) Ճշմարիտ հավատքի մասին

في الامانة القويم رايبها

Հովհան Դամասկացու աստվածաբանական աշխատությունը հավատքի մասին⁴⁸: 4ա-5ա էջերում տրվում է աշխատության 4 գրերի և դրանց բաժինների ցանկը:

Սկիզբ (3ա)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد الحمد لله الواحد بجوهر اللاهوت الفريد بالذات والوجود

Վերջ (89բ)

لابينا القديس يوحنا القس الدمشقي ويتلوها اربع مقالات افرات رد على الارائقه (كذا)

Առաջաբան՝ 2բ

تنبيه للكاتب احذر يا من دعيت الى نسخ هذا المؤلف الشريف ... الجود الوهاب الذي له السجود مداء الاحقاب امين

ա. 5ա-17բ

الكتاب الاول

բ. 17բ-39ա

الكاتب الثاني

գ. 39ա-64ա

الكتاب الثالث

դ. 64ա-89բ

الكتاب الرابع

ԳՐՉՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

2բ

كتاب تأليف الاب المغبوط يوحنا القس الدمشقي في الامانة القويم رايبها

89բ

تمت المايه ومقاتلان لابيينا القديس يوحنا القس الدمشقي ويتلوها اربع مقالات افرات رد على الارائقه (كذا)

Բ. (90ա-133բ) Սբ. Հովհան Դամասկացու հոդվածներ

مقالات للقديس يوحنا الدمشقي

⁴⁸ Անգլ.՝ An Exact Exposition of the Orthodox Faith.

Բովանդակում է Դամասկացու աստվածաբանական հոդվածները՝ հակառակություն նեստորականներին, բննաբանումներ արքայատկերները բննադատողների և Հակորիկյան ասորիների դեմ, ինչպես նաև աղոթքներ հանգուցյալների համար:

Սկիզբ (90ա)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد لاينا البار العظيم يوحنا القس الدمشقي المكنى
ينبوع الذهب

Վերջ (133բ)

الهيوليين مع جميع قديسيك الذين ارضوك منذ الدهر امين

ա. 90ա-8ա

تصنيف الامانة

բ. 98ա-108բ

طعنا على النسطوريين

գ. 108բ-10բ

فصل من مقالاته التي طعن بها على مفندي الايقونات

դ. 110բ-25բ

ردا على مقالة البيعقوبيين

ե. 125բ-33բ

بالامانة وفي كيف ان القداسات والاحسانات الصائره

من اجلهم تتفعهم بخصوص الراقدين

ՀԵՏԱԳՍՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

133բ (ստացողի)

من نسخ قانيه الحقيير في الزهبان حنانيا بن حنا الحمصي سنة ١٨٦

Գ. (136բ-161բ) Գիրք փիլիսոփայության, տրամաբանության և նաւ-
ասանության⁴⁹

كتاب في الفلسفة وفي المنطق وفي علم الكلام

Բնագիրը բաղկացած է 53 գլխից, որոնք կրոնափիլիսոփայական, տրա-
մաբանական, նաւասանական բովանդակության են: 136բ-7ա էջերին՝
աշխատության գլուխների ցանկը:

Սկիզբ (136բ)

بسم الله الواحد الابدی الازلي وبه نستعين كتاب في الفلسفة وفي المنطق وفي علم الكلام ليوحنا
القس الدمشقي

Վերջ (161բ)

الشخص يدل حيناً على القديم ان يكون موجوداً. ويدل حيناً على العرض

⁴⁹ Աշխատությունը հայտնի է «Փիլիսոփիկա» անունով: Տե՛ս Հովհան Դամասկացի, *Պիլ-
իսոփիկա*, աշխ. Գ. Մուրադյանի, (Հայերեն քաղզմանված երկեր), հատոր Ա, Երևան, 2019:

ա. 137բ-8ա

الباب الاول في الوجود من الجوهر والعرض

բ. 138ա-40ա

الباب الثاني في جنس اعم الاجناس التي تتلوه وفي نوع اخص الانواع التي تعلقه وفي الاشيا
التي يتلو بعضها بعضاً

գ. 140ա

الباب الثالث فيما يحتجز ان يكون متجزياً

դ. 140աբ

الباب الرابع في ان الجوهر هو جنس اعم الاجناس ينقسم جسم وخايب من جسم

ե. 140բ

الباب الخامس في الفصل وعلى الجهة

զ. 140բ-1ա

الباب السادس في العرض

է. 141աբ

الباب السابع في الخاصة

բ. 141բ-2ա

الباب الثامن في المقولات

թ. 142ա

الباب التاسع في مقولة المشترك في الاسم والحد وفي الذى اسمه واحد وحده غير واحد

ժ. 142աբ

الباب العاشر في مقولة ما هو وفي مقولة اى شى (كذا)

ժա. 142բ

الباب الحادى عشر في الشخص وفي ذى الشخص وفي الخايب من الشخص

ժբ. 142բ-3ա

الباب الثانى عشر في الجوهر والطبيعة والصوره والممتنع ان يحتزى والوجه والشخص

ժգ. 143ա-4ա

الباب الثالث عشر في القسمة

ժդ. 144ա

الباب الرابع عشر في الاول بالطبع

ժե. 144աբ

الباب الخامس عشر في الحد

ժզ. 144բ

الباب السادس عشر في الاشيا التي اسمها واحد وحدها غير واحد

ժէ. 144բ-5ա

الباب السابع عشر في الاشيا (كذا) المشتركة في الاسم والحد

ժը. 145ա

الباب الثامن عشر في الاشيا الكثيرة الاسما

- dp. 145u الباب التاسع عشر في الاشيا المتباينة والمختلفة الاسما
- h. 145u الباب العشرون في الاشيا المشتقة اسمائها
- hu. 145p الباب الحادى والعشرون في العشرة اجناس التى هي اعم الاجناس
- hp. 145p-6u الباب الثانى والعشرون في التى جنسها واحد وفي التى نوعها واحد وفي المختلفه اجناسها والمختلفه انواعها والمختلفه فى العدد
- hq. 146u الباب الثالث والعشرون فى الواحد
- hq. 146u الباب الرابع والعشرون فى قولنا انه فى شئ
- ht. 146wp الباب الخامس والعشرون فى الجوهر ايضا
- hq. 146p الباب السادس والعشرون فى الطبيعة
- ht. 146pη الباب السابع والعشرون فى الصورة
- hp. 146η-7u الباب ٢٨ فى الشخص
- hp. 147u الباب التاسع والعشرون فى الوجه
- l. 147wp الباب الثلاثون فى ذى القنوم والحاصل فى القنوم
- lu. 147p الباب الحادى والثلاثون فى الخايب من الشخص
- lp. 147p-8u الباب ٣٢ فى قسمة الموجود والجوهر
- lq. 148wp الباب ٣٣ فى الاشيا التى جنسها جنس واحد والتى نوعها نوع واحد وفي التى تتخالف اجناسها والتي تختلف انواعها وفي التى شخصها شخص واحد والتي متميز فى العدد
- lq. 148p-50u الباب ٣٤ فى الكمية وفي ذى الكمية
- lt. 150wp الباب ٢٥ فى ذوات الاضافه
- lq. 150p-2u الباب ٣٦ فى ذى الكيفيه والكيفيه

- lt. 152wp الباب ٣٧ فى ان يفعل ويفعل به
- lp. 152p-3u الباب ٣٨ فى وضع الحال
- lp. 153u الباب ٣٩ فى مقولة اين
- lu. 153u الباب ٤٠ فى مقوله متى
- luu. 153u الباب ٤١ فى مقوله يحوى له
- lup. 153u-4u الباب ٤٢ فى المتقابلات
- luq. 154wp الباب ٤٣ فى الملكة والعدم
- luη. 154p-5u الباب ٤٤ فى المتقدم والمتاخر
- lut. 155u الباب ٤٥ فى معا
- luq. 155wp الباب ٤٦ فى الحركة
- lut. 155p-6u الباب ٤٧ فى مقولة له ويحوى
- lur. 156u الباب ٤٨ فى الحكم جازم وفي الايجاب وفي السلب
- lurp. 156u-8u الباب ٤٩ فى الحد والمقدمة والقياس
- δ. 158u-9u الباب ٥٠ فى ان حدود الفلسفة هي ستة
- δu. 159wp الباب ٥١ فى الاتحاد القنومى ايضا
- δp. 159p-60p الباب الثانى والخمسون فى مقالة اخرى
- δq. 160p-1p الباب الثالث والخمسون بيان وجيز لكل صنف من الاصناف المذكوره

ՀԵՏԱԳՍՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

161բ (ստացողի)

قد انتقل هذا الكتاب الخواجه فضلوا ابو حلقه الدمشقي الشريف الى ملك ولدنا الروحى كاتبه الخورى
حنانيا الحمصى الله يهنيه فيه تحريراً في ١٨ حزيران سنة ١٨٩٤

165բ

تطهير الزهره جبر وعقاب ... على احد الدراويش

ՆՇՈՒՄ՝ կազմաստառ Ա-ին փակցված թուղթ (սև թանափով, տպագիր)
«Վարուժան Սարգսյան, Քեյրուք 145»:

26

1961

[ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ]

[مقالات في اللاهوت]

[1840 թվականից առաջ]

ՍՏԱՑՈՂ՝ Միխայիլ [Միխայել] Հաննա Խորի (ميخايل حنا خوري):

ԹԵՐԹ՝ 148: ՊՐԱԿ՝ III (6), IV (14), III+1 (21), 14IV (133), 2III (145),

II-1 (148): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննչագծերով, լուսագծերով, ննչատողերով, լուսադրոշմով՝ թագանման պատկեր: ՄՆԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 19x15: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (14.5x8.5): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱԿ՝ սև, խորագրերը, կետադրությունը, լուսանցակողերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմազարդ սև կաշի, միջուկը՝ սավառարուղթ, աստառը՝ ննչագծերով թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. պակասավոր սկզբից, միջից և վերջից, կազմը մաշված, վերին ու ստորին հատվածներն ընկած, թերթերի մեծ մասը մեջից առանձնացած:

Խմուշ 13բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Աշխատությունն ընդգրկում է 13 ենթագլուխ, որոնք աստվածաբանական
փննարկումներ են, այդ թվում՝ Քրիստոսի ծննդյան, անվան, թլպատման,
մկրտության, հարության, սբ. Հոգու հավիտենականության, սակավախո-
սության և այլ թեմաների շուրջ:

Սկիզբ (1ա)

يوجد لها علاج سوى اصطناع الفضائل الالهيه

Վերջ (148բ)

تقبتا وسمرتتا في خشبة، لاجل رجلك

Ա. 1ա-13բ

الميمر الاول في الميلاد

Բ. 13բ-8բ

الميمر الثاني على سر ختانة يسوع

Գ. 18բ-26ա

الميمر الثالث على اسم يسوع

Դ. 26ա-35բ

الميمر الرابع على سجود المجوس وظهور ربنا للامم

Ե. 35բ-45ա

الميمر الخامس على معمودية يسوع المسيح واصطباغه بالماء

Զ. 45աբ (պակասավոր վերջից)

الميمر السادس على تجلي ربنا على جبل طابور

Է. 46ա-68ա (պակասավոր սկզբից)

[الميمر السابع] في الام

Ը. 68ա-80ա

الميمر الثامن على قيامة ربنا يسوع المسيح من بين الاموات

Թ. 80ա-6բ

الميمر التاسع على صعود سيننا يسوع المسيح الى السماء بالجسد

Ժ. 86բ-102բ

الميمر العاشر على سر حلول روح القدس على تلاميذ في عيد العنصره

ԺԱ. 102բ-18ա

الميمر الحادي عشر على الثالث المقدس الاله الواحد

ԺԲ. 118ա-37բ (պակասավոր վերջից)

الميمر الثاني عشر على سر جسد الرب المقدس ودمه الكريم في قربان الطاهر

ԺԳ. 138ա-48բ (պակասավոր սկզբից և վերջից)

الميمر على السكوت

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

148բ (ստացողի)

دخل بملك العبد الحقيير ميخايل حنا خوري سنة ١٨٤٠

Կազմաստան Բ (ստացողի)

- قد دخل بملك احقر عبيد الله ميخايل ولد حنا خوري من طائفة الروم الكاثوليكين (كذا) الحلبي وطناً والنصاري ملة في العاشر من شهر اذار غربي سنة ١٨٦٠
- قد دخل بملك حنا ميخايل خوري
- هذا كتاب جرجي ابن خواجي الياس سلمه الله تعالى امين

ԳՐԶԱՓՈՐԶ՝ կազմաստան Ա՝ առաքելուն բառեր:

27

1976

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏՐԻԱՐԲ ՍԱՖՐՈՆԻՈՍ

القديس صفرونيوس البطريرك

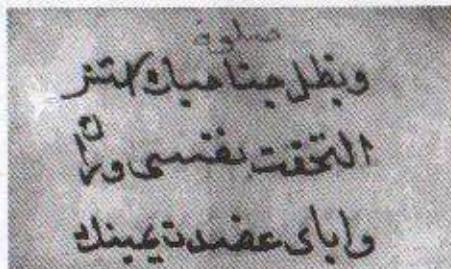
ԱՂ ԱՖՇԻՆ [ԱՂՈԹՔՆԵՐ]

الافشين

[ԺԹ դար]

Թերթ՝ 167: ՊՐԱԿ՝ I, III (7), III (13), V (23), II (26), V (36), III (42), 15IV (164), II-1 (167): ՆՅՈՒԹ՝ առևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ լատինատառ «D \\»: ՄԵՇՈՒԹՅՈՒՆ՝ 7.5x5.1: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (5.5x2.7): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, լուսանցակողերը՝ կարմիր կետեր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 8: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ ննշագծերով թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. պակասավոր սկզբից, միջից և վերջից, որոշ թերթեր մեջից առանձնացած (1աբ, 165աբ), որոշ թերթեր միջից ընկած, պատռված (37աբ), կազմը մաշված:

Նմուշ 7բ

ԲՈՎԱՆ ԿԱԿՈՒԹՈՒՆ

Հույն ուղղափառ եկեղեցու Երուսաղեմի պատրիարք Սաֆրոնիոսի (560-638 թթ.) հեղինակած աղոթքներ, շարականներ:

Սկիզբ (1ա)

ايضا وهم من بذك مقصيون جعلوني في جب اسفل السافلين في الظلمة وظلال الموت

Վերջ (167բ)

افرحي يا بربا للكنيسة لا يتزعزع افرحي يا سورا

Ա. 1ա-18ա

صلوة السحر

Բ. 18բ-32բ

طروباريات الجمعة الأناشيد

Գ. 32բ-60բ

تسبيح الثالوثيات

Դ. 60բ-70ա

الباكرية

Ե. 70բ-7բ

الساعة الاولى

Զ. 78ա-102բ

قانون يسوع

Է. 103ա-19ա

صلوة الغروب

Ը. 119բ-24ա

ليلة الجمعة

Թ. 124բ-38ա

صلوة النوم

Ժ. 138բ-65բ

الاكاثيستون

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

116ա

تم هذا الافشين للقديس صفرونيوس بطريرك اورشليم

ՆՇՈՒՄ՝ կազմաստան Բ՝

ادم ٧٣٦٠ المسيح ١٨٥٢ كيبس

قاعدة القمر ٢٠ بارامون الميلاد

الاثنين النجحه ٤١ التريودي

٢٠ كانون اللحن الاوتينا ١

مرفع اللحم ٣ سباط [سباط] البشاره

الثلاثا الكبيرة الصوم سوا

الفصح ٣٠ اذار [اذار] صوم

الرسل ٣٤ عيدهم الاحد.

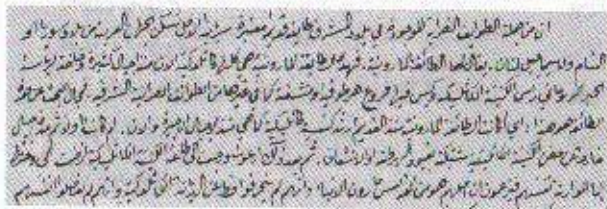
[ՀԱՏՎԱԾՆԵՐ ՄԱՐՈՆԻԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՄԱՍԻՆ]

[فصول عن الكنيسة المارونية]

[ԺԹ դար]

ԹԵՐԹ՝ 70: ՊՐԱԿ՝ 7V (70): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննչագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմներով՝ *Յազանման պատկեր*, լատիաառա «ORIGINAL PALET MILL»: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 27.5x21.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (22x17): ԳԻՐ՝ *նասի*: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 24: ԿԱԶՄ՝ շագանակագույն մովաթ, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ դեղնավուն թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված դեղնավուն թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. նորոգված, պակասավոր սկզբից և վերջից:

Նմուշ 7ա

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մարոնիների մասին վկայություններ՝ հավաքված Վատիկանի գրադարանում պահվող արաբերեն և ասորերեն տարբեր ձևագրերից: Փոքրիկ ծանոթագրությամբ անդրադարձ է կատարվում նաև Քաղկեդոնի ժողովի վերաբերյալ հայերի ունեցած դիտարոշմանը (7բ):

Գրիչը նշում է, որ այս օրինակն ընդօրինակվել է մի հին բնագրից, որը պահվում է Վատիկանում: Բնագրի որոշ հատվածներ լատիներեն մեջբերումներով են՝ 9բ, 10աբ, 11ա, 13բ, 14ա, 16բ, 28ա, 40ա, 42ա, 46աբ, 47բ, 48ա, 51բ, 60բ, 61ա, 63բ-4բ, 65բ, 66ա, 69ա-70ա:

Խորագրերի համար նախատեսված հատվածները երբեմն չեն լրացվել:

Կան ծանոթագրություններ տողատակերում՝ 7բ, 9բ, 11ա, 12աբ, 13ա, 14աբ, 18աբ, 22աբ, 23բ, 24աբ, 25բ, 26աբ, 29ա-32ա, 33աբ, 36ա, 37ա, 38բ, 42ա, 43ա, 46բ, 47բ-51ա, 52ա, 53բ, 54ա, 55ա, 56բ, 63բ:

Սկիզբ (1ա)

احمدك يا من احتجب في عالم النفس عن عقول الانام. وتجلي على اطوار القلوب

Վերջ (70բ)

كما كان سعيد بن بطريق يعتقدون بالطبيعتين بل كان يود لو قال انهم يعتقدون بطبيعة واحدة مثل

ՆՇՈՒՄ՝ 1ա (սև քանակով)՝ «Իամասկոս 26/2/1978 Նվեր Հայաստանի Մատենադարանին Գրիգոր Գևորգի Բարսեղեանի»:

[ԱՂՈԹԱԳԻՐՔ]

[کتاب صلوات]

[ԺԸ դար]

ԹԵՐԹ՝ 74. չգրված՝ 1ա, 2բ-4ա: ՊՐԱԿ՝ III-2 (4), 4IV (36), V (46), III (52), 2IV (68), IV-1 (75): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննչագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ *Յազանման պատկեր*: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 13.5x10: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (11x6.5): ԳԻՐ՝ *քանասի*: ԹԱՆԱՔ՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 18: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ մուգ շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բերբերին խոնավության հետքեր, 1ա-4բ, 69ա-74բ բերբերյցեցակեր, գրադաշտը վնասված (վերին ներքին անկյունները բափված), կազմի կաշին մաշված, մեջքի վերին և ստորին մասերը մաշված:

Նմուշ 9ա

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մեկնություններ 10 պատվիրանների, 7 մահացու մեղքերի, ինչպես նաև ֆահանաների, վանականների, բժիշկների մասնագիտական գործունեության և առափնությունների վերաբերյալ:

Կան նաև հատվածներ Ավետարաններից, առաքյալների թղթերից, աղոթքներ, որ կատարվում են ամուսնալուծված կնոջ, մոր, զավակի, հղի կնոջ, ֆանանայի, մահամերձի, հանգուցյալի հոգու հանգստության, Մարիամ Աստվածածնի համար և այլն:

Սկիզբ (5ա)

فحص الضمير ايضا مفيد في فحص ال\\ الخطايا المضادة العشر وصايا

Վերջ (68բ)

شأنك وكرامك ولا ادع احداً من اهلي وتوابعي ان يفعل ما يخالف رضاك امين

Ա. 5ա-32ա

فحص الضمير

Բ. 32բ-3բ

صورة صلوات والحلة لمنح الغفران الكامل لاجل المناز عين

Գ. 33բ-7ա

صلوات يتلوها الكاهن على المراة المطلقة المتعسره ولادتها

Դ. 37բ-8ա

صلوة على باب الوالدة

Ե. 38ա

صلوة على الطفل

Զ. 38ա

صلوة على الماء

Է. 38բ

صلوة على الصليب

Ը. 39ա-40ա

صلوات يتلوها الكاهن على المراة النفسا [الحامل]

Թ. 40ա-1բ

رتبة دخول المراة للكنيسة بعد ولادتها

Ժ. 42ա-6բ

خدمة سر المسحة الاخير له للمرضى

ԺԱ. 47ա-52բ

صلوات للمناز عين

ԺԲ. 52բ-4ա

صلوات لميت ما

ԺԳ. 54ա-7ա

صلوات لازمة للكاهن يتلوها وقت الضروره

ԺԴ. 57բ-60ա

تبريك رتبة - عمل الما المبارك على عادة كنيسة رومية الكبرى

ԺԵ. 60աբ

قانون النور الذى يندره العابدين شه

ԺԶ. 61ա-2ա

تكتب بعض رسايل تقرى فى حين الاحتياج اليها

ԺԷ. 62ա-4ա

بعض اناجيل تقرى فى حين الاحتياج اليها

ԺԸ. 64բ-6բ

رتبة اشتراك ثوب السيده

ԺԹ. 67ա-8բ

طلب الاشتراك فى اخوية المسبحة الوردية من الكاهن الذى له سلطان على ذلك

ՀԱՎԵԼԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.

Ա. (Աղոթքներ)

ա. 1բ-2ա

معونتنا باسم الرب الذى جمع \\ يارب استمع صلاتنا وليصل اليك \\ الرب معكم ومع روحك ... بسم الاب والابن والروح القدس ويرنس عليه منا مباركا

բ. 69ա

الوصية اللازمة لمن هو في المرض وغيره ... وان كان تسبب ضرر من هذه المقارنة والمعارضة يلزمه تعويضها

Բ. (74բ-70ա) Կարգ հիվանդացը կամ Վերջին օծումը հայերենով՝

Սկիզբ՝ «(պատարագ) \\ հիվանդն. որ է մինն իյ \\»

Վերջ՝ «օգնությունն Աստուծոյ միշտ ևղիցի ընդմիշտ ամէն»⁵⁰:

ՆՇՈՒՄ (կապույտ քանակով) 69բ՝

«Միհրան Մինասեանէն».

«عزيزية, شارع الفرزدق, رقم الدار ٤٦/٧

حلب, سوريا».

⁵⁰ Նախկինում Կարգ հիվանդացը և Վերջին օծումը զուգակցված են եղել: Հետագա դարերում Հայ առաքելական եկեղեցին Վերջին օծումը միացրել է Առաջին օծմանը՝ Գրոշմին և դարձել մեկ անգամ կատարվող խորհուրդ: Երբ մկրտվելիս դրոշմվում են մեր զգայարանները՝ աչքերը, ականջները, լիքը, բերանը, ձեռքերն ու ոտները, դրանով կատարվում է հենց Վերջին օծման խորհուրդը: Իսկ Կարգ հիվանդացը հոգևորականների կողմից շարունակաբար կատարվող արարողություն է, որի նպատակն է հավատի փննությանը, խոստովանությանը և մեղքերի արձակումով ապահիմուն պարզելը հիվանդին:

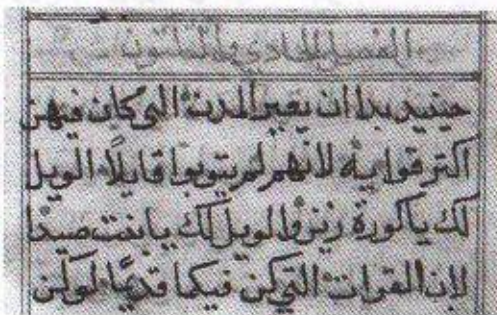
ԱՎԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԵՈՍԻ

انجيل متى

[ԺԹ դար]

Թեթ՝ 65. չգրված՝ 63ա-65ա: ՊՐԱԿ՝ 1+IV (9), IV (17), IV (25), IV (33), IV (41), IV (49), IV+1 (58), II (62), 1+I (65): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. նշագծերով, լուսագծերով: ՄեծՈՒԹԻԻՆ՝ 10.5x7.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (8.5x4.5), առնված բաղադրյալ կարմիր շրջանակի մեջ: ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր: Հիշատակի: ՏՈՂ՝ 13: ԿԱԶՄ՝ նշագծերով և նշադրոշմով շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ նշաթուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. կազմը մաշված, պակասավոր սկզբից և վերջից:

Նմուշ 19p

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մաաթեոսի Ավետարանի գրուխ Դ:16-ԻԶ:33.

Սկիզբ (1ա)

نوراً عظيماً وللجالسين في كورة ظلال الموت

Վերջ (62բ)

فاجاب بطرس وقال له لو شك جميعهم فيك لم اشك

ՆՇՈՒՄ՝ ՊԻՅԱ . Աա (սև քանաֆով)՝ «Photo Haig Rue Tilel Alep Syria»:

65բ (սև քանաֆով)՝ «Նուր Մատենադարանին ՏԵՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ

Հրաչ Աւետիսեան 1978 Հալեպ»:

ԳՐԶԱՓՈՐԶ՝ 63բ՝ արաբերեն այբուրենի տառեր:

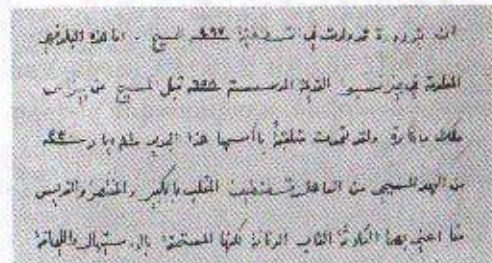
[ՎԱՐՔ ԹԵՆԳՈՐԱ ԿԱՅՄՐՈՒՀՈՒ]

[سيرة الامبراطورة ثيودورا]

1872 p.

ԳՐԻԶ և ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Իլիաս Դահիր (انطون الياس ضاهر):

Թեթ՝ 50 (ունի արարանիչ թվերով կղակալում՝ 1-96, որ է՝ 2բ-50ա), չգրված՝ 1ա-2ա: ՊՐԱԿ՝ IV (8), V (18), IV (26), VI (38), IV (46)+4 (50): ՆՅՈՒԹ՝ նշագիծ թուղթ: ՄեծՈՒԹՅՈՒՆ՝ 21.5x18: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16.5x11.5): ԳԻՐ՝ նասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, կարևոր նշումները՝ մանուշակագույն: ՏՈՂ՝ 13: ԿԱԶՄ՝ մաշված մանր թուղթ, մեջքը՝ բաց շագանակագույն մոմաթ, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված թուղթ: ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. կազմը մաշված, մեջքը նորոգված:

Նմուշ 2բ

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բովանդակում է Բյուզանդիայի կայսր Հուստինիանոս Ա-ի կնոջ՝ Թեոդորա կայսրուհու վարքը:

Սկիզբ (2բ)

ان ثيودورة قد ولدت في القسطنطينية سنة ٤٩٧ للمسيح

Վերջ (50ա)

وهو عين صباح الليل المتقدم العاهلة ثيودورة ماتت فانيه

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇՄԱՏԱԿԱՐԱՆ

50ա

تمت نسوخة من مستخرجها في ٢٦ ك ١ سنة ١٨٧٢ وكان استخراجها باوائل الشهر ذاته من السنة المذكورة متولى انطون بيد الياس ضاهر

ՆՇՈՒՄ՝ 50բ (կապույտ թանափով)՝ «Մաշտոցի անվան Մատենադարանին նվիրեց հայկապահայ կազմարար Հովհաննես Բասմանյանը 1984 թ. նոյեմբերին: Ստացող և Հակակից երևան բերող՝ Վարդան Գրիգորյան»:

32

2083

[ՋԻՐՄԱՆՈՍ ՖԱՐՀԱԹԻ ԳԻՎԱՆԸ]

[ديوان جرمانوس فرحات]

[ԺԹ դար]

ԹԵՐԹ՝ 146: ՊՐԱԿ՝ IV (8), II (12), VI (24), II (28), VI (40), III (46), 12IV (142), II (146): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննչագծերով, լուսագծերով: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 20.5x14.7: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ երկայուն (14.5x9.2): ԳԻՐ՝ *թանասի*: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, կարևոր բառերի մեկնաբանությունները, վերագրերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 17: ԿԱԶՄ՝ սև մոմյաթ, միջուկը՝ սովորաբար, աստառը՝ թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. նորոգված, պակասավոր սկզբից:

Նմուշ 32ա

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Զիմանոս Ֆարհաթի (1670-1732 թթ.) հայտնի *Դիվան*-ը՝ հանգավերջի տառերի այբբենական հաջորդականությամբ: Բանաստեղծությունների ժողովածուն բովանդակում է երբողական և բարոյախրատական կասիդներ:

Սկիզբ (1ա)

درا [العدو] بباسه - لكن باسك ادراء

Վերջ (146ա)

والحمد لله بما اوتينا - حمدا يدوم موبدا امينا

1ա-8բ [قافية الالف], 8բ-21ա (قافية الباء), 21ա-7բ (قافية التاء), 27բ-8բ (قافية), 29ա-30բ (قافية الجيم), 30բ-8ա (قافية الحاء), 38բ-9բ (قافية الخاء), 39բ-47ա (قافية الزاي), 47բ-8բ (قافية الدال), 48բ-62ա (قافية الراء), 62ա-3ա (قافية السين), 63բ-9ա (قافية), 69բ-71ա (قافية الشين), 71բ-2ա (قافية الصاد), 72բ-4ա (قافية العين), 74ա-6ա (قافية الطاء), 76բ-7ա (قافية الظاء), 77ա-86բ (قافية الغين), 87ա-8ա (قافية الكاف), 88բ-90ա (قافية الفاء), 90ա-6ա (قافية القاف), 96ա-100բ (قافية النون), 101ա-12ա (قافية اللام), 112բ-23ա (قافية الميم), 123ա-32ա (قافية الواو), 132բ-3բ (قافية الهاء), 134ա-5բ (قافية الالف), 135բ-9ա (قافية الالف), 139ա-46ա (قافية الالف):

Բովանդակում է նաև երկու բանաստեղծություններ՝ նվիրված Մկրտիչ ալ Քասիբի ալ Արմանիին⁵¹:

68աբ

وقال ايضا حمدا لله يمدح صديقا له في حلب اسمه مكرديج الارمني وقد ارسلها اليه من دمشق جواب رسالة سنة الف وسبعماية وتسع عشرة من بحر الهزج ١٢

143բ-4ա

وقال ايضا من حمد الله يمدح صديقا له اسمه مكرديج الكسيح الارمني وكان قد الف كتابا جليلا حل في (كذا) مشكلات الانجيل وبعث اليه هدية له فانشد فيه هذه الابيات بطرابلس سنة الف وسبعماية وعشرين من بحر الوافر ٢٤ (كذا)

ՆՇՈՒՄ՝ 146ա (կապույտ թանափով)՝ «Մաշտոցի անվան Մատենադարանին նվիրեց հայկապահայ կազմարար Հովհաննես Բասմանյան 1984 թ. նոյեմբերին ստացող և երևան բերող՝ Վարդան Գրիգորյան»:

ԳՐԶԱՓՈՐԶ՝ 146բ՝ արաբերեն այբուբենի տառեր:

33

2092

ՀՈԳԵՎՈՐ ԱՂՈՒՔՆԵՐ

صلوات روحية

1827, 1865 թթ.

ԳՐԻԶ՝ Ֆաթհալլահ վալիդ Բուբրուս [Պետրոս] Սամման (فتح الله ولد بطرس (رزق الله نصر الله سمان), Իրզկալլահ Նասրալլահ Սամման (سمان):

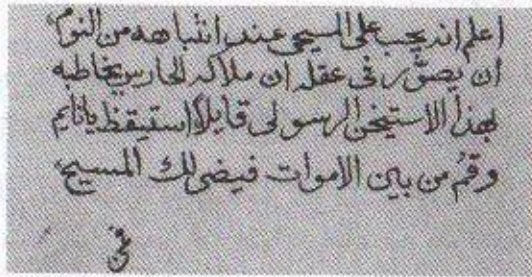
ԹԵՐԹ՝ 225 (ունի արաբանիչ թվերով էջակալում՝ ١-٤٣٤, որ է՝ 1բ-218ա).

չգրված՝ 222բ-5բ: ՊՐԱԿ՝ 9+6IV (57), I (59), 20IV (219), II (223), I (225):

⁵¹ ԺԹ դարի հայ կաթողիկ հոգևորական, գրող, բանաստեղծ և լեզվաբան: Ստեղծագործել է արաբերենով: Մնվել է Քիլիսում, հետագայում անդադրվել է Հայկա:

ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան բուրբ. ճնշագծերով, լուսագծերով, լուսազրոշմներով՝ լատինատառ «JHOJ», «GHIG», «(BA,TA)», նսած մարդու պատկեր՝ ձեռքին բուլա: ՄԵՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ 14.5x9.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (10.5x6): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, կարևոր բառերը, կետերն ու վերջակետերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 16: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ շագանակագույն կաշի. մեջքը՝ դրոշմագարդ, միջուկը՝ սովորաբուրբ, աստառը՝ դրոշմագարդ (բուսական) կանաչ թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. բերքերին խոնավության և աղտոտվածության ճեղքեր, վերջին կը պատված:

Նմուշ 1բ

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տարբեր գրերից հավաքված աղոթքներ՝ ընթերցվող պատարագի, խոստովանանքի, հաղորդության ժամանակ, ինչպես նաև աղոթքներ՝ նվիրված սբ. Մարիամ Աստվածածնին, սբ. Հովսեփին, սբ. Պետրոսին, սբ. Պաղոսին, սբ. Միխայելին, Գարրիել հրեշտակապետին, սբ. Եղիային, սբ. Նիկողոսին, սբ. Լուիսին, սբ. Անտոնիոսին:

Ընդգրկում է նաև սբ. Բոնավենտուրայի հեղինակած հինգ սաղմոսները: Յուրաքանչյուր սաղմոս սկսվում է Սրբուհի Մարիամի անվան հունարեն տառերի հաջորդականությամբ, կան նաև աղոթքներ՝ ժանտախտի համար՝ հարակից պաշտպանվելու համար: Աշխատության ավարտին աղոթքների ցանկ՝ 220բ-1բ:

Սկիզբ (1բ)

بسم الاب والابن والاروح القدس الاله الواحد نبتي بعون الله تعالى وحسن توفيقه بكتابة بعض صلوات روحية

Վերջ (218ա)

مع ابنيه وروحه القدوس الى دهر الدهرين امين

Առաջարան՝ 1բ

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد نبتي بعون الله تعالى وحسن توفيقه بكتابة بعض صلوات روحية مقتطفات من عدة كتب روحية يجب على المسيحي تلاوتها في حينها لانها مخنوية على اشيا كثيرة مفيدة لتدبير الحيوه المسيحيه

Ա. 1բ-11ա

صلوة الباكريه وبها طلبه اسم يسوع

Բ. 11ա-20բ

صلوة المما (كذا) وبها طلبه العذرا ومار يوسف

Գ. 21ա-7ա

صلوات حضور القداس

Դ. 27ա-31ա

صلوة قبل الاعتراف

Ե. 31ա-5ա

صلوة بعد الاعتراف

Զ. 35բ-50բ

صلوات قبل تناول

Է. 50բ-74ա

صلوات الشكر بعد تناول

Ը. 74ա-81ա

رياضة اخرى قبل تناول

Թ. 81ա-6բ

صلوة الشكر بعد تناول السر الالهى

Ժ. 87ա-9բ

ليتانيات القربان المقدس

ԺԱ. 90ա-102բ

افعال قلب يسوع

ԺԲ. 102բ-6ա

طلبه قلب يسوع الاقدس

ԺԳ. 106բ-12ա

صلوة المسيحة الوردية

ԺԴ. 112ա-7ա

مزامير القديس بوناونتورا

ԺԵ. 117բ-20բ

صلوة الوبيا

ԺԶ. 121ա-3բ

صلوة للعذرا الجليله

ԺԷ. 124ա-5ա

صلوات قلب مريم العذرا

ԺԸ. 125բ-9բ

طبايات لقلب مريم البتول

ԺԹ. 130ա-5ա

صلوات لمار يوسف

Ի. 135ա-7ա

صلوة تجديد مواعيد المعمودية

ԻԱ. 137ա-8բ

فصل في تهذيب الامنا

ԻԲ. 139ա-40ա

صلوة لنيل فضيلة الطهارة

ԻԳ. 140ա-1ա

صلوة لالتماس فضيلة الاتضاع

ԻԴ. 141ա-2բ

صلوة لاكتساب فضيلة الصبر

ԻԵ. 142բ-7ա

فصل يتضمن اخص الارشادات لتدبير الحيوه المسيحية

ԻԶ. 147աբ

صلوة اكليل سيدتنا مريم العذرا

ԻԷ. 148ա-51ա

صلوة الموهبه

ԻԸ. 151աբ

صلوة استغاثه باسم يسوع الاقدس

ԻԹ. 151բ-3ա

ابتهاج لسيدنا يسوع المسيح

Լ. 153բ-61ա

صلوات القديس مار انطونيوس

մեջին 4 դրոշմագարդ. միջուկը՝ սովաբարություն, աստառը՝ ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղբ: ԷՋԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, կարմիր): ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

Խմուշ 78բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երեք գրքից:

Տիտղոսաբերք՝ 1ա

المجلد الرابع من التواريخ الكنائسية تاليف الكردينال اورسى يحتوى حوادث الجيل الجز (كذا) الاول من اخبار الجيل الرابع استخرجه من اللغة الايطاليانية الاب الخورى انطون سباغ (كذا) بحلب المحمية

Ա. (1բ-78ա) Հատոր Դ, գիրք Թ

الكتاب التاسع من المجلد الرابع

Բաղկացած է 53 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-2ա) (فهرس ما (احتوى عليه هذا الكتاب... القديسين يوليانوس وفيريولوس تم فهرس الكتاب التاسع

Սկիզբ (2ա)

عدد ١ - لقد مرت في بدء هذا الجيل

Վերջ (78ա)

ضابطا بيده الواحده راس على صدره وبالييد الاخرى راس يوليانوس

Բ. (78բ-168բ) Հատոր Դ, գիրք Ժ

الكتاب العاشر من المجلد الرابع

Բաղկացած է 92 գլխից: Բովանդակության ցանկ (78բ-9բ) (فهرس ما (احتوى عليه هذا الكتاب... وضد المعزين على الاعتصاب وخدمه

Սկիզբ (79բ)

عدد ١ - حينما كان المومنون بكل اقاليم المملكة يقتلون بالسيف او يلقون فى النار

Վերջ (168բ)

ارضه وتهلك من ذلك اليوم كانت انكاره

Գ. (169ա-226ա) Հատոր Դ, գիրք ԺԱ

الكتاب الحادى عشر من التواريخ الكنائسية

Բաղկացած է 56 գլխից: Բովանդակության ցանկ (169աբ) (عدد ١ - سنة) (قسطنطين لمعاوضة البيعة ... حلم قسطنطين المفرط

Սկիզբ (169բ)

عدد ١ - حينما كان البارى تعالى يستعمل فى المشرق عدل ليكينوس

Վերջ (226ա)

تستعمل ابتداء قبل ان [عيق] المرضى اكثر كانت حصلت عليه

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇՍԱԿԱՐԱՆ

78ա

انتهى الكتاب التاسع

168բ

تم الكتاب العاشر

226ա

انتهى الكتاب الحادى عشر من تواريخ الكردينال اورسى وهو تمام المجلد الرابع كملت نساخته فى ١٠ اذار لسنة ١٧٩٧ وفى ٢٣ رمضان لسنة ١٢١١ وشه الحمد الموبد السرمد امين.

36

2258

ԿԱՐԳԻՆԱԿ ԹՐՄԻ

الكردينال اورسى

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ Ե

المجلد الخامس من التواريخ الكنائسية

ՀԱԼԵՊ

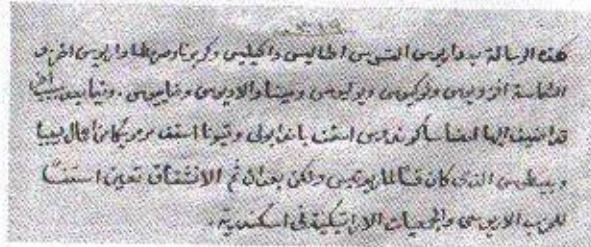
1797 ք.

ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սաբբաղ (انطون صباغ):

ԹԵՐԹ՝ 186. չգրված՝ 185բ-6բ: ՊՐԱԿ՝ 22IV (176), V (186): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղբ. ննշագծերով, լուսագծերով, ննշատողերով, լուսադրոշմներով՝ լատինատառ «PP», Եռամասիկ: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 23x17: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (17x10): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, գլխահամարները՝ կարմիր, թերթերի արտաքին լուսանցում արաբանիչ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշագիր:

ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջքը՝ դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ ննջագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ, կազմի մեջքին՝ «*المجلد الحادى عشر من تواريخ الكاردينال اورسى*» ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 1 սկզ. (Ա), չգրված արևմտյան թուղթ ննջագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ յոթանկյուն աստղ: ԷՋԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, կապույտ, դեղին, կարմիր):

Վիճակ՝ բավարար:

Նմուշ 9բ

ԲՈՎԱՆԻԿԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տխաղոսաբերք՝ 1ա

المجلد الخامس من التواريخ الكنائسية تأليف الكاردينال اورسى استخرجه من اللغة الايطاليانية الخورى انطون صباغ (كذا) بمدينة حلب المحمية

Ա. (1բ-113բ) Գիրք ԺԲ, որ Ե հատորում առաջինն է

الكتاب الثانى عشر وهو الاول من المجلد الخامس

Բաղկացած է 137 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (فهرس ما) (احتوى عليه هذا الكتاب ... تم فهرس الكتاب والله المهدى الى الصواب)

Սկիզբ (3ա)

عدد ١ - ان الحروب التى التزم قسطنطين ان يباشرها ضد الرومانيين

Վերջ (113բ)

احترمته وحتى الان تحترمه كقديس

Բ. (114ա-234ա) Գիրք ԺԳ, որ Ե հատորում երկրորդն է

الكتاب الثالث عشر وهو الثانى من المجلد الخامس

Բաղկացած է 89 գլխից: Բովանդակության ցանկ (114ա-5ա)՝ (فهرس ما) (احتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد ... ار ساكيوس ووالنم يكذبان ذواتهما باشتهار تم الفهرس)

Սկիզբ (115ա)

عدد ١ - انه وان كان قسطنطين قد رتب ما يختص بمعاوضة

Վերջ (185ա)

الذي كان شاهدا ثالثا لمصالحتها مع اثاسيوس قبل ان يقتبلا منه رسالة ما دلالة على الشراكة والسلامة

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

113բ

انتهى الكتاب الثانى عشر من تواريخ الكنائسيه للكردينال اورسى

185ա

انتهى الكتاب الثالث عشر وهو الثانى من المجلد الخامس كملت نساخته فى نهار السبت الثامن من شهر نيسان المبارك لسنة ١٧٩٧ الموافق الى اليوم الثالث من شهر ذى القعدة لسنة ١٢١١.

37

2259

ԿԱՐԴԻՆԱԿ ԹՐՍԻ

الكردينال اورسى

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ Զ

المجلد السادس من التواريخ الكنائسية

1797 ք.

ՀԱՍԿՊ

ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սաբբադ (انطون صباغ):

ԹԵՐԹ՝ 200. չգրված՝ 1բ-2ա: ՊՐԱԿ՝ 25IV (200): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան

թուղթ. ննջագծերով, լուսագծերով, ննջատողերով, լուսադրոշմներով՝ լատինատառ «GS», *հասմահիկ*: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.8x17: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16x11): ԳԻՐ՝ *բանասի*: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, գլխաճամարները՝ կարմիր, թերթերի արտաքին լուսանցում արարանիչ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջքը՝ դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ ննջագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ, կազմի մեջքին՝ «*المجلد الحادى عشر من تواريخ الكاردينال اورسى*» ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված արևմտյան թուղթ ննջագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ յոթանկյուն աստղ: ԷՋԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, կարմիր):

Վիճակ՝ բավարար:

على تيسر في مقالات القديس اوسابيوس من القديس تايلور في عيها
 عند اشاق الترابية تايلور في عن تيرين على القادة من كيسة تيرين
 رالنس في عصابة بركوس في ع تصادة الشقين الى يياروس في
 يياروس في انتخاب اوسابيوس والشقاق اوسابيوس في امره بغير عتها
 سبع رات وتخطى الميتة في قسارة والتبنيان في ع نجي تاني في عباد
 رالنس

Նմույ 1բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տիտղոսաբերք՝ 1ա

المجلد السابع من تواريخ الكاردينال الكنايسيه يحتوي على الجزء الرابع من الحوادث التي عرضت في الكتب في الجيل الرابع قد استخرجه حديثاً الخوري انطون سباغ من اللغة الايطاليانيه الى اللغة العربيه في مدينة حلب المحميه

Ա. (1բ-125ա) Գիրք ԺԶ, որ է հատորում առաջինն է

الكتاب السادس عشر وهو الاول من المجلد السابع

Բաղկացած է 137 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1ա-3ա)՝ (فهرس ما) (احتوى عليه هذا الكتاب ... يحتمل اضطهاداً جديداً نايب بنطس):

Սկիզբ (3ա)

عدد ١- لعمري انه لا يجب ان نعجب من انه اذ رفع

Վերջ (125ա)

واثبت السلامة والهدو

Բ. (125բ-222ա) Գիրք ԺԷ, որ է հատորում երկրորդն է

الكتاب السابع عشر وهو الثاني من المجلد السابع

Բաղկացած է 98 գլխից: Բովանդակության ցանկ (125բ-7ա)՝ (فهرس ما) (احتوى عليه هذا الكتاب ... قديمة اكرامه التقوى انتهى الفهرس):

Սկիզբ (127ա)

عدد ١ - انه نحو الزمن نفسه الذي به كان يهيج شعب قيسرية

Վերջ (222ա)

مقابل جسارة افنوميوس وافضكيوس وايبتيوس الذين كانوا يبلبلون العالم ليحتدبوا ابن الله لرتبة الاشيا المخلوقة

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇՍԱՍԿԱՐԱՆ

125ա

انتهى الكتاب السادس عشر وهو الاول من مجلد السابع من تواريخ الكاردينال اورسى والله الحمد والموبد والتنا السرمد

222ա

انتهى الكتاب السابع عشر من المجلد السابع وكانت نهاية نساخته في اليوم السادس من شهر ايلول المبارك سنة ١٧٩٧ الموافق في ٢٥ ربيع الاول سنة ١٢١٢ وهو في مكتبة عبد المسيح انطاكي

ԿՆՔԱԴՐՈՇՄ (տիրոջ)՝ 1ա, 125բ, 151ա, 222ա (բոլորչի, կապույտ թանաֆով)՝ «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ 1ա (սև թանաֆով)՝ «Նույր՝ երևանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հայկակ 2 Փետր. 2011»:

39

2261

ԿԱՐԳԻՆԱԿ ԹՐՍԻ

الكردينال اورسى

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ Ը

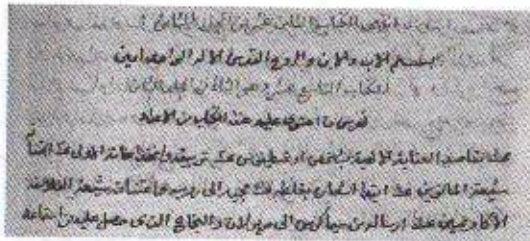
المجلد الثامن من التواريخ الكنايسية

1797 p.

ՀԱՎԵՊ

ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սարբաղ (انطون صباغ):

ԹԵՐԹ՝ 186. չգրված՝ 184բ, 185բ-6բ: ՊՐԱԿ՝ 23IV (184): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով, ննշատողերով, լուսադրոշմով՝ եռանակիկ: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22x16.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16x11): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, գլխաճամբաները՝ կարմիր: Հիշագիրը: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագաղղ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջքը՝ դրոշմագաղղ (չորս խաչ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ, կազմի մեջքին՝ « մجلد »: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված, ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷՋԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, կարմիր): ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. որոշ քերթերին աղտոտվածության և խոնավության հետևե:

Նմուշ 106բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տիտղոսաբերք՝ 1ա

المجلد الثامن من التواريخ الكنائسية تأليف الكردينال اورسى استخرجه من اللغة الايطاليانية الاب الخورى اتطون سباع (كذا) فى مدينة حلب المحمية

Ա. (1բ-106բ) Գիրք ժԸ, որ է հատորում առաջինն է

الكتاب الثامن عشر وهو الاول من المجلد الثامن

Բաղկացած է 111 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (فهرس ما) ... ایراد صلح تاوضوسوس المجید مع الفرس. انتهى احتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد ... ایراد صلح تاوضوسوس المجید مع الفرس. انتهى (الفهرس):

Սկիզբ (3ա)

عدد ١- انه قد مرت سبعون سنة من حين ظهرت الاراطقه الاربوسية

Վերջ (106բ)

الى اغسطينوس الذى من السنة السابقة كان جار من افريقيه الى روميه

Բ. (106բ-84ա) Գիրք ժԹ, որ է հատորում երկրորդն է

الكتاب التاسع عشر وهو الثانى من المجلد الثامن

Բաղկացած է 89 գլխից: Բովանդակության ցանկ (106բ-7բ)՝ (فهرس ما) ... عظنته فى عيد الظهور الالهى تم الفهرس (احتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد ...):

Սկիզբ (107բ)

عدد ١- ان العناية الالهية التى كانت اعنت اوغسطينوس ليكون الحامى

Վերջ (184ա)

او يحولوا نواظرهم تارة الى هذه الناحية وتارة الى اخرى ويتحركوا من تمامهم [كذا - تعاملهم] لاجل الضجر والغلق

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

106բ

انتهى الكتاب الثامن عشر من المجلد الثامن

184ա

- انتهى الكتاب التاسع عشر وهو الثاني من المجلد الثامن وكان النجاز من نساخته على مسودة مترجمه الخورى انطون صباغ فى اليوم الثلاثين من شهر تشرين الاول لسنة ١٧٩٧ الموافق الى ٢١ جماد اول سنة ١٢١٢ وهو من كتب عبد المسيح الانطاكى
- بلغ مقابلته على قدر الامكان على مسوده

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ՝ (տիրոջ)՝ 1ա, 106բ, 184ա (րոլորչի, կապույտ քանափով) «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ 1ա (սև քանափով)՝ «Նուէր՝ երևանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հայկա 2 Փետր. 2011»:

40

2262

ԿԱՐԳԻՆԱԼ ՕՐՄԻ

الكردينال اورسى

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ Թ

المجلد التاسع من التواريخ الكنائسية

1787-98 pp.

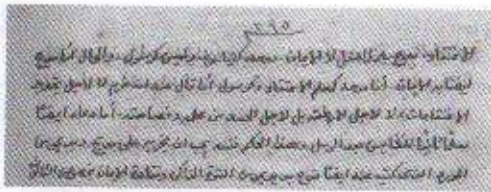
ՀԱԼԵՊ

ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սաբրաղ (انطون صباغ):

ԹԵՐԹ՝ 186. չգրված՝ 186բ: ՊՐԱԿ՝ 2II (8), 18IV (152), V (162), 2VI (186):

ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննջագծերով, լուսագծերով, ննջատողերով, լուսադրոշմով՝ եռամասնիկ: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 21.5x16.5: ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ միասյուն (16x11): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱԿ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, թերթերի արտափին լուսանցքում արաբանիչ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: ՀԻՂԱԳԻՐ: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջք՝ դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ ննջագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ, կազմի մեջքին՝ «المجلد الحادى عشر من تواريخ الكاردينال اورسى»: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված, ննջագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷՋԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, դեղին, կարմիր):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

Նմուշ 85բ

ԲՈՎԱՆԿԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տիպոսաբերք՝ Iա

المجلد التاسع من التواريخ الكنائسيه من تاليف الكردينال اورسى يتضمن الجزء السادس من حوادث الجيل الرابع قد استخرجه الاب الخورى انطون السباغ (كذا) من اللغة الايطاليانيه الى اللغة العربية بمحرورة حلب المحمية

Ա. (1բ-85բ) Գիրք Ի, որ Թ հաստորում առաջինն է

الكتاب العشرون وهو الاول من المجلد التاسع

Բաղկացած է 92 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-2բ)՝ (فهرس ما) (احتوى عليه هذا الكتاب ... فى ديديموس الاسكندري

Սկիզբ (2բ)

عدد 1 انه قد كانت مضت السنة الثانيه لكهنوت الذهبى الفم

Վերջ (85բ)

التي طفتت هذه الازمنة تصطنع ضوضا عظيمة

Բ. (86ա-185բ) Գիրք ԻԱ, որ Թ հաստորում երկրորդն է

الكتاب الحادى والعشرون وهو الثاني من المجلد التاسع

Բաղկացած է 144 գլխից: Բովանդակության ցանկ (86ա-7բ)՝ (فهرس ما) (احتوى عليه هذا الكتاب ... بخصوص القديس فيثريكوس اسقف راونوس

Սկիզբ (87բ)

عدد 1 - ان جلال المملكه وسعادتها قد اشرفا على الاضمحلال

Վերջ (185բ)

البيضا وبر نيل المعترفين المظهر ويضعك الملك الابدى فى تاجه كلولوة (كذا) ثمينة

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

85բ

انتهى الكتاب العشرون وهو الاول من المجلد التاسع

وكان انتها ترجمته من الاب الخورى انطون السباغ (كذا) فى 8 تشرين اول سنة 1787 وقد نسخ على المسوده وتمت نساخته الاثنيى فى 14 كانون الاول سنة 1797

186ա

انتهى الكتاب الحادى والعشرون وهو الثاني من المجلد التاسع وكان انتها استخرجه من اللغة الايطاليانيه فى اليوم الاول من تشرين الثاني سنة 1787 وكان تمام نساخته ومقابلته على مسوده المترجم فى اليوم العاشر من شهر كانون الثاني سنة 1798 الموافق الى اليوم الخامس من شهر شعبان سنة 1213 وهو من كتب عبد المسيح الانطاكى

ԿՆՔԱԴՐՈՇՄ (տիրոջ) Պեպ. Աա, 85բ, 186ա (բոլորշի, կապույտ քանաֆով)՝ «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ Պեպ. Աա (սև քանաֆով)՝ «Նուլբ՝ երեանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հալեպ 2 Փետրուար 2011»:

41

2263

ԿԱՐԴԻՆԱԼ ՕՐՍԻ

الكردينال اورسى

ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ Ժ

المجلد العاشر من التواريخ الكنائسيه

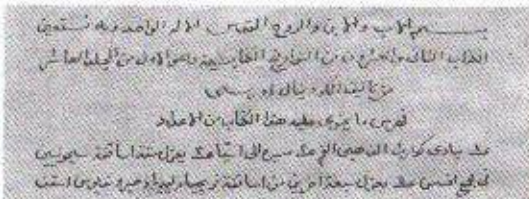
1798 ք.

ՀԱԼԵՊ

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ՝ Անտոն Սարբաղ (انطون صباح):

Թեթթ՝ 192. չգրված՝ 191ա-2բ: ՊՐԱԿ՝ 24IV (192): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան քուրթ. ննչագծերով, լուսագծերով, ննչատողերով, լուսադրոշմով՝ հռամահիկ: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22x17: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16x11): ԳԻՐ՝ քանաֆ: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, քերթերի արտաֆին լուսանցքում արաբանիշ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագատ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջքը՝ դրոշմագատ (չորս խաչ), միջուկը՝ սովորաբար, աստառը՝ ննչագծերով, լուսագծերով արևմտյան քուրթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված, ննչագծերով, լուսագծերով արևմտյան քուրթ: ԷԶԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, դեղին, կարմիր):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

Նմուշ 1բ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երեք գրքից:

Տիտղոսաբերք՝ 1ա

المجلد العاشر من التواريخ الكنيسية من تأليف الكردينال اورسى يتضمن الجزء (كذا) الأول من حوادث الجيل الخامس استخرجه الاب الخورى انطون صباغ من اللغة الايطاليانية الى اللغة العربية [في] محروسة حلب

Ա. (1բ-88բ) Գիրք ԻԲ, որ ժ հատորում առաջինն է

الكتاب الثانى والعشرون وهو الاول من المجلد العاشر

Բաղկացած է 86 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-2բ)՝ (ֆهرس ما) (Իحتوى عليه هذا الكتاب ... رساله الى الكوميس نفسه

Սկիզբ (2բ)

عدد ١ - ان الاضطهادات المخيفة الهايجة ضد الذهبى الفم

Վերջ (88բ)

الرسالة التى اما انها فقدت بالجملة اما انها الى الان ما اشتهرت

Բ. (88բ-142ա) Գիրք ԻԳ, որ ժ հատորում երկրորդն է

الكتاب الثالث والعشرون وهو الثانى من المجلد العاشر

Բաղկացած է 63 գլխից: Բովանդակության ցանկ (88բ-9ա)՝ (ֆهرس ما) (Իحتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد ... كتاب القديس نفسه ضد الاراتيكي (كذا) عينه

Սկիզբ (89բ)

عدد ١ - انها لمقتصرة جدا تلك السلامة والسكون اللذان تمتعت بهما مدينة القسطنطينية بعد رجوع الذهبى الفم بانتصار الى كنيسته

Վերջ (142ա)

فيحتسبون رجالهن غير مستحقين لخدمة السيد المسيح

Գ. (142բ-91բ) Գիրք ԻԴ, որ ժ հատորում երրորդն է

الكتاب الرابع والعشرون من المجلد العاشر

Բաղկացած է 67 գլխից: Բովանդակության ցանկ (142բ-3ա)՝ (ֆهرس ما) (Իحتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد ... موت روفيفوس فى سيشيليا (كذا) انتهى الفهرس

Սկիզբ (143բ)

عدد ١ - ان ارساكىوس تمتع زمانا قصيرا بكرسى القسطنطينية

Վերջ (191ա)

بما انه يدعو رجلا تقيا عبداً فيبان انه يقدم شهادة معتبرة لا لايمانه فقط بل ولتقواه ونقاوة اخلاقه ايضا

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

88բ

انتهى الكتاب الثانى والعشرون

142ա

انتهى الكتاب الثالث والعشرون من المجلد العاشر

191ա

انتهى الكتاب الرابع والعشرون وهو الثالث من المجلد العاشر من تواريخ الكردينال اورسى فى اليوم الخامس عشر من شهر شباط المبارك سنة ١٧٩٨ وقد نسخ من مسودة المترجم وهو من كتب عبد المسيح انطاكى

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ) Պհպ. Աա, 142ա, 191ա (բոլորչի, կապույտ քաճափով)՝ «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ Պհպ. Աա (սև քաճափով)՝ «Նուր՝ երեսանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միեհրան Միմասեան, Հալէպ 2 Փետր. 2011»:

42

2264

ԿԱՐԴԻՆԱԼ ՕՐՄԻ

الكردينال اورسى

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ ԺԱ

المجلد الحادى عشر من التواريخ الكنيسية

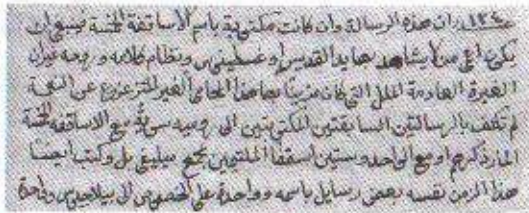
ՀԱԼԵՊ

1797 ք.

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ՝ Անտոն Սարբաղ (انطون صباغ):

ԹԵՐԹ՝ 195. չգրված՝ 1բ-2բ, 194բ-5բ: ՊՐԱԿ՝ 23IV (184), V (195)+1: ՆՅՈՒԹ՝ առևմտյան թուղթ. ննչագծերով, լուսագծերով, ննչատողերով, լուսադրոշմով՝ հռոմաճիկ: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.7x17: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16x11): ԳԻՐ՝ քանապի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, թերթերի առաափին

լուսանցում արաբանիշ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշատակիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով. մեջքը՝ դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ սավաթաթուղթ, աստաղը՝ ննջագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ, կազմի մեջքին՝ «المجلد الحادى عشر من تواريخ الكاردينال اورسى»:
ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված ննջագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷԶԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, դեղին, կարմիր):
ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

նույն 104p

ԲՈՎԱՆԿԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տիրոջ սարեր՝ 3ա

المجلد الحادى عشر من التواريخ الكنيسية من تأليف الكردينال اورسى يتضمن الجزء (كذا) الثانى من حوادث الجيل الخامس قد استخرجه الاب الخورى انطون صباغ من اللغة الايطاليانية الى اللغة العربية بمحرورة حلب المحمية

Ա. (3բ-114ա) Գիրք ԻԵ, որ ժԱ հատուրում առաջինն է

الكتاب الخامس والعشرون وهو الاول من المجلد الحادى عشر

Բաղկացած է 137 գլխից: Բովանդակության ցանկ (3բ-5ա)՝ (ֆհրս Կա)

(احتوى عليه هذا الكتاب ... رسالته وكتابه الى دردانوس فى حضوره تعالى تم الفهرس

Ակիգր (5բ)

عدد ١ - انه لا يحيد عن الصدق من يحتسب رحيل الاريكوس السريع الفجائى (كذا)

Վերջ (114ա)

عند القديسان ايرونيموس واوغسطينوس انه الان اكثر اكراما بالسيد المسيح.

Բ. (114բ-94ա) Գիրք ԻԶ, որ ժԱ հատուրում երկրորդն է

الكتاب السادس والعشرون وهو الثانى من المجلد الحادى عشر

Բաղկացած է 70 գլխից: Բովանդակության ցանկ (114բ-5ա)՝ (ֆհրս Կա)

احتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد ... القديس بونيفاسيوس رجع يتروبولى [متروبولى] ناربونا (الى حقوقها انتهى الفهرس

Ակիգր (115բ)

عدد ١ - انه فى الزمن نفسه الذى به كتب القديس ايفوشنيوس

Վերջ (194ա)

نتكلم عنه فى حبرية كالمسيحون الذى فى اليوم العاشر من هذا الشهر عينه خلف بونيفاسيوس بكرسى بطرس

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇՍԱԿԱՐԱՆ

114ա

انتهى الكتاب الخامس والعشرون من التواريخ الكنيسية وهو الاول من المجلد الحادى عشر

194ա

تم الكتاب السادس والعشرون من المجلد الحادى عشر من التواريخ الكنيسية وكان نهاية استخراجها فى اليوم الثانى والعشرون من كانون الثانى سنة ١٧٨٨ وقد نسخ وقوبل على مسودة المستخرج وكان النجاز من نساخته ومقابلته يوم الثلثا فى ١٣ نيسان سنة ١٧٩٧ الموافق الى ٩ ذى القعدة سنة ١٢١٢ وهو من كتب اللليل عبد المسيح ابن المقدسى ميخائيل انطاكى

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ) 1ա, 115ա, 195ա (բոլորչի, կապույտ քանաֆով՝

«ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՍԵԱՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ կազմաստառ Ա (սև քանաֆով)՝ «նուէր՝ Երեւանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հալկա 2 Փետր. 2011»:

43

2265

ԿԱՐԳԻՆԱԿ ԹՐՄԻ

الكردينال اورسى

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ ԺԲ

المجلد الثانى عشر من التواريخ الكنيسية

ՀԱԼԵՊ

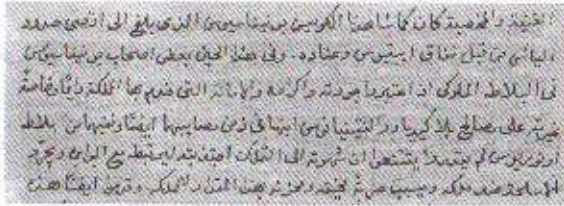
1798 p.

ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սաբբաղ (انطون صباغ):

ԹԵՐԹ՝ 190. չգրված՝ 189ա-90բ: ՊՐԱԿ՝ 231V (184), III (190): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննջագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ եռամանիկ: ՄԵՍՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.2x15.7: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16.7x11.5): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱԿ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, քերթերի արտափին լուսանցում արաբա-

նիշ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 23: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջքը՝ դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ ենշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), Բ-ն չգրված, ենշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷՋԱՆՇԱՆ՝ լաթ (կապույտ, սպիտակ, դեղին, կարմիր):

Վիճակ՝ բավարար:

Նմուշ 100ա

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տիրոջ սաքերը՝ 1ա

المجلد الثاني عشر من التواريخ الكنايسية تأليف الكردينال اوسى يتضمن الجز (كذا) الثالث من حوادث الجيل الخامس قد استخرجه الخورى انطون صباغ من اللغة الايطاليانية الى اللغة العربية بمدينة حلب المحمية

Ա. (1բ-109բ) Գիրք ԻԷ, որ ժԲ հատորում առաջինն է

الكتاب السابع والعشرون من المجلد الثاني عشر

Բաղկացած է 80 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-2բ)՝ (فهرس ما) (احتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد... موت ايفوديوس اسقف اوذالا انتهى الفهرس

Սկիզբ (2բ)

عدد ١ - ان الحرب الشديد (كذا) الصارم

Վերջ (109բ)

بين اشرف اساقفة الكنيسة لاجل اعتناء الرعاى

Բ. (110ա-88ա) Գիրք ԻԸ, որ ժԲ հատորում երկրորդն է

الكتاب الثامن والعشرون وهو الثاني من المجلد الثاني عشر

Բաղկացած է 105 գլխից: Բովանդակության ցանկ (110ա-1ա)՝ (فهرس ما) (احتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد... بعد من يجدها ميتة ويدفن جسمها تم الفهرس

Սկիզբ (111բ)

عدد ١ - ان اتيكوس اسقف القسطنطينة اذ توفي في عشره تشرين الاول سنة ٤٢٥

Վերջ (188ա)

ويتعين عيده في السنكسار الرومانى اليوم الرابع من نيسان وعيد مريم المصرية فى اليوم الثانى من هذا الشهر نفسه

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

109բ

انتهى الكتاب السابع والعشرون وهو الاول من المجلد الثاني عشر من تواريخ الكردينال اوسى

188բ

وكان الفراغ من نساخته على مسودة مستخرجه بنهار الثلثا (كذا) عيد هامتى الرسل فى ٢٩ حزيران سنة ١٧٩٨ الموافق الى ٢٦ محرم سنة ١٢١٣

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ) Պեպ. Աա, 109բ, 188բ (թուրոջի, կապույտ բանաձևով)՝ «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՍԵԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ Պեպ. Աա (սև բանաձևով)՝ «Նու՛ր՝ երեանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հալէպ 2 Փետր. 2011»:

44

2266

ԿԱՐԳԻՆԱԿ ԹՐՄԻ

الكردينال اوسى

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ ԺԵ

المجلد الخامس عشر من التواريخ الكنايسية

ՀԱԼԵՊ

1798 ք.

بولص ابن (الخواجه عبد المسيح انطاكي):

ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սաբբադ (انطون صباغ):

ԹԵՐԹ՝ 254. չգրված 252բ-4բ: ՊՐԱԿ՝ 5III (30), 26IV (238), VIII (254):

ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ենշագծերով, լուսագծերով, ենշատողերով, լուսադրոշմով՝ հոսանահիկ: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.2x16.7: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն

(17x10.2): ԳԻՐ՝ քանասիր: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, բերքերի արտաֆին լուսանցում արաբանիչ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջքը՝ դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ ենշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված, ենշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷԶԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, սև):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. կազմի վրա այրվածքի հետք:

Խմուշ 54բ

ԲՈՎԱՆԳԻՆԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տիտղոսաբերք՝ 1ա

المجلد الخامس عشر من التواريخ الكنائسية يتضمن الجزء السادس من حوادث الجيل الخامس قد استخرجه الاب الخورى انطون صباغ من اللغة الايطاليانية الى اللغة العربية بمحروسة حلب المحمية سنة ١٧٨٩

Ա. (1բ-118ա) Գիրք ԼԳ, որ ժե հատորում առաջինն է

الكتاب الرابع والثلاثون وهو الاول من المجلد الخامس عشر

Բաղկացած է 93 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (فهرس) (الكتاب... حالة بلاد بريطانيا العنيسة انتهى الفهرس):

Սկիզբ (3ա)

عدد ١ - ان خبرية التبليلات الجديدة المحزنة جدا

Վերջ (118ա)

رسالتهم والاعمال المجيدة التي باشرها في هذه الجزيرة لا يسمح لنا الزمان ان نتكلم عنهما

Բ. (118բ-252ա) Գիրք ԼԵ, որ ժե հատորում երկրորդն է

الكتاب الخامس والثلاثون وهو الثاني من المجلد الخامس عشر

Բաղկացած է 140 գլխից: Բովանդակության ցանկ (118բ-20բ)՝ (فهرس) (الاعداد التي يحتوي عليها هذا الكتاب... كتبه في مواعيدته تعالى وسابق تخبير):

Սկիզբ (121ա)

عدد ١ ان القديس ايلاروس الذي اذ تكلمنا عن المجمع الافسوسي

Վերջ (252ա)

ايسوبوريا كان اسقفها نحو تلك الازمنة عينهما التي بها كان مزهرا القديس بروسبيروس الذي من اكويطانيا تم

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

118ա

انتهى الكتاب الرابع والثلاثون وهو الاول من المجلد الخامس عشر تم

252ա

كملت نساخته على مسودة مستخرجه في نهار عيد الفصح المجيد الواقع في ٢٨ اذار سنة ١٧٩٨ الموافق الى ٢٣ شوال سنة ١٢١٢ حرره بيده الفانيه بولص ابن الخواجه عيد المسيح انطاكي من كتب جناب الوالد

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ) Պհպ. Ա., 118ա, 252ա (բոլորշի, կապույտ քանաֆով) «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՍԵԱՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ Պհպ. Ա.ա (սև քանաֆով) «Նուկր՝ երեսանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասսեան, Հայկէպ 2 Փետր. 2011»:

ԳՐԶԱՓՈՐԶ Պհպ. Բ՝ արաբերեն այբուբենի տառեր:

45

2267

ԿԱՐԳԻՆԱԿ ԹՐՍԻ

الكردينال اورسى

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ ԺԶ

المجلد السادس عشر من التواريخ الكنائسية

ՀԱՆԵՊ

1798 ք.

ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սաբբաղ (انطون صباغ):

ԹԵՐԹ՝ 214. չգրված՝ 214բ: ՊՐԱԿ՝ 26IV (208), III (214): ՆՅՈՒԹ՝

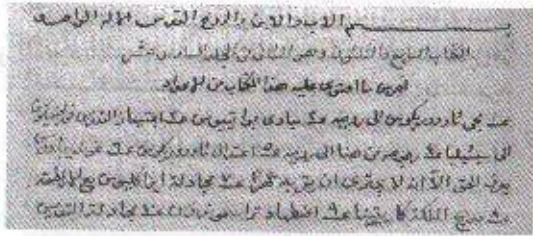
արևմտյան թուղթ. ենշագծերով, լուսագծերով, ենշատողերով, լուսադրոշմով՝

եռանմանիկ: ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.2x16.7: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16.6x11):

ԳԻՐ՝ քանասիր: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, բերքերի արտաֆին լուսանցում արաբանիչ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակա-

ըջաններ՝ սև, կամփր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 23: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջք՝ դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ ճնշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ, կազմի մեջքին՝ «المجلد السادس عشر من تواريخ الكردينال اورسي»: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված, ճնշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷԶԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, սև):

ՎիճԱԿ՝ բավարա:

Նմուշ 130ա

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրից:

Տիտղոսաթերթ՝ 1ա

المجلد السادس عشر من التواريخ الكنيسية من تاليف الكاردينال اورسي يتضمن الحوادث التي عرضت في الكنيسة منذ سنة ٤٨٢ الى سنة ٥١٥ قد استخرجه حديثا الخوري انطون صباغ من اللغة الطليانية الى اللغة العربية بمحروسة حلب المحميه في ١٧ تشرين اول سنة ١٧٨٩ مسيحية

Ա. (1բ-129ա) Գիրք ԼԶ, որ ժԶ հատորում առաջինն է

الكتاب السادس والتثون وهو الاول من المجلد السادس عشر

Բաղկացած է 113 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (ֆهرس ما) (احتوى عليه هذا الكتاب ... الكاتوليكيين (كذا) والايوسين تم الفهرس

Սկիզբ (3ա)

عدد ١ - انه حينما كانت كنائس افريقيه واساقفتها يتكبدون اضطهادا قاسيا

Վերջ (129բ)

اما لانهم كانوا اخروا قبول المعمودية الى هذا الزمان اما لانهم كانوا اتباع فوتينوس وبولص الصاموساتي

Բ. (130ա-214ա) Գիրք ԼԷ, հատոր ժԶ

الكتاب السابع والتثون وهو من المجلد السادس عشر

Բաղկացած է 106 գլխից: Բովանդակության ցանկ (130ա-1ա)

(ֆهرس ما احتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد ... بخلف اومينداس انتهى الفهرس)

Սկիզբ (131ա)

عدد ١ انه كانت مرث ثمان سنوات من حين ثاودوريكوس دعى ملكا على ايطاليا

Վերջ (214ա)

المضطربة من زمن مديد بسبب اقتدار الاراطقة وانشقاق اكاكيوس

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

129բ

انتهى الكتاب السادس والتثون

214ա

انتهى الكتاب السابع والتثون وهو الثاني من المجلد السادس عشر وكان النجاز من نساخته على مسودة مستخرجه في اليوم السابع عشر من شهر تشرين الثاني من شهور سنة ثمان وتسعين وسبعماية والـ ١٧٩٨ الموافق الى اليوم التاسع عشر من شهر جمادى الاخر لسنة ثلاث عشرة ومايتين والـ سنة ١٢١٣

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ) Պհպ. Աա, 129բ, 214ա (բոլորչի, կապույտ քանաֆով)՝ «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՆԱՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ Պհպ. Աա (սև քանաֆով)՝ «Նույն՝ երեսնի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասևան, Հալիպ 2 Փետր. 2011»:

46

-2268

ԿԱՐԳԻՆԱԼ ՕՐՄԻ

الكردينال اورسي

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ ԺԷ

المجلد السابع عشر من التواريخ الكنيسية

ՀԱԼԵՊ

1798 ք.

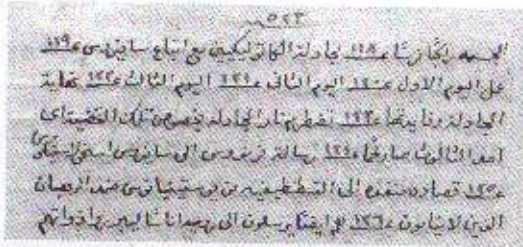
ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սաբբաղ (անտոն Վալուրի):

ԹԵՐԹ՝ 236. չգրված՝ 234բ-6բ: ՊՐԱԿ՝ 28IV (224), VI (236): ՆՅՈՒԹ՝

արևմտյան թուղթ. ճնշագծերով, լուսագծերով, ճնշատողերով, լուսադրոշմով՝ եռամահիկ: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.5x15.7: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միապյուն (16x10): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կամփր, թերթերի արտափին լուսանցում արարանիչ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝

սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջք՝ դրոշմագարդ (4 հատ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված, ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷԶԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, կապույտ, դեղին, կարմիր):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

Նմուշ 103ա

ԲՈՎԱՆ ԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տիտղոսաթերթ՝ 1ա

Մեջտեղի է առնում 101 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (ֆերս) ... նույնպես լինում է այստեղ (ֆերս):

Ա. (1բ-101ա) Գիրք Ա, որ ժե հատորում առաջինն է

Քաղկացած է 101 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (ֆերս) ... նույնպես լինում է այստեղ (ֆերս):

Քաղկացած է 101 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (ֆերս) ... նույնպես լինում է այստեղ (ֆերս):

Սկիզբ (3ա)

عدد ١- ان الملك انسطاسيوس المنافق والمتكبر

Վերջ (101ա)

غير ان ايام حبريته كما سنعاين لم تكن سعيدة بهذا المقدر

Բ. (101բ-234ա) Գիրք Բ, որ ժե հատորում երկրորդն է

Քաղկացած է 101 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (ֆերս) ... նույնպես լինում է այստեղ (ֆերս):

Քաղկացած է 131 գլխից: Բովանդակության ցանկ (101բ-3ա)՝ (ֆերս) ... նույնպես լինում է այստեղ (ֆերս):

Սկիզբ (103ա)

عدد ١- انه في الزمن الذي كانت تضطهد الديانة الكاثوليكية

Վերջ (234ա)

الموت انت هو احد الثالوث القدوس الممجد مع الاب والروح القدس خلصنا

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

101ա

انتهى الكتاب الثامن والتثون وهو الثاني من المجلد السابع عشر وكان النجاز من استخراجة في اليوم التاسع من تشرين الثاني سنة ١٧٨٩

234ա

تمت نساخته على مسودة مستخرجه في اليوم الثاني من شهر تشرين الثاني سنة ١٧٩٨ بلغ مقابلته على قدر الامكان

ԿՆՔԱԴԻՐՈՇՄ (տիրոջ) 1ա, 100բ, 205բ (բոլորչի, կապույտ թանափով)՝ «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՆԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ 1ա (սև թանափով)՝ «Նույն՝ երևանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի առևտան Մատենադարանին: Միհրան Մինասևան, Հայկազ 2 Փետր. 2011»:

47

2269

ԿԱՐԳԻՆԱԼ ՕՐՄԻ

Արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով, կապույտ թանափով

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ ԺԸ

Քաղկացած է 101 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (ֆերս) ... նույնպես լինում է այստեղ (ֆերս):

1799 թ.

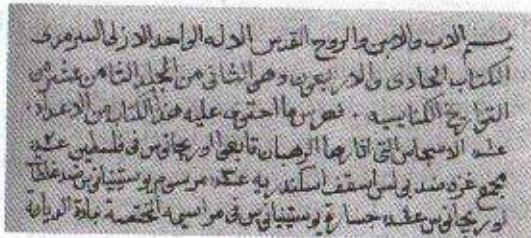
ՀԱՎԵՊ

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ՝ Անտոն Սարգսյան (անտոն Սարգսյան):

ԹԵՐԹ՝ 218. չգրված՝ 110բ, 218բ: ՊՐԱԿ՝ 26IV (208), V (218): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով, կապույտ թանափով, լուսագրով: Եռանկյունի: ՄԵՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.2x16.2: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16x10.3): ԳԻՐ՝ թանափ: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, թերթերի արտափին լու-

սանցում արարանիչ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակա-
շրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց
շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջք՝ դրոշմագարդ (չորս
խաչ), միջուկը՝ սովորաբար, աստաղը՝ ճեղքված, լուսագծերով
արևմտյան թուղթ, կազմի մեջին՝ «المجلد الثامن عشر من تواريخ الكردينال اورسى»
ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված, ճեղքված, լուսագծերով արևմտյան թուղթ:
ԷԶԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, սև):

ՎԻՃԱԿ՝ բավար:

Նմուշ 104p

ԲՈՎԱՆ ԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տիտղոսաթերք՝ 1ա

المجلد الثامن عشر من التواريخ الكنيسية تاليف الكاردينال اورسى يتضمن جزئي الاشيا (كذا)
التي حدثت فى الكنيسة من سنة ٥٣٣ الى سنة ٥٥٤
قد استخرجه الاب الخورى انطون صباغ من اللغة الايطاليانية الى اللغة العربية فى مدينة حلب
المحمية وكان الفراغ من استخراجه فى اليوم الثلثين من شهر كانون الثانى لسنة تسعين
وسبعماية والى الف ١٧٩٠

Ա. (1p-104ա) Գիրք Խ, որ ժԸ հատորում առաջինն է

الكتاب الاربعون وهو الاول من المجلد الثامن عشر

Բաղկացած է 108 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1p-3ա)՝
فهرس (1p-3a) ... عمرت ديراً من اجل العذراى (كذا) وانفردت معهن انتهى
الاعداد المحتوية فى هذا الكتاب ...
(الفهرس):

Սկիզբ (3ա)

عدد ١ - ان يوستينيانوس لم يصالح الفرس او بالحرى (كذا) لم يشترى منهم الصلح

Վերջ (104ա)

وارادت فيما ياتى ان تكون متعلقه بارادتها

Բ. (104p-218ա) Գիրք ԽԱ, որ ժԸ հատորում երկրորդն է

الكتاب الحادى والاربعون وهو الثانى من المجلد الثامن عشر

فهرس ما (104p-5p) ...
احتوى عليه هذا الكتاب من الاعداد ... فى القديس مبارك الذى من بلاد كمبانيا

Սկիզբ (106ա)

عدد ١ - ان الحرب المختصة فى الديانة كانت تخلف بعضها فى المشرق

Վերջ (218ա)

كانت واضحة لديه فضائلهم ومناقبهم الفايقة الطبيعة وسجاياهم البشرية ووزناتهم الطبيعية

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

104ա

انتهى الكتاب الاربعون وهو الاول من المجلد الثانى عشر وكان نهاية استخراجه فى اليوم الثانى
والعشرين من شهر كانون الاول سنة ١٧٨٩ والان قد تمت نساخته على مسودة مستخرجه فى
اليوم السادس من كانون الاول سنة ١٧٩٨

218ա

انتهى الكتاب الحادى والاربعون وهو الثانى من المجلد الثامن عشر وقد تمت نساخته على
مسودة مستخرجه نهار الاثنيث ثالث كانون الثانى لسنة تسع وتسعين وسبعماية والى الف ١٧٩٩
الموافق الى اليوم التاسع من شهر شعبان لسنة ثلاث وعشرة ومايتين والى الف ١٢١٣م بلغ مقابلته
على قدر الامكان

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ)՝ Պհպ. Աա, 104ա, 218ա (բողոքի, կապույտ թա-
նաֆով)՝ «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՏԱՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN
LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ Պհպ. Աա (սև թանաֆով)՝ «Նույն՝ երեսանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի
անուան Մատենադարանին: Միևրան Միմաստան, Հալեպ 2 Փետր. 2011»:

48

2270

ԿԱՐԳԻՆԱԿ ԹՐՄԻ

կրդինալ օրսի

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ ԺԹ

المجلد التاسع عشر من التواريخ الكنيسية

ՀԱԼԵՊ

1799 p.

ՊԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սաբբաղ (անտոն Վիպաղ):

ԹԵՐԹ՝ 206. չգրված՝ 206աբ: ՊՐԱԿ՝ 25IV (200), III (206): ՆՅՈՒԹ՝
արևմտյան թուղթ. ճեղքված, լուսագծերով, ճեղքատողերով, լուսադրոշմով

Եռամասիկ: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 21.8x16: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16x10): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, քերթերի արտափին լուսանցքում արաբանիշ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջք՝ խաչանման դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ սավաթաթուղթ, աստաղը՝ ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ, կազմի մեջին՝ «المجلد التاسع عشر من تواريخ الكردينال اورسى»: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված, ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷՋԱՆՇԱՆ՝ լար (սպիտակ, սև):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

նմուշ 100p

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրից:

Ա. (1p-100p) Գիրք ԽԲ, որ ժԹ հատորում առաջինն է

الكتاب الثاني والاربعون وهو الاول من المجلد التاسع عشر

Բաղկացած է 126 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1p-3ա)՝ (فهرس (الاعداد المحتوية في هذا الكتاب ... يخلفه غوريغوريوس الذي يورد منيحه تم الفهرس

Սկիզբ (3ա)

عدد ١ - وان كان فيجيبوس منذ اليوم الثالث والعشرون من اسباط [سباط] هذه السنة

Վերջ (100p)

تسعان بعضهما فائتتاها صارتا به موضوع التعجب والمنيح

Բ. (101ա-205p) Գիրք ԽԳ, որ ժԹ հատորում երկրորդն է

الكتاب الثالث والاربعون وهو الثاني من المجلد التاسع عشر

Բաղկացած է 144 գլխից: Բովանդակության ցանկ (101ա-3ա)՝ (فهرس (الاعداد المحتوية في هذا الكتاب ... غليات مستحقة الذكر اكتسبتها المملكة على الفرس انتهى (الفهرس):

Սկիզբ (103ա)

عدد ١ - ان السنة الاولى من بطريكية غوريغوريوس الذي في نهاية الكتاب السابق

Վերջ (205p)

كنيسة مريم العذرا المدعوة الكبرى. وقد ازره اساقفة اخرون بهذا الاحتفال وساعده بنقل هذه الايقونة

ԳՐՉՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

100p

انتهى الكتاب الثاني والاربعون في اليوم الثاني والعشرين من شهر اشباط سنة ١٧٩٠ وكان الفراغ من نساخته على مسودة مستخرجه في اليوم السادس من شهر اشباط سنة ١٧٩٩ انتهى

205p

انتهى الكتاب الثالث والاربعون وهو الثاني من المجلد التاسع عشر وقد تمت نساخته على مسودة مستخرجه نهار الجمعة رابع اذار (كذا) لسنة تسع وتسعين وسبعماية والف ١٧٩٩ الموافق الى اليوم التاسع من شهر شوال لسنة ثلاث وعشرة ومايتين والف سنة ١٢١٢

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ) 1ա, 100p, 205p (բոլորի, կապույտ բանաձով) «ՄՄ ՄԻՀԲԱՆ ՄԻՆԱՍՏԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ 1ա (սև բանաձով) «նուէր՝ Երևանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հալկա 2 Փետր. 2011»:

49

2271

ԿԱՐԳԻՆԱԼ ՕՐՄԻ

الكردينال اورسى

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ Ի

المجلد العشرون من التواريخ الكنائسية

1799 p.

ՀԱԼԵՊ

թԱՐԳՄԱՆԻԳ՝ Անտոն Սաբրադ (انطون صباغ):

ԹԵՐԹ՝ 241: ՊՐԱԿ՝ 2IV (15)+1, 27IV (231), V (241): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով, ննշատողերով, լուսադրոշմով՝ Եռամասիկ:

ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.2x16.2: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16.5x9.8): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, քերթերի արտափին լուսանցքում արաբանիշ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակա-

գոյն կաշի կրկնակի շրջանակով. մեջք՝ դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ ննչագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված, ննչագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷՋԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, սև): ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 الکتاب الرابع والاربعون وهو الاول من المجلد العشرين من تاريخ
 الكاردينال اورسي يتضمن الجزء الاخير من حياة الجليل السادس
 نهرس ما احتوى هذا الكتاب الاول من الاعوام
 على اربعة ايام من تاريخ بطريرك القيسية بطريرك القيسية
 القيسية راوي في ايام اساقفة قيسية قيسية قيسية قيسية

Նմուշ 1բ

ԲՈՎԱՆԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Տիազոսաբերք՝ 1ա

المجلد العشرون من تاريخ الكاردينال اورسي الكنائسية يتضمن الحوادث التي عرضت في البيعة والمملكة من سنة ٥٨٧ الى سنة ٦٠٠ اي (كذا) تنمة الجيل السادس قد ترجمه حديثا الاب الخوري انطون الصباغ الروم الملكي من اللغة الايطاليانية الى اللغة العربية في مدينة حلب المحمية وكان تمام استخراجه في اليوم الثاني من شهر تشرين الثاني سنة ١٧٩٠.

Ա. (1բ-110ա) Գիրք եԳ, որ Ի հատորում առաջինն է

الكتاب الرابع والاربعون وهي الاول من المجلد العشرين

Բաղկացած է 81 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-2բ)՝ (فهرس ما) احتوى هذا الكتاب الاول من الاعداد ... القديس انسطاسيوس يرجع الى كرميه الانطاكي في (حيوة غوريغوريوس انتهى الفهرس

Սկիզբ (2բ)

عدد ١ - اننا نبتدى بهذا المجلد العشرين من التواريخ الكنائسية من التخيير عن حادث

Վերջ (110ա)

فلنقل ثانياً سوية ولنقل جميعنا المجد لله في العلا وعلى الارض السلام وفي الناس المسرة

Բ. (110բ-241ա) Գիրք եԵ, որ Ի հատորում երկրորդն է

الكتاب الخامس والاربعون وهو الثاني من المجلد العشرين

Բաղկացած է 154 գլխից: Բովանդակության ցանկ (110բ-2բ)՝ (فهرس) (الاعداد المحتوية في هذا الكتاب ... مصالح بناته الزمنية انتهى الفهرس

Սկիզբ (113ա)

عدد ١ - اننا نبتدى بهذا الكتاب بتمثيلنا اعمال المجمع الروماني

Վերջ (241ա)

الامور العظيمة والمشتهرة المختصة بالحبرية العظمى

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

110ա

انتهى الكتاب الرابع والاربعون وهو الاول من المجلد العشرين من التواريخ وكان نهاية استخراجه في اليوم الرابع من شهر تشرين الاول لسنة ١٧٩٠ وقد تمت نساخته على مسودة مستخرجه نهار الاحد الثالث من الصوم المقدس المعروف باحد الصليب الواقع في ٢٠ اذار سنة ١٧٩٩ الموافق الى ٢٥ شوال سنة ١٢١٣

241բ

انتهى الكتاب الخامس والاربعون وهو الثاني من المجلد العشرون وقد تمت نساخته على مسودة مستخرجه نهار الجمعة ثالث عشر ايار لسنة سيعماية تسع وتسعين والف ١٧٩٩ الموافق الى اليوم الثامن عشر من ذلحجه (كذا) اواخر سنة ثلاث عشر ومايتين والف ١٢١٣ تمت مقابلته على نسخته الاصلية

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ)՝ 1ա, 110ա, 241բ (բոլորի, կապույտ քանակով)՝ «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՅԱՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»: ՆՇՈՒՄ՝ 1ա (սև քանակով)՝ «Նույ՛ր՝ Երեւանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անունան Մատենադարանին: Միհրան Մինասյան, Հալիպ 2 Փետր. 2011»:

50

2272

ՀԱՅՐ ՖԻԼԻՊՈՍ ԲԱԿԵԹԻ

الاب فيليبوس المعلم بكيتي

[ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՏՈՐ ԻԱ⁵²]

[المجلد الحادي والعشرين من التواريخ الكنائسية]

[ՀԱԼԵՊ]

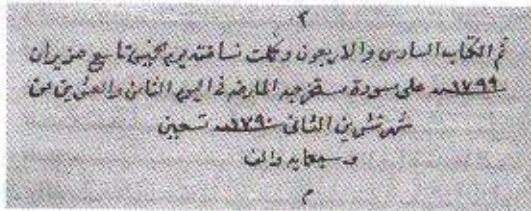
1799 p.

ԹԱՐԳՄԱՆԻԶ՝ Անտոն Սաբբազ (انطون صباغ):

⁵² Ֆիլիպոս Բակեթին (Filippo Becchetti) Օսմի աշակերտներից է, ավարտին է հասցրել «Եկեղեցական պատմության» ԻԱ հատորը: Նշենք, որ Օսմի մինչև մահն ավարտին է հասցրել Ի հատորը:

ԹԵՐԹ՝ 216: ՊՐԱԿ՝ 27IV (216): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով, ննշատողերով, լուսադրոշմով՝ *Կոմանդիկ*: ՄԵՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.2x16.7: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16x10.3): ԳԻՐ՝ *բանասիր*: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր, թերթերի արտաքին լուսանցում արաբանիչ թվերով աշխատության մեջ ընդգրկված ժամանակաշրջանները՝ սև, կարմիր: Հիշագրի: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ (խաչ) բաց շագանակագույն կաշի կրկնակի շրջանակով, մեջքը՝ դրոշմագարդ (չորս խաչ), միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ, կազմի մեջքին՝ «المجلد الحادي والعشرون من تواريخ الكردينال [اورسى]» ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չզրված, ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷԶԱՆՇԱՆ՝ լաթ (սպիտակ, սև):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար:

Նմուշ 109ա

ԲՈՎԱՆԳՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնագիրը բաղկացած է երկու գրքից:

Առաջաբան՝ 1բ

Бسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد الازلى الابدى السرمذى وبه تقى الكتاب السادس والاربعون وهو الاول من المجلد الحادى والعشرين الذى هو الاول من تواريخ الاب الفاضل فيليبوس المعلم ريكيىتي [بيگيتى] الذى ابتداء بعد وفاة الكاردينال اورسى يتمم التاريخ الكنائسى

Ա. (1բ-109ա) Գլուխ ԽԶ

الكتاب السادس والاربعون

Բաղկացած է 144 գլխից: Բովանդակության ցանկ (1բ-3ա)՝ (فهرس ما) احتوى عليه هذا الكتاب السادس والاربعون من الاعداد ... موت القديس فرعون أسقف مر... (انتهى فهرس الكتاب الاول):

Սկիզբ (3բ)

عدد ١ - ان القديس غريغوريوس فى احدى رسائله المنفذه فى السنة الستمائة (كذا)

Վերջ (109ա)

وتقواهن اللواتى يحفظن بكل صرمة قانون القديس بنادىكتوس

Բ. (109բ-216բ) Գլուխ ԽԷ

الكتاب السابع والاربعون

Բաղկացած է 183 գլխից: Բովանդակության ցանկ (3ա-5ա)՝ (فهرس) الاعداد المحتوية فى الكتاب الثانى من هذا المجلد ... سلطان الامرا عدد ١٨٣ طاعة الرعايا (انتهى فهرس الكتاب الثانى):

Սկիզբ (109բ)

عدد ١ - انه كانت تمر السنة الرابعة من حين ارتقى اير اكلبيوس الى عرش الملوكى

Վերջ (216բ)

لمن يخالف السنة بل ايضا لاجل ذمتنا كى لا تتدنس امام الرب الضابط الكل باثم المعصية

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

109ա

تم الكتاب السادس والاربعون وكملت نساخته يوم الخميس تاسع حزيران سنة ١٧٩٩ على مسودة مستخرجه المارخه (كذا) فى اليوم الثامن والعشرين من شهر تشرين الثانى سنة ١٧٩٠ تسعين وسبعماية والف

216բ

- انتهى الكتاب السابع والاربعون وهو الثانى من المجلد الاول من تتمة تواريخ الكاردينال اورسى وقد تمت نساخته على مسودة مستخرجه نهار الاثنين ثامن وعشرون حزيران لسنة تسع وتسعين والف سنه ١٧٩٩ الموافق الى اليوم الخامس من شهر صفر افتتاح سنة اربعة عشر ومائتين والف سنه ١٢١٤
- بلغ المقابلة على قدر الامكان بيد الحقيرين الفقيرين مخاييل وحناء يوم الاحد العصر فى اليوم الثالث والعشرون من تشرين الاول يوم عيد يعقوب الرسول واخي الاله بالجسد سنه ١٧٩٩

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ)՝ 1ա, 109ա, 216բ (բոլորչի, կապույտ բանաձով)՝ «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՍԵԱՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ 1ա (սև բանաձով)՝ «Նուր՝ Երեանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հալկյ 2 Փետր. 2011»:

51

2282

[Ա.ՂՈՒԹԱ.ԳԻՐՔ]

[Կտաբ Վատ]

[ԺԹ դար]

ԹԵՐԹ՝ 9. չզրված՝ 1ա, 9բ: ՊՐԱԿ՝ IV (8), 1 (9): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով: ՄԵՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ 14.4x9.5: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (12x6.5): ԳԻՐ՝ *բանասիր*: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, կետերն ու

վերջակետերը՝ կարմիր: Հիշատիք: ՏՈՂ՝ 15: ԿԱԶՄ՝ գունավոր թուղթ. մեջքը՝ սև կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), չգրված ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ:

ՎիճԱԿ՝ բավարար. քերթերին աղտոտվածության հետևեր, ստորին արտափն անկյուններն ընկած:

Նմուշ 4ա

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հիսուս Քրիստոսին, Մարիամ Աստվածածնին, սբ. Հոգուն նվիրված աղոթքներ:

Սկիզբ (1բ)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين الصلوة الاولى (الاولى)

Վերջ (8բ)

مره ابانا الذي الخ عن انفسهم

Ա. 1բ-2բ

الصلوة الاولى (الاولى) (اللهم ان تسبق جميع افعالنا بروحك...)

Բ. 2բ-3բ

الصلوة الثانية (اللهم الرب يسوع المسيح مخلص انفسنا...)

Գ. 3բ-4ա

صلوة للروح القدس (هلم ايها الروح القدس وارسل من السما شعاع نورك...)

Դ. 4ա-8բ

صلوة المسبحة الوردية (يتلو الاسرار الخمس المختصه...)

ՀԱՎԵԼԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. (աղոթք, այլ ձեռք)

9ա

ثم تتلوا مرة ابانا والسلام عن انفس المنقلة ... ومباركا الان وكل اوان والى دهر الدهرين امين

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

8բ

اومره السلام عن نفس سيدنا المثلث الرحمة ابراهيم ||| اومره السلام عن نية الاب المرشد ساعاتي

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ՝ կազմաստաղ Բ (բուրջի, սպիտակով սև թանափի վրա)

اخوية ||| 1897

52

2385

ԱՆԲԱ ԼՈՒԻՍ

الانبا لويس

«ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ ԳՐՔԻ» ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍԸ

الجزء الثاني من كتاب تأملات

[ԺԸ դար]

Թերթ՝ 329. չգրված՝ 1աբ, 329բ: ՊՐԱԿ՝ 1+41IV (329): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննշագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ եռամանկ, լուսանցակողերը՝ կետեր կապույտ թանափով: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 21.5x16: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16x10): ԳԻՐ՝ թանափ: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, կարևոր բառերը, կետադրությունը՝ կարմիր: Հիշատիք: ՏՈՂ՝ 20: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ սև կաշի՝ կրկնակի շրջանակով, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ արևմտյան ննշագծերով, լուսագծերով թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ Բ վերջում, չգրված, ննշագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ:

ՎիճԱԿ՝ բավարար. խոնավություն տեսած, կազմը մաշված, փեղկերի մի մասը պատռված, հիշատակարանին հատկացված տեղը պատռված:

Նմուշ 16ա

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Իսպանացի աստվածաբան և ասկետիկ գրող անրա Լուիսի (Luis de la Puente, 1554-1624 թթ.) հեղինակած մտորումների շարքը:

Բովանդակում է 10 գլուխ և 86 հոդված-մտորում Հիսուս Քրիստոսի մարմնավորման, մանկության, մահվան և այլ աստվածաբանական թեմաների վերաբերյալ: Աշխատության սկզբում կա բովանդակության ցանկ (2բ-6ա):

Սկիզբ (2բ)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين وبعد فهذا الجزء الثاني من كتاب تأملات الانبا لوييس

Վերջ (329ա)

استعمل وزناته في فعل المعصية وفي اهانة الله وتشكيك القريب وهلاكه تمت

Ա. 6բ-7բ

الفصل الاول في ماهية الرياضات المختصة بالسيرة العملية والسيرة النظرية

Բ. 7բ-8ա

الفصل الثاني في ذكر افعال السيرة العملية الاخص

Գ. 8ա-9բ

الفصل الثالث في الوظائف المختصة بالسيرة النظرية

Դ. 9բ-11ա

الفصل الرابع في كم مقدار ما تحتاج السيرة العملية الى اسعاف السيرة النظرية

Ե. 11ա-2ա

الفصل الخامس في بعض نقايص اخر متعلقة بالسيرة العملية وفي الوسائط التي يستعملها ابن الله لاصلاحها

Զ. 12բ-3բ

الفصل السادس في الشئ الضروري وحده الذي تتجه اليه السيرة النظرية. وبه يقدر الانسان ان يصل اليها

Է. 13բ-4բ

الفصل السابع في فوايد السيرة النظرية

Ը. 14բ-6ա

الفصل الثامن في سمو شرف السيرة المولفة المشتركة ما بين السيرة العملية والسيرة النظرية

Թ. 16ա-8ա

الفصل التاسع في النوع العجيب الذي اقرن به يسوع التامل النظري بالعمل

Ժ. 18ա-9բ

الفصل العاشر في الاقتدا الكامل بسيدنا يسوع المسيح. وفي ان هذا غاية كل التأملات الاتي ايرادها

ԺԱ. 19բ-23ա

التامل الاول في جلال عزة الملك العظيم سيدنا يسوع المسيح الذي يدعو جميع الناس الى اقتفائه

ԺԲ. 23ա-7ա

التامل الثاني في العزم الالهى الذي رام به الثالوث الاقدس ان يتجسد الكلمة الالهية لاجل خلاص الجنس البشري الذي كان هلك بخطية آدم

ԺԳ. 27ա-9բ

التامل الثالث في محبة الله الغير المتناهية التي تتلا لا في سر التجسد الالهى وفي الفوايد العظيمة التي نجتنيها منها

ԺԴ. 29բ-33բ

التامل الرابع في العزم الذي عزم به ابن الله ان يولد من امراة وفي انتخابه تعالى الكلية الغيبطة مريم العذراء وفي الانعام الجزيلة التي انعم بها عليها في حين تجسده الالهى

ԺԵ. 33բ-9ա

التامل الخامس في سيرة سيدتنا مريم العذراء الى زمان تجسد المسيح سيما مولدها وتقدمتها الى الهيكل وزواجها مع القديس يوسف

ԺԶ. 39ա-42ա

التامل السادس في الزمن الذي اختاره الله ليخبرنا فيه عن التجسد ويتحم هذا السر

ԺԷ. 42ա-7ա

التامل السابع في بشري الملك [ملك] جبرائيل للطوباوية مريم العذراء بسر التجسد الالهى وفي كيف اهداها السلام وازال عنها الخوف الذي اعترأها من قبل هذه البشري

ԺԸ. 47բ-50ա

التامل الثامن في بشري الملك [الملاك] جبرائيل لعذراء بالتجسد الالهى

ԺԹ. 50բ-3ա

التامل التاسع الجزء الاول في اخر جواب العذراء للملك [للملاك] جبرائيل وفي رضاها بكلامه

Ի. 53բ-6ա

التامل العاشر في تتميم سر التجسد الالهى وفي بعض اعراض ملايمة جسد سيدنا يسوع المخلص

ԻԱ. 56ա-9ա

التامل الحادى عشر في الانعام الجزيلة التي امتلأت منها نفس يسوع وفي افعال الفضيلة التي مارسها في حين التجسد الالهى

ԻԲ. 59ա-60բ

التامل الثانى عشر في كيف ان المسيح وهو في مستودع امه انتقل ليقدس يوحنا المعمدان سابقه

ԻԳ. 61ա-7ա

التامل الثالث عشر فيما حدث في زيارة العذراء المتقدم ذكرها

ԻԴ. 67ա-8բ

التامل الرابع عشر في مولد القديس يوحنا المعمدان سابق المسيح

٦٦. 69w-72p

التأمل الخامس عشر فيما عرض للقديس يوسف لما رأى العذراء قد حبلت. وعزم على تخليتها وكيف ترى له الملك [الملاك] وعزاه باظهار هذا السر له

٦٩. 73w-5w

التأمل السادس عشر في سفر العذراء من ناصرة الى بيت لحم

٦٦. 75w-7p

التأمل السابع عشر في ميلاد سيدنا يسوع المسيح في بيت لحم

٦٩. 77p-9p

التأمل الثامن عشر في سرور الملائكة عند ميلاد المسيح وكيف خبروا الرعاة عن مولده

٦٩. 79p-81w

التأمل التاسع عشر في كيف ان الرعاة مضوا الى بيت لحم وفيما عملوه هناك وفي كل ما صار الى يوم اختتان المسيح

٦. 81w-3w

التأمل العشرون في اختتان سيدنا يسوع المسيح

٦٦. 83w-5p

التأمل الحادي والعشرون في ذكر اسم يسوع الذي اتخذه سيدنا المخلص في الختانة

٦٩. 85p-9p

التأمل الثاني والعشرون في كيف ان المجوس اتوا من المشرق ليمجدوا سيدنا يسوع المسيح

٦٩. 89p-91p

التأمل الثالث والعشرون في كيف اتت المجوس من اورشليم الى بيت لحم وفيما فعلوه لما دخلوا الاسطبل الذي فيه يسوع

٦٩. 91p-4w

التأمل الرابع والعشرون في تطهير العذراء وتقديمها يسوع في الهيكل

٦٦. 94w-7w

التأمل الخامس والعشرون فيما حدث من قيل سمعان الشيخ النبوية حنه حينما قدمت العذراء ابنها في الهيكل

٦٩. 97w-101w

التأمل السادس والعشرون في هرب يسوع الطفل الى مصر

٦٦. 101p-2p

التأمل السابع والعشرون في قتل الاطفال وفي رجوع يسوع الطفل من مصر

٦٩. 102p-3p

التأمل ثامن والعشرون في مضي سيدنا يسوع المسيح الى اورشليم ومكثه هناك بين المعلمين

٦٩. 104w-8w

التأمل التاسع والعشرون فيما فعلته العذراء بعد ما انتبهت على تخلف ابنها الى ان وجدته في الهيكل

٦٦. 108w-11p

التأمل الثلثون في سيرة سيدنا يسوع المسيح في ناصرة [الناصره] الى ان بلغ من العمر ثلاثين سنة

٦٦. 111p-4p

التأمل الحادي والثلثون في سيرة القديس يوحنا المعمدان وفي تبشيره الى وقت عماد سيدنا يسوع المسيح

٦٦. 115w-7w

التأمل الثاني والثلثون فيما قالته اليهود لماري يوحنا لما سألوه من هو وفيما قال هو عن نفسه وعن المسيح

٦٩. 117p-21p

التأمل الثالث والثلثون في اعتماد سيدنا يسوع المسيح

٦٩. 122w-5w

التأمل الرابع والثلثون في ان المسيح بعد اعتماده مضى الى البرية وصام هناك اربعين يوماً واربعين ليلة

٦٦. 125w-30w

التأمل الخامس والثلثون في كيف تجرب سيدنا يسوع المسيح في البرية

٦٩. 130w-5w

التأمل السادس والثلثون في اختيار المسيح رسله

٦٦. 135w-9w

التأمل السابع والثلثون في العجيبه الاولى التي صنعها يسوع المسيح وهي التي كملت في عرس قانا الجليل

٦٩. 139w-41p

التأمل الثامن والثلثون في كيف اخرج سيدنا يسوع المسيح الباعة من الهيكل

٦٩. 141p-52p

التأمل التاسع والثلثون في عظة السيد المسيح على الجبل وفي الثماني التطويبات

٦٩. 152p-4p

التأمل والاربعون فيما اوصى به المسيح تلاميذه على نوع خصوصي في وعظه على الجبل

٦٦. 154p-8p

التأمل الحادي الاربعون في الناموس الانجيلي الذي نادى به سيدنا يسوع المسيح في عظته على الجبل وفي جلال شرف هذا الناموس الالهى وسمو الكمال المدعو اليه كل الذين يتمسكون بالانجيل المقدس

٦٩. 158p-64p

التأمل الثاني والاربعون في الصلوة الربيه

٦٩. 164p-8p

التأمل الثالث والاربعون في ارسال المسيح رسله وتلاميذه للتبشير بتعليمه

٦٩. 168p-71p

التأمل الرابع والاربعون في موت القديس يوحنا المعمدان الشهيد

٥٦. 171p-5p

التأمل الخامس والأربعون في الآية التي بها اشبع يسوع خمسة الاف نفس من خمس خبزات

٥٧. 175p-7p

التأمل السادس والأربعون في الآية التي بها سكن البحر الهائج

٥٨. 178w-84p

التأمل السابع والأربعون في ان سيدنا يسوع المسيح سار على المياه واحتسبه تلاميذه خيالاً

٥٩. 184p-9p

التأمل الثامن والأربعون في كيف ان ماري بطرس شهد للاهوت سيدنا يسوع المسيح

٥١٠. 189p-91p

التأمل التاسع والأربعون في تجلى سيدنا يسوع المسيح

٥. 191p-5w

التأمل الخمسون فيما حدث من العجايب بعد تجلى سيدنا يسوع المسيح

٥١١. 195w-200p

التأمل الحادي والخمسون في جواب المسيح لابني من زبدي لما طلبنا منه تعالى ان يجلس

احدهما من عن يمينه والاخر من عن شماله في ملكوته

٥١٢. 200p-5p

التأمل الثاني والخمسون في العازر والغنى الشرير

٥١٣. 205p-11w

التأمل الثالث والخمسون في توبة المجنونة

٥١٤. 211w-8w

التأمل الرابع والخمسون في توبة المرأة السامرية

٥١٥. 218w-21p

التأمل الخامس والخمسون في المرأة الزانية التي خلصها يسوع من مخاصمها وغفر

لها خطاياها

٥١٦. 222w-6w

التأمل السادس والخمسون في توبة ذكا رئيس العشارين

٥١٧. 226w-8w

التأمل السابع والخمسون في المرأة الكنعانية التي اخرج يسوع من ابنتها شيطانا

٥١٨. 228w-30p

التأمل الثامن والخمسون في قائد المائة الذي اشفى يسوع عبده

٥١٩. 230p-3p

التأمل التاسع والخمسون في المرأة التي ابراهها المسيح من نزف الدم

٥. 233p-7p

التأمل الستون في المريض الذي اشفاه المسيح في بركة الايروباتيكي

٥١١. 238w-40w

التأمل الحادي والستون في الابرص الذي ابراه المسيح واوصاه بان يري ذاته للكهنة

٥١٢. 240p-3w

التأمل الثاني والستون في العشرة البرص

٥١٣. 243w-5p

التأمل الثالث والستون في الرجل الاعمي الذي اشفاه يسوع بقرب اريحا

٥١٤. 245p-8p

التأمل الرابع والستون في الاعمي المولود الذي اشفاه يسوع بطين جبله من ثقائه

٥١٥. 248p-51w

التأمل الخامس والستون في رجل اصم واخرس ابراه المسيح

٥١٦. 251w-4p

التأمل السادس والستون في الآية التي بها اخرج يسوع الشيطان من رجل مجنون اصم

واخرس كان يعذب في روس الالهة (كذا)

٥١٧. 254p-7w

التأمل السابع والستون في ابنة رئيس الجماعة التي اقامها المسيح من الموت

٥١٨. 257w-9w

التأمل الثامن والستون في ابن الارملة الذي اقامه المسيح من الموت

٥١٩. 259p-66w

التأمل التاسع والستون في قيامة لعازر من الموت

٥٢٠. 266w-8p

التأمل السبعون في مشورة الفريسيين على قتل المسيح وفي كيف ان قيافا حكم عليه تعالى بالموت

٥٢١. 268p-71w

التأمل الحادي والسبعون في الرجل الحكيم الذي بنى بيته على الصخرة وفي الرجل الجاهل الذي بنى بيته على الرمل

٥٢٢. 271w-4p

التأمل الثاني والسبعون في مثل الزرع

٥٢٣. 274p-9p

التأمل الثالث والسبعون في مثل الزوان

٥٢٤. 279p-83w

التأمل الرابع والسبعون في مثل حبة الخردل

٥٢٥. 283w-6w

التأمل الخامس والسبعون في مثل التاجر الطالب اللالي الحسنة

٥٢٦. 286w-9p

التأمل السادس والسبعون في مثل المائة نعجة

٥٢٧. 289p-94p

التأمل السابع والسبعون في الابن الشاطر

ՁԸ. 294p-8ա

التأمل الثامن والسبعون في الرجل الذي وقع بين يدي اللصوص وشفاه رجل سامري

ՁԹ. 298ա-302բ

التأمل التاسع والسبعون في العبد المديون لسيدة بعشرة الاف وزنة

Ղ. 302բ-6բ

التأمل الثمانون في مثل الوكيل المبدد مال سيده

ՂԱ. 306բ-8բ

التأمل الحادي والثمانون في الفريسي العشار اللذين مضيا الى الهيكل ليصليا هناك

ՂԲ. 308բ-12բ

التأمل الثاني والثمانون في رب بيت استاجر فعلة ليشتغلوا في كرمه

ՂԳ. 313ա-5բ

التأمل الثالث والثمانون في مثل الكرمة

ՂԴ. 315բ-20բ

التأمل الرابع والثمانون في مثل الذين دعوا الى العرس مثل الذين دعوا الى العشاء

ՂԵ. 320բ-4ա

التأمل الخامس والثمانون في العشر والعذارى

ՂԶ. 324բ-9ա

التأمل السادس والثمانون في مثل الوزنات والعشرة امنان

ԿՆՔԱԴԻՈՇՄ (տիրոջ) 2ա, 221բ, 329ա (բոլորչի, կապույտ թանափով)՝ «ՄՄ ՄԻՀԲԱՆ ՄԻՆԱՍՆԱՆ ԳԻՐԱԴԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ 2ա (սև թանափով)՝ «Նույն՝ Երևանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միևրան Միևասևան, Հակոբ 2 Փետրուար 2011»:

53

2386

ՅՈՒՆԱՆԵՍԿԻ ԿԼՈՒԳԻՈՒՍ ՎԵՐԹԵՐԻՈՒՆ

يوحنا كلوديوس فيرتر يوا

ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅԱՆ ԵՐՐՈՐԳ ԳԻՐԳ

الكتاب الثالث من كتب العلم اللاهوتي

ԲԵՅՐՈՒԹ

1795 թ.

ԳՐԻԶ՝ Բուստրուս [Պեստրոս] վալադ Սուվեյման (بطرس ولد سليمان):

ԹԵՐԹ՝ 143. չգրված՝ 141բ-3բ: ՊՐԱԿ՝ II (4), 15IV (124), 2V-1 (143):

ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ննչագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ եռա-

մահիկ: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.5x16.3: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (16.5x10.3): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, կաբուր բառերը, կեսադրուսները, լուսանցակողերի կետերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 22: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ կաշի շրջանակով, միջուկը՝ սովաթաթուղթ, աստաղը՝ ննչագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ, կազմի մեջին՝ «تموز سنة ٧٩» «لا هوت الاسقف الثالث ٢ تموز سنة ٧٩»:

ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 3 սկզ. (Ա-Գ), չգրված ննչագծերով, լուսագծերով արևմտյան թուղթ: ԷԶԱՆՇԱՆ՝ սև լաթ (2 հատ):

ՎԻՃԱԿ՝ բավարա:

նմուշ 11ա

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Յոնաննա Կլոդիոս Վերթերիոյի (Jean-Claude de La Poype de Vertrieu, 1655-1732 թթ.) լատիներենով գրված աստվածաբանական աշխատության մի հատվածի արաբերեն թարգմանությունը: Գրքի թարգմանիչը մարոնի դավանանքի ընդունած հայկազնայ ֆահանս է՝ Յակոբ [Հակոբ] Արուֆին (القس يعقوب اروئين) անունով: Աշխատության մեծ մասը գրված է հարց ու պատասխանի ձևով: Խորհրդածություններ են զանազան հարցերի շուրջ, այդ թվում՝ օրենքի, սիրո, նշմարիտ երկրպագության մասին: Կազմված է բովանդակության ցանկից (1բ-6ա) և բուն աշխատությունից՝ առանձնացված ենթագլուխներով:

Սկիզբ (1բ)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين الكتاب الثالث من كتب العلم اللاهوتي

Վերջ (141ա)

اذا ما ظهر ريس الرعاہ ينال الكليل المجد الغير بالى امين امين امين

Առաջարան՝ 1բ

الكتاب الثالث من كتب العلم اللاهوتي للمعلم الفاضل واللاهوتي الكامل كبير يوحنا كلوديوس فيرتر يوا اسقف مدينة من مملكة فرنسا اجزل الله ثوابه وهو يشتمل على الجز (كذا) الثامن والتاسع من العلم المذكور

u. 6p-32p	الجزء الثامن من العلم اللاهوتى فى الشرايع (كذا) وهو خمسة مقالات
w. 6p-11w	المقالة الاولى فى ماهية الشريعة
p. 11w-6w	المقالة الثانية فى هل ان كل الشريعة حتى البشرية نفسها تلزم ذمة
q. 16w-20w	المقالة الثالثة فى مادة الشرايع او فيما يقع تحت الزام الشريعة
q. 20w-4w	المقالة الرابعة فى الذين يلتزمون بحفظ الشرايع
l. 24w-32p	المقالة الخامسة فى كيف يزول الزام الشريعة
f. 33w-141w	الجزء التاسع من العلم اللاهوتى فى وصايا الشريعة الالهية وبعض الخطايا الروسية ثم فى اجابات بعض دعوات وخطاياها وهو اثنان وعشرون مقالة
w. 33w-7w	المقالة الاولى فى الشريعة الالهية على وجه العموم
p. 37w-45w	المقالة الثانية فى وصايا الايمان
q. 45w-7w	المقالة الثالثة فى وصية الرجا (كذا)
q. 47p-9p	المقالة الرابعة فى وصايا المحبة
l. 49p-51w	المقالة الخامسة فى الديانة على وجه العموم
q. 51w-6w	المقالة السادسة فى الوصايا الملاحظة الديانة المتضمنة فى الوصية الاولى الالهية
l. 56w-62p	المقالة السابعة فى الوصية الالهية الثانية اعنى الحلف
p. 63w-9w	المقالة الثامنة فى النذر
p. 69w-73p	المقالة التاسعة فى الجديف والخطية التى بها يجرب الانسان ربه وفى خطية النفاق
d. 73p-6p	المقالة العاشرة فى الوصية الالهية الثالثة
dw. 76p-93p	المقالة الحادية عشرة فى وصايا المحبة للقريب

dp. 94w-6w	المقالة الثانية عشرة فى الوصية الرابعة
dq. 96w-8p	المقالة الثالثة عشرة فيما يلتزم به الوالدون من قبل التقوى نظراً الى اولادهم والمتزوجين بعضهم لبعض
dq. 98p-104p	المقالة الرابعة عشرة فى الوصية الالهية الخامسة
dl. 104p-9w	المقالة الخامسة عشرة فى الوصية الالهية السادسة
dq. 109w-13w	المقالة السادسة عشرة فى الوصية الالهية السابعة
dl. 113p-22w	المقالة السابعة عشر فى الوصية الالهية الثامنة
dp. 122p-3w	المقالة الثامنة عشرة فى الوصيتين الالهيتين التاسعة والعاشرة
dp. 123w-6p	المقالة التاسعة عشرة فى البعض من الخطايا الروسية (كذا)
dp. 127w-34w	المقالة العشرون فى واجبات بعض دعوات وخطاياها
p. 134w-6w	المقالة الحادية والعشرون فيما يلزم الاطبا (كذا) والصيدلانيين والتجار واولى الصنائع والفلاحين وفى خطاياهم
pw. 136w-41w	المقالة الثانية والعشرون فى لوازم دعوة الاكليريكيين

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

141w

علقه بيده الحقيق الفقير بطرس ولد سليمان صافى قاضن مدينة بيروت حالاً فيسال (كذا) ربه العفو عما اجرمه من الاثام وكان نجاهه فى خمسه خلت من شهر حزيران سنة ١٧٩٥ مسيحية خمسة وتسعين ومايه بعد الالف ١٧٩٥ مسيحية برسم القس [لفرنديوس سمعان راهب مارى يوحنا الشوير]

Մտխ. շիջված է սև թանաքով

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ) 1w, 79p, 141w (բոլորչի, կապույտ թանաֆով) «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՏԱՆ գրադարան MIHIRAN MINASSIAN LIBRARY»:
 ՆՇՈՒՄ 1w (սև թանաֆով) «Նուր՝ Իրեանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հալէպ 2 Փետր. 2011»:

ՔԱՀԱՆԱ ՆԻԿՈՂԱՌՍ ՍԱԻՂ

الخوري نيقولاوس صايغ

ՔԱՀԱՆԱ ՆԻԿՈՂԱՌՍ ՍԱԻՂԻ ԴԻՎԱՆԸ

ديوان الخوري نيقولاوس صايغ

1877 p.

ԳՐԻԶ՝ Ռաֆայիլ Նա՛խմ Քիրդան (رقائيل نعيم كلدان):

ՍՏԱՅՈՂ՝ Միխայիլ [Միխայել] Լազիե (مخائل لازيه):

ԹԵՐԹ՝ 165 (ունի արաբանիչ թվերով էջակալում 1-327, որ է՝ 1p-163p), չգրված՝ 164p, 165p: ՊՐԱԿ՝ V-2 (8), IV (16), III (22), 2IV (38), IV-1 (45), 4IV (77), V (87), III (94), V (104), III (110), V (120), III (126), V (136), III (142), V (152), III (158), V-2 (165) (արաբանիչ թվերով պրակի հաշվարկ՝ 1-21, որ է՝ 8p, 9ա, 17ա, 23ա, 31ա, 39ա, 46ա, 54ա, 62ա, 70ա, 78ա, 88ա, 96ա, 104ա, 112ա, 120ա, 128ա, 136ա, 144ա, 152ա, 160ա): ՆՅՈՒԹ՝ դեղնավուն թուղթ: ՄԵՍՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22.8x16.3: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ երկայուն (17.5x11): ԳԻՐ՝ նասիխ: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, էջակալումը՝ կարմիր: ՏՈՂ՝ 19: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագրող կարմիր կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ դեղնավուն թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 1 սկզ. (Ա), չգրված դեղնավուն թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. կազմը վնասված, մեջք մաշված, 164ա էջի հիշատակարանի ստորին հատվածը եռանկյունաձև կտրած:

Խմուշ 50p

Տե՛ս բովանդակությունը ձև. Հ⁵³ 1741⁵³: Դիվանի ամբողջական օրինակ է Այս օրինակում կան նաև Հալեայի Բրիտանյա համայնքի հայտնի ընտանիքներից մի քանիսին նվիրված բանաստեղծություններ, հանկուկ-հաղպակներ:

Ձևագրից կատարված հետևյալ մեջբերումից պարզ է դառնում, որ Սաիղը Դիվանն անավարտ է թողել հիվանդության պատճառով 1756 թվականին (23p)

وقال رحمه الله تعالى له قصايد مما وجدناه محررا بخطه في بعض اوراقه قاضفناها ها هنا كما هي وئين كانت بغير كمال وهي من قافية الباء (كذا) قالها عند انتحال جسمه الطاهر بتواصل الامراض سنة 1756.

Սկիզբ (1p)

بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين وبعد هذا ديوان الاب الفاضل

Վերջ (163p)

فصل في حسن الختام وهو الصلوة والسلام واتلو ابانا والسلام المريمي ان شئت تلقى الفوز بالمختنى

Առաջաբան՝ 1p

بسم الاب والابن وروح القدس اله واحد امين وبعد هذا ديوان الاب الفاضل والعالم العامل الصالح الذكر الخوري نيقولاوس صايغ الاب العام للرهبان الفاسيليين [الباسيليين] القاتونيين المكرمين المنتسبين الى دير مارى يوحنا شوير القاطنين في بلاد الدروز وقد رتبته على حروف الهجاء

قافية (26a), (قافية التاء) 24a-6a, (قافية الباء) 17a-24a, (قافية الالف) 1p-17a قافية (32a-50p), (قافية الخاء) 31p, (قافية الحاء) 27a-31p, (قافية الجيم) 26a-7a, (الناء قافية) 75p-6a, (قافية السين) 69a-75a, (قافية الراء) 50p-69a, (قافية الذال) 50p, (الذال قافية) 83p-9a, (قافية العين) 78p-83p, (قافية الطاء) 78p, (قافية الضاد) 76p-8p, (قافيو الصاد) (كافية اللام) 99p-11a, (قافية الكاف) 94p-9p, (قافية القاف) 89a-94p, (قافية الفاء) 111a-38p, (قافية الواو) 141p-2a, (قافية النون) 138p-41p, (قافية الميم) 111a-38p, (قافية الياء).

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇՍԱԿԱԿԱՐԱՆ

163p

قد تم نسخ الديوان في اواخر تشرين ثان بيد الضعيف الفان رقائيل نعيم كلدان سنة 1877 مسيحية ت 2 [تشرين الثاني] 8 غ [غربي] في مدرسة الكبوجيين

164a

ومن بعده قد ملك مخائل لازيه في 14 تموز غ [غربي] سنة 1879 مسيحية

⁵³ Տե՛ս նաև Հ⁵³ 1756, 2388 ձևագրերը:

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ)՝ 1ա, 96ա, 164ա (բոլորչի, կապույտ քանաֆով)
 «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՏԱՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:
 ՆՇՈՒՄ՝ 1ա (սև քանաֆով)՝ «Նուլբ' երեսանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի
 անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հայկյ 2 Փետր. 2011»:
 165ա (؟) في اليوم قد و افا الاله مع امه البكر الفتى في هيكل الله التقى سمعان مملو الله

55

2388

ՔԱՀԱՆԱ ՆԻԿՈՂԱՌՍ ՍԱԻՂ

الخوري نيقولاوس صايغ

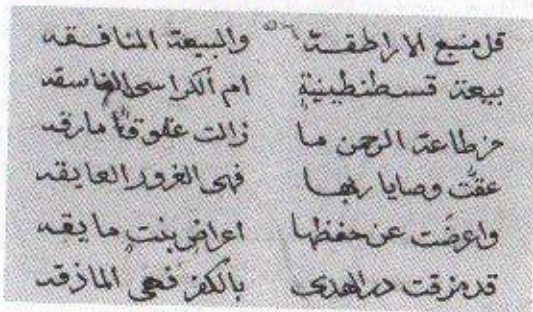
ՔԱՀԱՆԱ ՆԻԿՈՂԱՌՍ ՍԱԻՂԻ ԳԻՎԱՆԵՐ

ديوان الخوري نيقولاوس صايغ

[ԺԹ դար]

Թերթ՝ 113 (ունի արաբանիչ թվերով էջակալում՝ ٧٦-٣٠١, որ է՝ 1ա-113բ):
 ՊՐԱԿ՝ 141V+1 (113): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ. ճնշագծերով, լուսագծերով,
 լուսադրոշմով՝ *Եռամասիկ*: ՄեծՈՒԹՅՈՒՆ՝ 22x15: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ երկայուն
 (16.5x10.5): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, էջակալումը՝ կարմիր:
 Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 20: ԿՍՁՄ՝ մարմարանման վարդագույն թուղթ, մեջք՝ կա-
 պույտ լաթ, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստաղը՝ տողերով թուղթ (աչ կողմում
 կարմիր լուսանցք):

ՎիճԱԿ՝ բավարար. թերթերը մեջքից հեռացած, թերթ 1-ի ստորին հատ-
 վածն ընկած, պակասավոր սկզբից և վերջից:

Նմուշ 51ա

ԲՈՎԱՆ ԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տե՛ս բովանդակությունը ձեռ. Հ⁵⁴ 1741: Պակասավոր օրինակ է Դիվանը
 սկսվում է (قافية الدال)-ով և ընդհատվում (قافية الواو)-ով:

Սկիզբ (1ա)

الدال هو ذا انا اسكندر الملك الذي

Վերջ (113բ)

اذ لم تقدر يوماً على برهان

1ա-11բ [قافية الدال], 11բ (قافية الدال), 11բ-29ա (قافية الراء), 29ա-35ա (قافية
 السين), 35բ-6ա (قافية الصاد), 36ա-8ա (قافية الضاد), 38ա (قافية الطاء), 38բ-44բ
 (قافية الكاف), 44բ-51ա (قافية الفاء), 51ա-8ա (قافية القاف), 58ա-62բ (قافية النون), 62բ-74ա
 (قافية اللام), 74ա-102ա (قافية الميم), 102ա-6ա (قافية النون), 106ա-13բ
 (قافية الواو).

ԿՆՔԱԳՐՈՇՄ (տիրոջ)՝ 1ա, 73բ, 113բ (բոլորչի, կապույտ քանաֆով)
 «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՏԱՆ ԳՐԱԳԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ՝ կազմաստաղ Ա՝ (ներառում է որոշ բառերի ֆեռականական
 վերլուծության օրինակներ արաբերենով)

Կազմաստաղ Բ՝ (աշխատության վերնագիրը)

نيقولاوس (كذا) صايغ ديوان الخوري

1ա (սև քանաֆով)՝ «Նուլբ' երեսանի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան
 Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հայկյ 2 Փետր. 2011»:

56

2389

ՋԻՐՄԱՆՈՍ ՖԱՐՀԱԹ

جرمانوس فرحات

[ՋԻՐՄԱՆՈՍ ՖԱՐՀԱԹԻ ԳԻՎԱՆԵՐ]

[ديوان الاب جرمانوس فرحات]

1800 ք.

ԳՐԻԳ՝ Յուսուֆ վալադ Միխայիլ [Միխայել] Բանդան (بنداه ولد ميخايل بنداه):

Թերթ՝ 135: ՊՐԱԿ՝ 2II-1 (7), 161V (135): ՆՅՈՒԹ՝ արևմտյան թուղթ.
 ճնշագծերով, լուսագծերով, լուսադրոշմով՝ *Եռամասիկ*: ՄեծՈՒԹՅՈՒՆ՝ 20x14:

⁵⁴ Տե՛ս նաև Հ⁵⁴ 1756, 2387 նկագրերը:

ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ երկայուն (16.5x9.5): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱՔ՝ սև, խորագրերը, որոշ բառեր, բանաստեղծությունների տների թիվը՝ կարմիր: Հիշագրի: ՏՈՂ՝ 19: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագրոց մուգ շագանակագույն կաշի, միջուկը՝ սպա-րաբույր, աստառը՝ արևմտյան բույր ենշագծերով, լուսագծերով:

ՎԻՃԱԿ՝ բավաբար. կաշին մաշված, պակասավոր սկզբից և վերջից, նորոգված:

Նմուշ 75ա

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներբողական և բարոյախրատական բնույթի բանաստեղծություններ, ինչպես նաև՝ Մկրտիչ ալ Քասիհ ալ Արմանիին նվիրված երկու բանաստեղ-ծություն (68բ-9ա, 134բ-5ա):

Դիվանի ամբողջական օրինակ է: Տե՛ս նաև բովանդակությունը ձեռ. Հ^Թ 2083:

Սկիզբ (1ա)

طوباك يا ادم المسجون في نفق

Վերջ (135բ)

المعترف ممنوعاً من الاعتراف من قبل الرباط البيعي الثاني ان يكون الكاهن ممنوعاً

- 1ա-13բ [Գափի օտփ], 13բ-26ա (Գափի օտփ), 26ա-32ա (Գափի օտփ), 32ա-3ա (Գափի օտփ), 33ա-4բ (Գափի օտփ), 42բ-41բ (Գափի օտփ), 41բ-2բ (Գափի օտփ), 63բ-4ա (Գափի օտփ), 50ա-1ա (Գափի օտփ), 50ա-50ա (Գափի օտփ), 64բ-9բ (Գափի օտփ), 69բ-71ա (Գափի օտփ), 71բ-2ա (Գափի օտփ), 72բ-3բ (Գափի օտփ), 72բ-3բ (Գափի օտփ), 74ա-5բ (Գափի օտփ), 76ա (Գափի օտփ), 76բ-85ա (Գափի օտփ), 85ա-6ա (Գափի օտփ), 86բ-8ա (Գափի օտփ), 88ա-94բ (Գափի օտփ), 94բ-8բ (Գափի օտփ), 98բ-108բ (Գափի օտփ), 109ա-18ա (Գափի օտփ), 118բ-26բ (Գափի օտփ), 126բ-7բ (Գափի օտփ), 128ա-9բ (Գափի օտփ), 129բ-32բ (Գափի օտփ), 133ա-5բ (Գափի օտփ).

بِسْمِ الثَّالُوثِ الْمُقَدَّسِ

صفة طبخ الميرون المقدس

الطبخه الاولى

يؤخذ من نوار القندول عيدان السلجينة وهو الدار شيشعان. ثلاثة عشر درهماً ستة عشر درهماً وثلثان. وثلث.

حماما. اصل السوسن قصب الذريره. عشرون درهماً. الاسمانجوني. عشرون درهماً. ستة دراهم وثلثان. وفي نسخة اخرى عشرون

ترض هذه الحوايج وتنع في ماء يغمرها وازيد باصبعين ويكون الماء عذياً. اثني عشر ساعه الليله بكما لها. فاذا كان بالغراه بقدم الاناء

الذي فيه الحوايج ويصب عليه من الزيت الاتفاق الغلستاني الصافي ما لم يبدل في

زق جلد ربعة افساط يكون ثمانية ارطال بالبغدي اربي

الشجره وانما على رحمتك واشفاقك
 كمثل ذلك العاقب في ايامي للقصم
 او من غيري للذي خلقت في احتياها
 بالجسد حبلا فيوف الطبع والكلمه الذي
 اشرف من المكن غير زمان ايها المؤمنون
 بالتسايح التي لا تقربها تعظم **تستشري**
النهار الذي ايام التسايح ياربت افتقد
 نفسي المستكينه للرحمه وباطني المرضا
 ومينا الواسين الهادي **الكلمه** انت
 هو الذي اوتيت للعالم متقدرا لمتنظ
 التساقلين من الفسار وايام العاقب
 اقم من اجل رحمتك العظمه **وتعاظم**
الشكر وفي وسط ميدان للتقديين
 الشريعه ومخفل العايز من الناموس
 صفوا الجاهدين وهم متهجين ياربت
 الجودك **كقضا** كاني **المستبد** تسجوك
 ياذا **كل** قدس **طوبه** الله
 ويجد كلمه الله الذي
 ولدته صا حيا
 ياربت **البحر** ما
 هو **تساقل** اولي
 والشوا
 ت ما
 ٢٤

الثلاثون

عيسى كبريا **الكرضا** منك **مسته** وسوق
 بروضه **مينا** الترويض **لاينا** التاركي **الاول**
 لنصنع لنا العتبه طعاما وما اطعمت منك
 عن الاطعمه **بلا** مستاك **ايها** المؤمنون
 وللاكل الذي فرغ على عهد الصليب اجنانه
 وطعن في حبه **مجره** وغيره وكوت
 لمريضين **مكي** تقع في العقم **الوحد**
 وبلا فضل **مجره** منقر فوسيتا **بالفوه**
 قد تصادقا **الوت** ويوجد **التصايب**
 ان تلك الحياه ايضا **فتسبنا** انت
 نيت منضات **الوهم** ايها المؤمنون
 طالبين ان تصل الى قيامه **الطاهر** الحزن
 للكل ونحوه في الاعمال **الاهيه** متلايين في
 الفضائل **مترينين** مستجبه **مجدس**
 لخاصه **مينا** **تستشري** **ايها** **مينا** **الاول**
بالبحر **التساقل** ياربت **مكي** تصايك
 المعوي **مجدس** **كلمه** **جسدك** **الطاهر**
 اعني **البحر** **والدبح** **والهزاه** **والبصاق**
 والظلمه **الترقيات** مع خلعتنا **البريه**
 ولا كليل **المنظوم** **من** **الشوك** **الذي** **نعم**
 اعتقت **الاهيه** **وخلصنا** **جميعنا**
 من كل

القسم الاول

في النهي عن العتق في محالتي **الوحد** **والامتنان**
 ان جاهدوا **ايها** **الاول** **مكي** **كيسيتا** **الامتنان** **قد**
 فهو **البحر** **جارج** **وحرص** **وابه** **وت** **تفق** **الا** **احد**
 يتعاسر **ويخص** في **كيفية** **ولوده** **الابن** **مينا** **ايه**
وايتاق **الروح** **القدس** **اذ** **ليس** **هد** **بشر** **الاسب**
الا **الامني** **كلمه** **احد** **يعرف** **الابن** **الا** **الاب** **ويوصي**
الرسول **يقول** **وكلمت** **الله** **بما** **فرق** **ما** **احد** **الاربع**
الله **ولنا** **كيد** **هذا** **سبلنا** **ان** **نور** **وما** **نير** **لنا** **مينا**
اقوالهم **ثمادة** **على** **ذلك** **اولا** **المجليل** **مجله** **في** **بصه**
الله **ياسيلجوس** **الكبير** **يقول** **في** **ميره** **الذي** **في**
ميلاد **المسيح** **لذكر** **البحر** **هكذا** **ان** **ميلاد** **المسيح**
بما **الانحص** **والاول** **والاخر** **الذند** **الاهيه**
فليكر **بالصفت** **وبالمري** **لايقيني** **ذالك** **ويجهدك**
مينا **ويظنر** **ولا** **تكر** **الانحص** **عنه** **والاستغضا**
لم **يقول** **فلا** **تسال** **عن** **كيف** **لانا** **الجو** **ليس** **مكي**
والقدس **المجليل** **والبيل** **في** **على** **البيعه** **من** **يجوز** **يوسى**

مينا
 تسبنا
 تسبنا

يسيلوس
 الكبير

من جوز يوسى
 الشار ووسى

مرقس

الله الواحد القهار
الذي لا اله الا هو
الذي لا اله الا هو

يا ربنا يا ربنا
يا ربنا يا ربنا
يا ربنا يا ربنا

بدوا انجيل يسوع المسيح ابن الله
هذا هو سر ملاكي امام وجهك
صوت صارخ في البرية اعدوا طريق الرب
كان يوحنا المعمدان في القفر يكرز بمعمودية التوبة
الخطايا وكان يخرج اليه جميع كورة يهوذا وكل اهل اورشليم
ويعتمدون به بنهر الاردن معترفين بخطاياهم وكان لباس يوحنا
من وبر الابل وتمنظفا بادبيرة علي حنوبه وكان طعامه
الجراد وعسل البر وبشرقا يلا الذي ياتي بعدي هو اقوي مني
ولست اهله ان اغني لجل يسوع خدي ان العذبة الماء وهو
يوحنا بروح القدس كان في تلك الايام جاي يسوع من اصره
لجل واصطبع في الاردن من يوحنا فخلاصه من الماء راغب
السموات قد اشقت والروح كالمياه قد تزل عليه مع موت من

بجها

واما لك راسها وقالت يا رب ارضني ما رزقت
ولدي هذا من الشهادة وباسمك القدوس
لوقت تقدم السيف واخذ راسها بالسيف
و الوقت استقبلتهم الملائكة الاطهار باكاليل
المجد والبهاء وحملوه الي فردوس لنوع من
الشهداء القديسين وقت شهادتهم

في اليوم الخامس عشر من شهر
وسال السيد ان يرضنا
شفعا عنهم بشفاعة
التي السيد امين

السلام دائما
امين

و وثت فراخ الشهداء يوايطة واسمها ليس يكون من يوم الثامن المئتين
من شهاده المباركة لانه لبعث الاقوياء لهم واربعين للمعهه السبع دائما
وصلت بيد القديس يوسف ابن اسطيا يوحنا ابن اسطيا القديس المذبح

الدال
قافية الدال

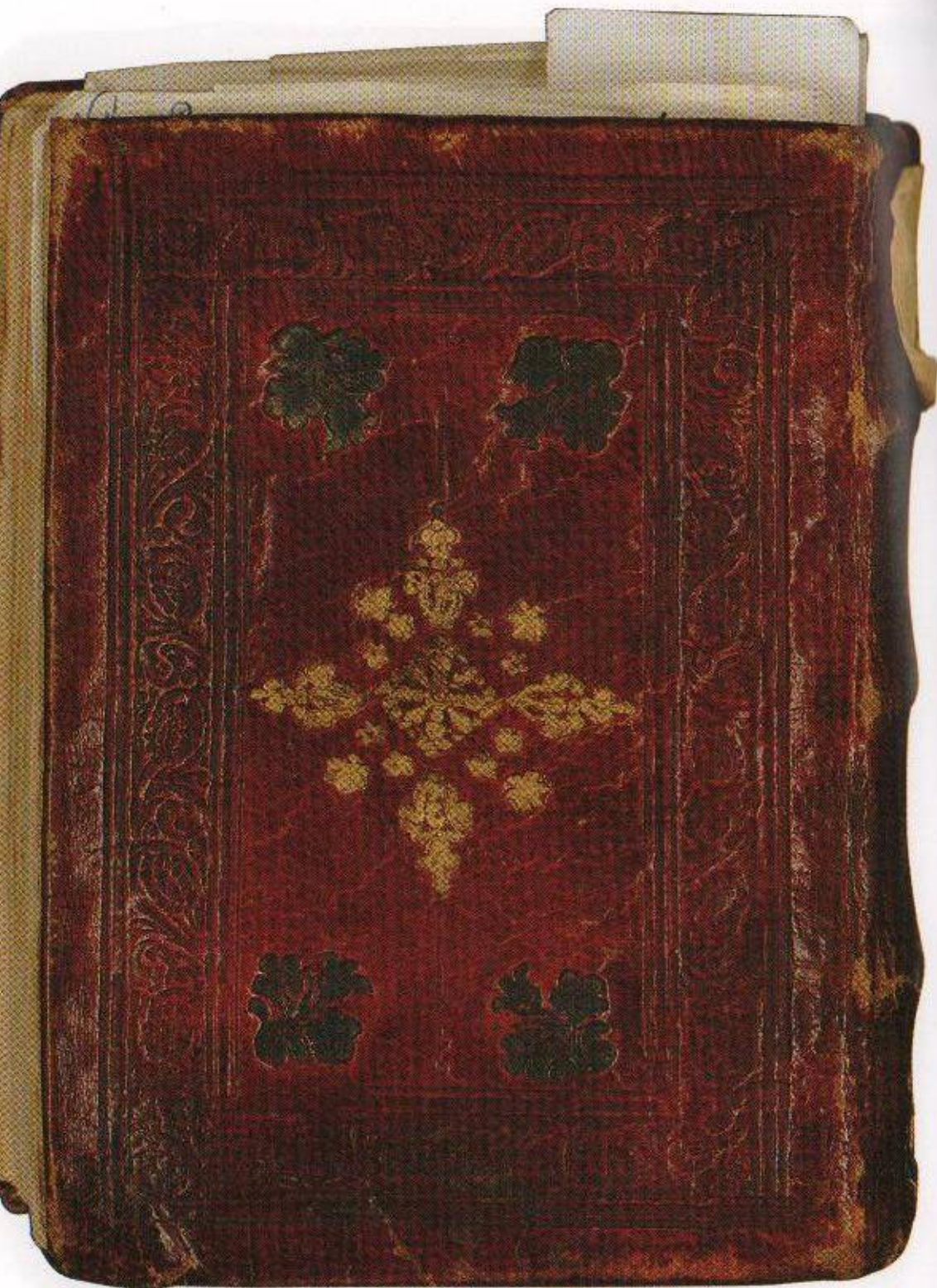
وقال محمد بن فضال في مولد السيد المسيح من مريم البتول ١٧٤٤
 قد زارنا الرحمن وقضح الهدى
 وعطى الزمان بوفرة قدسية
 لهودا الولد فرأه مبتدئنا
 وفي ثوب الانس شمشاً وقد
 منيراً باسوتنا وهو الهدى
 عقد الحياة اناط في جسد الورى
 من لم يزل في عرش عزه عليه
 من لم يزل فوق الماريكه راكبا
 لهودا العلى على البسيطة راقدا
 في بيت لحم جف دارسها
 محباً عظيماً لبتسرة الوباباد
 شاركت متالها متالدا
 مناضماً تالاً مستحقراً
 بشركم يا عمل اصل بلدينا
 اليوم اصوات الماريكه شرح
 وانتالت الروقان وانضح العدى
 اضحى بها نوح الخلدى مسمدا
 من مولد وهو القديم بلدينا
 ملو الصفاة حدى وفصل بحدى
 ماراك مشع الضيا كما السردا
 وامال عنا وقر اعطول الورى
 قد شاء في دل الولد مدودا
 امني على ذاكه الحفيض موسدا
 وهو الذى في عرشه لم يسرقدا
 تم الاله الوبن حارس مولدا
 ظهر الاله بسروبه منجسدا
 شرفاً منخضاً منجدا
 تقالماً تنعماً متابدا
 كفى السراج فقد تملك الفدا
 ياخون بالمدجاد ربا مجددا

كلوس

ايام الاقوياء والتذكارات لايام السنه كلها شتم ايامهم

الرقم	الاسم	الاسم	الاسم
١	ختانته الاربعة وعاش با	١	٢
٢	سليوم والعددا وفروسيه	٢	٢
٣	ايسيدوس وعكاره	٣	٢
٤	الاسكندر	٤	٢
٥	البابا انطيوخوس المادون وغيره	٥	١
٦	وزد سيموس	٦	٢
٧	تيجوس الاستف تلميذ	٧	٢
٨	بولس والشهيد دوز	٨	٢
٩	البابا اليسوس المادون	٩	١
١٠	وسمعا العالودى الكبير	١٠	٢
١١	اعتماد السيد عوضا المعدا	١١	٢
١٢	وسجود ملوك الفرس	١٢	٢

مع

ԳՐՉՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇՍԱՏԱԿԱՐԱՆ

Կազմաստառ Բ
وكان تجاز هذا الديوان على يد الفقير الحقيير بين ||| الله يوسف ولد ميخايل بندهاه في ١١ نيسان
وانتهى في ٣٠ نيسان سنة ١٨٠٠

41ա ||| [تمت] حروفه في ٥ تموز سنة ١٨٧٩ [1879] يوم الاثنين

ՀԵՏԱԳԱՅԻ ՀԻՇՍԱՏԱԿԱՐԱՆ

Կազմաստառ Ա (ստացողի)

- قد ملك على هذا الديوان المطران مخايلي [ل]
- // يوسف هرون (ստացողի, այլ ձեռք)
- قد ملك على
- الى يرغاكى هارون

ԿՆՔԱԴՐՈՇՄ (տիրոջ) կազմաստառ Ա, Բ, 68բ (բոլորի, կապույտ թանափ) «ՄՄ ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ MIHRAN MINASSIAN LIBRARY»:

ՆՇՈՒՄ կազմաստառ Ա (սև թանափ) «Նուր' երեսնի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանին: Միհրան Մինասեան, Հալէպ 2 Փետր. 2011»:

ԳՐՉԱՓՈՐՉ՝ 135բ՝ արարեան այբուբենի տառեր:

57

2727

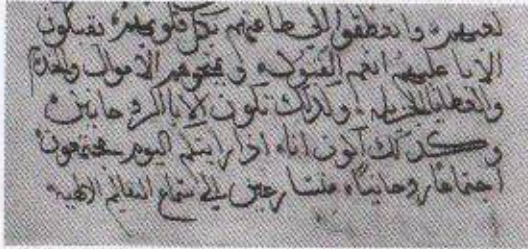
ՍՈՒՐԲ ՀՈՎՀԱՆ ՈՍԿԵՔԵՐԱՆԻ ՃԱՌԵՐԸ

مواظ القديس يوحنا فم الذهب

1591-1601 pp.

ԳՐԻՉ՝ Ալիմ Սուլեյման (عالم سليمان):
Թերթ՝ 175, չգրված՝ 20ա, 74ա: ՊՐԱԿ՝ 8V (80), IV (88), 5V (138), IV (146), VI (158), IV+1 (167), IV (175): ՆՅՈՒԹ՝ դեղնավուն թուղթ. լուսագծերով: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 20x14,1: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միաայուն (16,7x10,6): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱԿ՝ սև, խորագրերը՝ կարմիր: Հիշադիր: ՏՈՂ՝ 19: ԿԱԶՄ՝ դրոշմագարդ սև կաշի, միջուկը՝ ստվարաթուղթ, աստառը՝ չգրված սպիտակ թուղթ:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. թերթերին աղտոտվածության և խոնավության գա-
նազան հետևեք, կազմի Ա փեղկի մի մասի և Բ փեղկի կաշին պատուված:

Նմուշ 91բ

ԲՈՎԱՆ ԿԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կոստանդնուպոլսի պատրիարհ, աստվածաբան, Բրիտանյա եկեղեցու
հայրապետ Հովհան Ռսկեբեթանի հատերը:

Այս ձեռագրում ևս բացակայում է կորած համարվող ժե հատը:

Սկիզբ (3բ)

بسم الاب والابن والروح القدس اله واحد نبتدي بعون الله تعالى وحسن توفيقه
نكتب مواظ لاينا

Վերջ (174ա)

الان والى كل اوان والى دهر الداهرين امين

Ա. 1ա-4բ

العظه الاولى مرتبه على قوله [السيد المسيح] انه لم يقم في مواليد النساء اعظم من يوحنا المعمدان

Բ. 4բ-6բ

العظه الثانيه مرتبه على فصل حماة بطرس

Գ. 6բ-9ա

العظه الثالثه مرتبه على الفصل المتضمن اخراج الروح النجس

Դ. 9ա-11բ

العظه الرابعه مرتبه على الفصل المتضمن الحث على احيا (كذا) ابنة الرئيس

Ե. 11բ-4բ

العظه الخامسه مرتبه على قوله [يسوع المسيح] انكم لم تطلبوني لنظركم الايات بل لاكلكم الخبز

Զ. 14բ-6ա

العظه السادسه مرتبه على الفصل المتضمن حضور الجباه

Է. 16ա-7բ

العظه السابعه مرتبه على الفصل المتضمن اخراج الشياطين من الذي كان يايوي بين القبور

Ը. 17բ-20բ

العظه الثامنه مرتبه على الفصل المتضمن انفراده في الجبل ليصلي

Թ. 20բ-3բ

العظه التاسعه مرتبه على قوله سمعا يسمعون ولا يسمعون ونظرا ينظرون ولا ينظرون

Ժ. 23բ-5բ

العظه العاشره مرتبه على قوله اتاملوا الزهر كيف ينمو

ԺԱ. 25բ-6բ

العظه الحاديه عشر مرتبه على قوله تعالى ايها المتعوبين وانا اريحكم

ԺԲ. 26բ-30ա

العظه الثانيه عشره مرتبه على قوله للتلاميذ حتى متى اكون معكم وحتى متى احتملكم

ԺԳ. 30ա-3ա

العظه الثالثه عشره مرتبه على انجيل الخاطيه

ԺԴ. 33ա-6բ

العظه الرابعه عشره مرتبه على انجيل الزانيه

ԺԵ. 36բ-8բ

العظه السادسه عشره مرتبه على قوله وكان يسير الى كل مدينه ومعه مريم المجدليه

ԺԶ. 38բ-40ա

العظه السابعه عشره مرتبه على قوله فصل حماة بطرس

ԺԷ. 40ա-2ա

العظه الثامنه عشر (كذا) مرتبه على فصل ركوب السفينه

ԺԸ. 42ա-4բ

العظه التاسعه عشر مرتبه على قوله انجيل المخلع

ԺԹ. 44բ-7ա

العظه العشرين مرتبه على قوله ان كنت انا اشهد لنفسي

Ի. 47ա-8ա

العظه الحاديه وعشرين (كذا) مرتبه على ابن الملك المريض

ԻԱ. 48ադ

العظه الثانيه وعشرين (كذا) الماحذ الاول من الصوم المقدس مرتبه على قوله لا يحتموا بالغد

ԻԲ. 48դ-9դ

العظه الثالثه والعشرين مرتبه على انجيل التجريه

ԻԳ. 49դ-50բ

العظه الرابعه وعشرين مرتبه على قول الكتبه للسيد لماذا تلاميذك يتعدون وصية المشيخاه

ԻԴ. 50բ-1բ

العظه الخامسه وعشرين مرتبه على قوله لا تهتموا لانفسكم بما تاكلون ولا لاجسادكم بما تلبسون

ԻԵ. 52ա-4ա

العظه السادسه وعشرين مرتبه على فصل قاضي الظلم الجور

ԻԶ. 54ա-6ա

العظه السابعه وعشرين مرتبه على قوله انسان كان له ابلان وغير ذلك

- العظة السادسة واربعين مرتبه على قوله على تطهير الابرص
 h9t. 93w-4p
- العظة السابعة واربعين مرتبه على اخراج الروح النجس وقوله ان هذا النجس لا يخرج الا بالصوم والصلا
 hb. 94p-7w
- العظة الثامنة واربعين مرتبه على قوله لا تهتموا بانفسكم بماذا تاكلون
 h9. 97w-8p
- العظة التاسعة واربعون مرتبه على قوله ان لم يزد بركم على الكتبه والقرسين ما تدخلون ملكوت السما
 hb. 98p-100w
- العظة الخمسون مرتبه على قوله وبدى يغير المدن التي كان فيها اكثر قواته
 h9. 100w-2w
- العظة الحادية وخمسون مرتبه على قوله ان اتحرزوا من خمير الفريسيين
 hb. 102w-3p
- العظة الثانية وخمسين مرتبه على قوله انسان ذو جنس مضى الى الغربه لباحد [لياخذ]
 v. 103p-5w
- العظة الثالثة وخمسين مرتبه على قوله اذا رايتم سحابا قلتم اليوم مطرا
 vu. 105w-6p
- العظة الرابعه وخمسين مرتبه على قوله مثل حبة الخردل والخمير
 v9. 106p-8w
- العظة الخامسة وخمسين مرتبه على قوله اعطوا ما لقيصر لقيصر ومال الله لله
 v9. 108p-9p
- العظة السادسة وخمسين مرتبه على فصل الزنادقه منكري القيامة
 v9. 109p-11p
- العظة السابعة وخمسون مرتبه على فصل الوليمه والمكيبين
 vb. 111p-3p
- العظة الثامنة وخمسين مرتبه على قوله انسان كان له ابنان فقال الاول منهما امضى واعمل في الحقل
 v9. 113p-5w
- العظة التاسعة وخمسين مرتبه على مثل المدعيين
 vl. 115w-7w
- العظة الستين مرتبه على اخراجه الشياطين وامره ان لا يظهر ذلك
 vl. 117w-8p
- العظة الحادية وستون مرتبه على قوله وكان في مجمعهم رجل فيه روح سو
 v9. 118p-21w
- العظة الثانية وستون مرتبه على قوله انسان غنى اخصبت كورته
 q. 121w-3w

- العظة الثامنة وعشرين مرتبه على قوله انجيل الخاطيه وغدر يهودا
 h9. 56w-9p
- العظة التاسعة وعشرين مرتبه على قوله في ذلك الزمان اجتاز يسوع يوم سبت بين الزروع
 h9. 59p-61w
- العظة الثلثون مرتبه على فصل التجلى
 h9. 61p-3p
- العظة الحادية وثلثين مطلوبه العظة الثانيه وثلثين مرتبه على قوله اطلبوا تعطوا
 l. 63p-5p
- العظة الثالثه وثلثين مرتبه على قوله لا تحلفوا لا بالسما (كذا)
 lu. 65p-7w
- العظة الرابعه وثلثين مرتبه على قوله ودعا الاثنا عشر الرسل وعطاهم سلطانا
 lf. 67w-8p
- العظة الخامسة وثلثين مرتبه على وكيل الظلم
 lf. 68p-70w
- العظة السادسة وثلثين في انه يجب علينا ان نصنع الفضائل كلها هاهنا
 lf. 70w-2p
- العظة السابعه وثلثين مرتبه على فصل قايد المايه (كذا)
 lb. 72p-6w
- العظة الثامنة وثلثين مرتبه على ركوبه السفينه
 l9. 76w-8p
- العظة التاسعه وثلثين مرتبه على فصل الفريسي والعشار
 lf. 78p-81p
- العظة الاربعين مرتبه على قوله رفعت امراه من الجمع صوتها وقالت طوبا للبطن الذي حملك والتدبين الذي [ن]رضعتهما
 lf. 81p-3p
- العظة الحادية واربعين تتضمن الحث على الانتكار منكري القيامة
 lf. 84w-6p
- عظه (كذا) ثانيه واربعين مرتبه على قوله فضائل (كذا) الصوم وعلى التخلص من الاكل والشرب ودج الحيوانات والاقبال على الصوم مع بقية شروطه
 h. 86p-8w
- العظة الثالثه واربعين مرتبه على قوله ان الاصحا لا يحتاجون الى طبيب
 hu. 88w-9p
- العظة الرابعه واربعين مرتبه على قوله الويل لكم ايها الكتبه والاغنيا (كذا)
 hf. 89p-91w
- العظة الخامسة واربعين مرتبه على ركوب السفينه وانتهاره الرياح وتعنفه التلاميذ على خوفهم من الغرق
 h9. 91p-3w

40. 123w-4p

العظة الثالثة وستين مرتبه على قوله اجاب واحد من الجمع وقال يا معلم قد اتيك بابني فان به شيطان

46. 124p-6p

العظة الرابعة وستين مرتبه على قوله وجوا اليه الفريسيون ليجربوه

49. 126p-9w

العظة الخامسة وستين مرتبه على اخراج الشياطين من الزمن

49. 129w-31w

العظة السادسة وستون مرتبه على قوله اسمع يا اسرائيل الرب الاله واحد

4b. 131w-3p

العظة السابعة وستون مرتبه على مثل الذي غرس الكرم وبنى فيه البرج والمعصرة

4g. 133p-5w

العظة الثامنة وستون مرتبه على قولهم ليس هذا ابن يوسف

4f. 135w-6p

العظة التاسعة وستون مرتبه على قوله لماذا تلاميذك يتعدون وصيه المشيخه

4c. 136p-8w

العظة السبعين مرتبه على عمل الكرم والعمالين

40. 138w-40p

العظة الحادية وسبعين مرتبه على قوله كما رفع موسى الحيه في البريه

2. 140p-3w

العظة الثانية وسبعون مرتبه على مثل الغني والعازر

20. 143w-4p

العظة الثالثة وسبعون مرتبه على قوله ليس اقول لك ان تغفر لاختك سبع مرات في اليوم بل يبعين مره

2f. 144p-6w

العظة الرابعة وسبعون مرتبه على قوله من منكم يريد ان يبني البرج

29. 146w-7p

العظة الخامسة وسبعين مرتبه على انجيل ابني زبدا

29. 147p-9p

العظة السادسة وسبعين مرتبه على كمال الصوم المقدس

2b. 149p-51w

العظة السابعة وسبعون \\\ الاثنتين باكر من جمعة البسخه

2g. 151w-3w

العظة الثامنة وسبعون من البسخه (واذ كان الذين يقرون كتب العلوم...)

2f. 153w-4p

العظة التاسعة وسبعون من سبت البسخه (واذ قد سمعنا الان ربنا له المجد...)

2c. 154p-6w

العظة الثمانون من جمعة البسخه (لنا الان ان نتامل معاني الكتب الالهيه جيدا)

20. 156w-8w

العظة الحادية وثمانين من جمعة البسخه (يا لهذا الغلط ما اعظمه...)

g. 158w-9p

العظة الثانية وثمانين من البسخه (واذا الحسود اردي من الوحوش الطاريه [الضاربه]...)

20. 159p-61p

العظة الثالثة وثمانون ليوم الخميس الكبير

2f. 161p-3w

العظة الرابعة وثمانون ليوم الجمعة من البسخه (واذا قد علمنا الان ان...)

29. 163w-4w

العظة الخامسة وثمانون (واذا كانت الاقوال النبويه لانها منا...)

2f. 164w-5p

العظة السادسة وثمانون ليوم الجمعة من البسخه (كما ان الملوك اذا جا للرعيه بوساطة الكتب...)

2b. 165p-7p

العظة السابعة وثمانون مرتبه على قوله من كانت عنده وصايا وحفظها

2g. 167p-74w

عظه لابينا القديس يوحنا فم الذهب على كلمة السيد لا لا تمسكوا الشر في قلوبكم

ՀԱՎԵԼԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.

Կազմատառ Ա. (Հովհանն Ոսկեբերանի համառոտ կենսագրությունը, այլ ձևով)

خبر هذا القديس الجليل اعلم ان منشأ القديس يوحنا فم الذهب كان من مدينة انطاكية الشام ... اوجاعاً وانسقاماً رديه شديده مهلكه

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՀԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

23w

علقه بيد افقر عباد الله بذنبه عالم سليمان المكننا بابن سالم فرح سالم

73p

الخط بيقا زمانا بعد كاتبه وكاتب الخط تحت الارض مدفونا فيا قاري الخط قول لله يرحمه فيا سامع النطق قول بهذا امين

174w

علقه بيد افقر عباد الله دعاء واحقرهم وادلهم [اذلهم] بذنبه عالم سليمان مكننا بابن سالم من طرابلس برسم دير القديس اشعيا النبي سنة ٧١٠، سنة ١ للهجرة، للتجسد الكلمة سنة ، والكمال لمن لا له زوال⁵⁵

⁵⁵ Տարեթվերը թերի են լրացված: Առաջին թվականի միայն սկզբի 3 թվերն են լրացված, այն է 710, որ Աղամի թվականով հաշվկտ դեպքում կարող է համընկնել մ.թ. 1591-1601 թթ. միջև ընկած տարիներին: Հիջրայի (առաքական լուսնային օրացույց) տարվա թվականի միայն առաջին երկու է լրացված, այն է 1, այսինքն՝ հիջրայի 1000-ական թվականներին: Հիջրայի 1000-1010 թվականները համընկնում են մ.թ. 1591-1601 թվականներին: Մեր թվարկության թվականը լրացված է:

مثل القراطيس مذما خطه قلمي
 فنسوف عن صبري وعن المي
 ما زال دمعي على الخدين منحدر
 حتى اذا ما فنى اتبعته بدمي
 قد يخط ودمع العين يغسله
 قد شكا الضد قرطاسي الى قلمي

174p
 برسم رهبان ماري يوحنا الشوير وقفون (كذا) موبد [مؤبد] لرهبان المذكورين [والان بندير
 ماري اشعيا التي الروم الكاثوليك مال حرادة وله بمستور يا هذه]
 Մնթ. ջնջված է սև թանաքով

175ա
 باسم الاب والابن والروح القدس اله واحد امين قد علق بيده القانيه سليمان ابن الهجين رحمه.

58

2730

ՃԱՆԱՊԱՐՀ ԽԱԶԻ

درب الصليب

[1809 կամ 1810 թ.]⁵⁶

ԹԻՐԹ՝ 226 (ունի արարանիչ քվերով էջակալում՝ 12-է27, որ է 1ա- 224բ, որոշ էջերում բաց է թողնված արարերեն էջակալումբ). չգրված՝ 113ա, 173ա, 175ա, 177ա 179ա, 181ա, 183ա, 185ա, 187ա, 190ա, 193ա, 195ա, 200ա, 222ա, 225ա-6բ: ՊՐԱԿ՝ անհաշվելի (սերտանած): ՆՅՈՒԹ՝ դեղնավուն թուղթ. լուսագծերով: ՄԵՄՈՒԹՅՈՒՆ՝ 14.4x8.6: ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ միասյուն (11.2x5.4): ԳԻՐ՝ քանասի: ԹԱՆԱԳ՝ սև, կարմիր, խորագրերը՝ կարմիր: Հիշագիր: ՏՈՂ՝ 16: ԿԱԶԼ՝ շագանակագույն կաշի՝ դրոշմագարդ (ոսկի, ձվածիր) բաղադրյալ շրջանակով (ոսկի), միջուկը՝ սավարթուղթ, աստառը՝ նախշագարդ թուղթ: ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ 2 (Ա+Բ), սպիտակ չգրված թուղթ:

- ՓՈՐԱԳՐԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐ՝ (լատիներեն արձանագրություններով)
- (113բ) խաչերության տեսարան, հեղինակությամբ՝ A. Novelli del, A. Baratti scul.:
 - (173բ, 175բ, 177բ, 179բ, 181բ, 183բ, 185բ, 187բ, 190բ, 193բ, 195բ) խաչի Գ-Դ, Զ-ԺԲ, ԺԳ և ԺԴ կայանների պատկերումը, հեղինակությամբ՝ C. P. S. C. M. Klauber Cath. Sc. et exc. A.V.:

⁵⁶ Թվականը հշտեցին՝ ձևագրում տեղ գտած տոմարի սկսվելու քվականով:

ՎԻՃԱԿ՝ բավարար. քերթերին աղտոտվածության և խոնավության հետևե, պակասավոր սկզբից:

Նմուշ 186 ա

ԲՈՎԱՆԿԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հիսուս Քրիստոսի չարչարանների ճանապարհի տասնչորս դրվագների նկարագրություններ են, որոնք կոչվում են «Տասնչորս կայաններ»: Ընդգրկում է նաև աղոթքներ, խորհրդածություններ, տարվա ընթացքում տեղի ունեցող տոների աղյուսակ (ամսական և տոմար, որ սկսվում է 1810 թվականով (222բ-4բ):

Սկիզբ (1ա)

اخيراً قبل الارض ثلاث مرة اكراماً للتالوث الاقدس

Վերջ (224բ)

سنين المسيح	قاعدة القمر	الشهر عدد ايام	صوم الكبير	الشهر عدد ايام	قيامه الرب
1851	20	03	ادار	20	نيسان

Ա. (1ա-171բ) Աղոթքներ

اخيراً قبل الارض ثلاث مرة اكراماً للتالوث الاقدس ... ايتها الام القديسة اجعلي جراحات وحيدك في قلبي منطبعة

Բ. (171բ-97ա) Ճանապարհ խաչի կամ «Տասնչորս կայաններ»

ա. 171բ-2ա

المرحلة الاولى تتامل يسوع محكوماً عليه بالموت

բ. 172ա-4ա

المرحلة الثانية تتامل يسوع حاملاً صليبه على منكبيه

գ. 174աբ

المرحلة الثالثة تتامل يسوع ساقطاً تحت الصليب مرة الاولى

η. 176w-8w

المرحلة الخامسة نتامل كيف ان سمعان القرواني مضطراً لحمل صليب يسوع

θ. 178w-80w

المرحلة السادسة نتامل كيف ان الامراة المدعوت (كذا) وارينا [القديسة فيرونيكا]
تمسح وجه يسوع بالمنديل

ι. 180w-2w

المرحلة السابعة نتامل يسوع ساقطاً تحت الصليب مرة ثانية

κ. 182w-4w

المرحلة الثامنة نتامل يسوع يعزى بنات اورشليم

λ. 184w-6w

المرحلة التاسعة نتامل يسوع ساقطاً تحت الصليب مرة ثالثة

μ. 186w-8w

المرحلة العاشرة نتامل كيف الجند يعرفون يسوع من ثيابه ويسقوه خلا ممزوجاً بالمرارة

ν. 188w-9w

المرحلة الحادية عشر نتامل يسوع مسمراً على الصليب

ξ. 189p-91p

المرحلة الثانية عشر نتامل يسوع مرفوعاً على الصليب ومايتاً

ο. 191p-2p

المرحلة الثالثة عشر نتامل يسوع منزلاً من على الصليب

π. 192p-7w

المرحلة الرابعة عشر نتامل يسوع موضوعاً في القبر

ϑ. (197p-9p) Աղոթքներ

طلبة تقال جمعة اللام (كذا) جمعت العظيمة ... باحسن قيام نشكرك والشكر لك دايماً على الدوام

ԿԵՔԱԴՐՈՇՈՒՐ 132p, 174p, 224p, 226p (qawqawrmn Լստիներն «N»
uawnp):

ABSTRACT

The Matenadaran's collection of 2,732 Arabic script manuscripts contains fifty-eight copies of Christian Arabic manuscripts.

These are obtained through donations. Among the donors are Mihran Minassian (23 manuscripts: Mss. No. 1996, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389), Varuzhan Salatian (9 manuscripts: Mss. No. 1738, 1741, 1753, 1755, 1756, 1757, 1762, 1763, 1765), Arshak Danagozian (9 manuscripts: Mss. No. 1153, 1154, 1155, 1156, 1160, 1161, 1162, 1180, 1189), Hovhannes Pasmachian (7 manuscripts: Mss. No. 1044, 1045, 1046, 1961, 1976, 2082, 2083), Chorch Khorozian (2 manuscripts: Mss. No. 1127, 1130), Vrezh Nersisian (2 manuscripts: Mss. No. 2727, 2730), Grigor Barseghian (2 manuscripts: Mss. No. 1014, 1977), Hrach' Avetisian and his wife (1 manuscript: Ms. No. 1197), Ruben Parsumian (1 manuscript: Ms. No. 2092), and "Pyunik" Charitable Foundation (1 manuscript: Ms. No. 2282).

The manuscripts date back to the 17th-19th centuries, written in Syria, Lebanon, Egypt, and Antioch. They represent different genres and topics of medieval literature: Prayer books, Gospels, liturgical books, anecdotes and hagiographic accounts, etc.

Among others are the Book of Sirach (ms. 1153) and the theological work of Yuhanna Claudius Wertherio (ms. 2386). Mss. 2083 and 2389 are copies of poems composed by the Maronite bishop Gabriel Germanos Farhat, while mss. 1741, 1756, 2387, and 2388 contain poems of Nikolaos Sayegh. Ms. 1757 is particularly exceptional. It was written in the 18th century by 'Abdallah Zakher (عبد الله زاهر) – one of the founders of the first printing press in the Middle East. Mss. 2256-2272 are volumes of "Storia ecclesiastica" by Giuseppe Agostino Orsi (1692-1761).

The catalogue is intended for medievalists, Arabists, scholars interested in Christian Arabic studies, theology and religious studies.

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

Ասատրյան Հ., *Անտիպ ցուցակ արաբերեն ձեռագրաց*, Մաշտոցյան Մատենադարան, Երևան (չհրատարակված):

Իրն ալ-Ասիր, բարգ. բնագրից, առաջաբան և ծանոթ. Ա. Տեր-Ղևոնդյանի, (Ստար աղբյուրները Հայաստանի և հայերի մասին, Արաբական աղբյուրներ Բ), Երևան, 1981:

Հովհան Գամասկացի, *Դիալեկտիկա*, աշխ. Գ. Մուրադյանի, (Հայերեն թարգմանված երկեր, ֆինական բնագրեր և ուսումնասիրություն), հատոր Ա, Երևան, 2019:

Տեր-Ղևոնդյան Ա., «Հայ և Իրիստոնյա արաբական մատենագրական առնչությունների պատմությունից», *Պաշտօնական ամսագիր Հայրապետական Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի*, ԼԴ (ԺԱ), էջմիածին, 1977, էջ 57-63:

Յուրյակ արաբատառ ձեռագրերի (23 մասյան), Մաշտոցյան Մատենադարան, Երևան (չհրատարակված):

Blau J., *The Renaissance of Modern Hebrew and Modern Standard Arabic: Parallels and Differences in the Revival of Two Semitic Languages*, (in UC Publications in Near Eastern Studies), vol. 18, University of California Press, 1982.

Braida E., “Garshuni Manuscripts and Garshuni Notes in Syriac Manuscripts”, *Parole de l’Orient* 37, 2012, pp. 181-198.

Gibson M., *Catalogue of the Arabic mss. in the Convent of S. Catharine on Mount Sinai*, (Studia Sinaitica, no. III), Cambridge University Press Warehouse, 1894.

Gospels in Arabic (Evangelium sanctum Domini Nostri Iesu Christi conscriptum a quatuor Evangelistis Sanctis idest, Matthaeo, Marco, Luca, et Iohanne), Rome, Medici Oriental Press, 1590-1591.

Griffith S., “From Aramaic to Arabic: The Languages of the Monasteries of Palestine in the Byzantine and Early Islamic Periods”, *Dumbarton Oaks Papers*, vol. 51, 1997, pp. 11-31.

_____, *The Bible in Arabic: The Scriptures of the “People of the Book” in the Language of Islam*, New Jersey: Princeton University Press, 2015.

_____, “The Monks of Palestine and the Growth of Christian Literature in Arabic”, in *The Muslim World* 78, 1988, pp. 1-28.

Lewis A., Gibson M., *Forty-one Facsimiles Dated Christian Arabic MSS*, (Studia Sinaitica), no. XII, Cambridge University Press Warehouse, 1907.

Macomber W. F., *Catalogue of the Christian Arabic Manuscripts of the Franciscan Center of Christian Oriental Studies, Muski, Cairo*, Franciscan Printing Press, 1984.

Mingana A., *Catalogue of the Arabic Manuscripts in the John Rylands Library, Manchester*, Manchester University Press, 1934.

_____, *Christian Arabic Manuscripts and Additional Syriac Manuscripts*, (vol. II of Catalogue of the Mingana Collection of Manuscripts), Cambridge, 1936.

Pataridze T., “Christian Literature in Arabic in the Early Islamic Period (8th-10th c.): The Circulation of Texts and Ideas between the Greek, Syriac, Arabic, and Georgian Communities”, *Le muséon: revue d’études orientales*, vol. 132, no.1-2, Peeters, 2019, pp. 199-222.

Rieu Ch., *Supplement to the Catalogue of the Arabic Manuscripts in the British Museum*, London, 1894.

Sahner Ch. C., “Swimming Against the Current: Muslim Conversion to Christianity in the Early Islamic Period”, *Journal of the American Oriental Society*, vol. 136, no. 2, April-June 2016, pp. 265-284.

Sánchez F. del Río, *Arabic Manuscripts in the Maronite Library of Aleppo (Syria)*, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2017.

Treiger A., “The Arabic Tradition”, in *The Orthodox Christian World*, ed. Augustine Casiday, London: Routledge, 2012, pp. 89-104.

Trimingham J. S., *Christianity Among the Arabs in Pre-Islamic times*, London: Longman, 1979.

Varsányi O., "Mapping the Semantics of Dīn (Religion) in 9th- century Arabic Christian Controversy", *The Arabist Budapest Studies in Arabic* 38, ed. K. Dévényi, Budapest, 2017, pp. 71-94.

Vollandt R., "Making Quires Speak: An Analysis of Arabic Multi-Block Bibles and the Quest for a Canon", in *Intellectual History of the Islamicate World*, vol. 4, Brill, 2016, pp. 170-209.

Walbiner C., "Popular" Greek Literature on the Move: The Translation of Several Works of Agapios Landos of Crete into Arabic in the 17th century", *Revue des Etudes Sud-Est Européennes* LI (2013), pp. 147-157.

Graf G., *Catalogue de manuscrits arabes chrétiens conservés au Caire*, (Studi e testi 63), Biblioteca Apostolica Vaticana, 1934.

_____, *Die christlich-arabische Literatur: bis zur fränkischen Zeit (Ende des 11. Jahrhunderts); eine literarhistorische Skizze*, Freiburg im Breisgau, Herder, 1905.

_____, *Geschichte der Christlichen Arabischen Literatur*, 5 volumes, Biblioteca Apostolica Vaticana, 1944-1953.

Cureton W., Rieu Ch., *Catalogus codicum manuseriptorum orientalium qui in Museo Britannico asservantur. Pars secunda, codices arabicos amplectens*, London, 1846-1871.

Guidi I., *Le Traduzioni Degli Evangelii in Arabo e in Etiopico*, (in Atti della Reale Accademia dei Lincei), vol. 4, ser. 4, Rome: Academia Dei Lincei, 1888.

Maio A., *Scriptorum veterum nova collectio è Vaticanis codicibus*, vol. IV, Romae, 1831.

Psalterium Hebraeum, Graecum, Arabicum, & Chaldaeum, cum tribus latinis interpretationibus & glossis, ed. by Agostino Giustiniani, Genoa, 1516.

Cheikho L., *Catalogue raisonné des manuscrits historiques de la Bibliothèque Orientale de l'Université Saint-Joseph*, Beirut: Mélanges de l'Université Saint-Joseph, 1913-1929.

Le Baron de Slane, *Catalogue des manuscrits arabes*, Paris, Imprimerie Nationale, 1883-1895.

Nasrallah J., *Histoire du mouvement littéraire dans l'église melchite du Ve au XXe siècle*, 3 vols. in 6 parts, Louvain, 1979-1989.

Al-Baṭriyark al-antākī Makāriyūs al-thālith ibn al-Za`īm: 'Ajā'ib al-sayyida al-adhrā` an Aghābiyūs al-nāsik al-iqrīṭsh, ed. Idwār al-Bustānī, Jounieh: Dār al-Bustānī li-l-nashr, 1997.

الأب لويس شيخو اليسوعي، المخطوطات العربية لكتبة النصرانية، طبعة ثانية، منشورات دار المشرق بيروت، 2000.

مجموعة مؤلفين، المخطوطات العربية في الأديرة الأرثوذكسية الأنطاكية في لبنان، الجزء

الثاني: دير سيدة البلمند، بيروت، جامعة البلمند، 1994.

مكارياوس جبور، فهرس مخطوطات مكتبة أبرشية حلب المارونية، المجلد الأول، حلب، 2018.

ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԻ ԱՆՎԱՆԱՑԱՆԿ

- Մերգալլան իբն ալ Ֆադլ ալ Անտաֆի (عبد الله ابن الفضل الانطاكي) - 2^մ 1014Բ, էջ 24
 Մերգալլան Ջախեր (عبد الله زاخر) - 2^մ 1757, էջ 78
 Ագապիոս Լանդոս - 2^մ 1180, էջ 56
 Անբա Ազֆոնսիոս Ռոդրիկոս ալ Ռահիբ ալ Յասու'ի (الانبا القونسيوس رديكوس) (الراهب اليسوعي) - 2^մ 1127, էջ 33
 Անբա Լուիս (الانبا لويس) - 2^մ 1155, էջ 45, 2^մ 2385, էջ 145
 Անբա Յուանես [Հովհաննէս] (انبا يوانس) - 2^մ 335, էջ 20
 Անտոնիոս իբն Շամմաս Ֆարաջալլան Մգար ալ Սիրիանի (انطونيوس ابن) (شماس فرج الله عازار السرياني) - 2^մ 1046, էջ 30
 Բասիլիոս [Բարսեղ] Մեծ (սուրբ) (القديس باسيليوس الكبير) - 2^մ 1738, էջ 66
 Բուարոս [Պետրոս] Խորի [ալ Թուզաուի] (الخوري بطرس [التولاوي]) - 2^մ 1763Գ, էջ 86
 Իբն Շամհուն ալ Մուրատարիբ (ابن شمعون المتطيب) - 2^մ 335, էջ 20
 Իսահակ ալ Սիրիանի [Իսահակ Ասորի] (اسحاق السرياني) - 2^մ 1014Բ, էջ 24
 Կարդինալ Օրսի (الكردينال اورسى) - 2^մ 2256-2271, էջ 109-141
 Մախիմոս ալ Ռահիբ ալ Կանոնի ալ Հալարի (مكسيموس الراهب القانوني الحلبي) - 2^մ 1763Գ, էջ 87
 Յուաննա ալ Դիմաշկի [Հովհան Դամասկացի] (يوحنا الدمشقي) - 2^մ 1765, էջ 88, 2^մ 1738, էջ 66
 Յուաննա Ֆամ ալ Զանար [Հովհան Ոսկեբերան] (يوحنا فم الذهب) - 2^մ 1154Բ, էջ 42, 2^մ 1738, էջ 66, 2^մ 2727, էջ 161
 Նիկոլաոս Սաիդ (نيقولاوس صايغ) - 2^մ 1741, էջ 69, 2^մ 1756, էջ 76, 2^մ 2387, էջ 156, 2^մ 2388, էջ 158
 Պատրիարք Մաֆրոնիոս (البطريرك صفرونيوس) - 2^մ 1976, էջ 96
 Ջիրաիլ [Գարբիել] Ջիրմանոս Ֆարհար (جبرائيل جرمانوس فرحات) - 2^մ 1763Բ, էջ 84, 2^մ 2083, էջ 104, 2^մ 2389, էջ 159
 Ռուֆաիլ Ռահիբ (روفائيل راهب) - 2^մ 1763Ե, էջ 86
 Գրիգորիոս (սուրբ) (القديس غريغوريوس) - 2^մ 1738, էջ 66
 Ֆիլիպոս Բակերի (فيليبوس بكيتي) - 2^մ 2272, էջ 141
 Յուաննա Կլոդիոս Վերբիո (يوحنا كلوديوس فيرتريوا) - 2^մ 2386, էջ 152

ՔԱՐԳՄԱՆԻԶՆԵՐԻ, ԳՐԻԶՆԵՐԻ, ԿԱԶՄՈՂՆԵՐԻ, ՊԱՏՎԻՐԱՏՈՒՆԵՐԻ, ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐԵՐԻ ԱՆՎԱՆԱՑԱՆԿ

- Մերգ ալ Մասիհ Մալիբ ալ Մաս'ուլի ալ Բարմուսի (عبد المسيح صليب المسعودي) (البرموسي) - 2^մ 335, էջ 20
 Մերգ ալ Նուր իբն ալ Շամմաս Իլիաս ալ Հալաբի ալ Մալաֆի (عبد النور ابن) (الشماس الياس الحلبي الملكي) - 2^մ 1162, էջ 54
 Մկիմ Սուլեյման (عالم سليمان) - 2^մ 2727, էջ 161
 Ալֆետեհիոս ալ Քարուզի (վարդապետ) (الاب القتيوريوس الكروجي) - 2^մ 1155, էջ 45
 Անտոն Սաբբաղ (انطون صباغ) - 2^մ 2256-2272, էջ 109-143
 Անտոնիոս իբն Շամմաս Ֆարաջալլան Մգար ալ Սիրիանի (انطونيوس ابن) (شماس فرج الله عازار السرياني) - 2^մ 1046, էջ 30
 Անտոն Իլիաս Գահիր (انطون الياس ضاهر) - 2^մ 2082, էջ 103
 Անտոն Յուսուֆ Բասիլ (انطون يوسف باسيل) - 2^մ 1154, էջ 40
 Բասիլ իբն Խորի Ջիրաիլ (باسيل ابن خوري جبرائيل) - 2^մ 1189, էջ 61
 Բուլս իբն ալ Խալաբա Մերգ ալ Մասիհ Անբաֆի (بولص ابن الخواجه عبد المسيح) (انطاكي) - 2^մ 2266, էջ 129
 Բուարոս [Պետրոս] Ջիրմանոս Մաղիր (بطرس جرمانوس صادر) - 2^մ 1045, էջ 28
 Բուարոս [Պետրոս] վալաղ Սուլեյման (بطرس ولد سليمان) - 2^մ 2386, էջ 152
 Իլիաս իբն Միխայիլ [Միխայել] (الياس ابن مخايل) - 2^մ 1741, էջ 69
 Իսկանդար Միխայիլ [Ալեքսանդր Միխայել] Լիան (اسكندر ميخايل ليان) - 2^մ 1753, էջ 71
 Իսկանդար [Ալեքսանդր] Բիզկ Քուրդի (اسكندر رزق كردي) - 2^մ 1155, էջ 45
 Իսկանդար [Ալեքսանդր] Շքիդոկ (اسكندر شتيديوك) - 2^մ 1045, էջ 28
 Լուսիա Հենլի (لوسيا هنلي) - 2^մ 1156, էջ 47
 Հանանիա իբն Հաննա ալ Հոմսի (حنانيا بن حنا الحمصي) - 2^մ 1765, էջ 88
 Յակոբ [Հակոբ] Խափիար (يعقوب خياط) - 2^մ 1757, էջ 78
 Յուսուֆ իբն Արգալա Շքլեր (يوسف ابن عبد الله شكير) - 2^մ 1741, էջ 69
 Յուսուֆ վալաղ Միխայիլ [Միխայել] Բանդահ (يوسف ولد ميخايل بنداه) - 2^մ 2389, էջ 159
 Յուսուֆ իբն Ուստա Յուաննա իբն ալ Հաջ Ասլան իբն Ուստա Յանի (ابن اسطا يوحنا ابن اسطان ياني) - 2^մ 1753, էջ 71
 Յուսուֆ վալաղ Անտոն Իսկանդար (يوسف ولد انطون اسطنبولية) - 2^մ 1127, էջ 33
 Մալաբիոս (Հալեպի եպիսկոպոս) (كريوس ملاتيوس مطران حلب) - 2^մ 1189, էջ 61

- Մակարիոս իբն ալ Ջա'իմ (مكاريس بن الزعيم) - ՀՄՐ 1180, էջ 56
 Միխայիլ [Միխայել] Հաննա հուրի (ميخايل حنا خوري) - ՀՄՐ 1961, էջ 94
 Միխայիլ [Միխայել] Լազիե (مخائل لاطيه) - ՀՄՐ 2387, էջ 156
 Մկրտիչ ալ Քասիմ ալ Արմանի (مكرديج الكسيح الارمني) - ՀՄՐ 2083, էջ 104, ՀՄՐ 2389, էջ 159
 Նասրալլահ (فانسان) (قسيس نصرالله) - ՀՄՐ 1762, էջ 81
 Նիկեֆորոս Գրեգորաս (کيريوكير نيكيفوروس) - ՀՄՐ 1014Ա, էջ 23
 Նիկոլա իբն Հաննա ալ հախիաթ (نقولا ابن حنا الخياط) - ՀՄՐ 1757, էջ 78
 Նիկոլա հուրի (الخوري نقولا) - ՀՄՐ 1014Ա, էջ 23
 Պատրիարք Կիրիլ V (البطريرك انبا كيرلس الخامس) - ՀՄՐ 335, էջ 20
 Ջիբրաիլ [Գաբրիել] հուրի (الخوري جبرائيل) - ՀՄՐ 1189, էջ 61
 Ջիբրաիլ [Գաբրիել] վալադ Մուսա Միդանի (جبرائيل ولد موسى ميداني) - ՀՄՐ 1014, էջ 22
 Ջիբրանոս Յուսուֆ Գարահ (جرمانوس يوسف داره) - ՀՄՐ 1189, էջ 61
 Ջիբրիս (جرجس) - ՀՄՐ 1762, էջ 81
 Ջիբրիս հուրի (الخوري جرجس) - ՀՄՐ 1189, էջ 61
 Ջիբրիս Սաբա հաբբազ (جرجس سابا خباز) - ՀՄՐ 1153, էջ 38
 Ռաֆայի Նա'իմ Քիլդան (رفائيل نعيم كلدان) - ՀՄՐ 2387, էջ 156
 Սուլեյման հուրի վալադ ալ հուրի Ջիբրաիլ [Գաբրիել] (الخوري سليمان ولد) (الخوري جبرائيل) - ՀՄՐ 1160, էջ 50
 Վիհրե Յարդ (وهبه يارد) - ՀՄՐ 1738, էջ 66
 Բիզկալան իբն Միխայիլ [Միխայել] Շրֆեր (رزق الله ابن مخايل شكير) - ՀՄՐ 1741, էջ 69
 Բիզկալան Նասրալլահ Սամման (رزق الله نصرالله سمان) - ՀՄՐ 2092, էջ 105
 Ֆաթհալլահ վալիդ Բուրոս [Պետրոս] Սամման (فتح الله ولد بطرس سمان) - ՀՄՐ 2092, էջ 105

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ՎԱՅՐԵՐԻ ՑԱՆԿ

- Անտիոխ - ՀՄՐ 1160, էջ 50
 Բեյրութ - ՀՄՐ 2386, էջ 152
 Լաքա՛հա - ՀՄՐ 1189, էջ 61
 Կահիրե - ՀՄՐ 335, էջ 20
 Հալապ - ՀՄՐ 1045, էջ 28, ՀՄՐ 1154, էջ 40, ՀՄՐ 2256-2272, էջ 109-143

ԳՐԶՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՑԱՆԿ

- 1591-1601 pp. - ՀՄՐ 2727, էջ 161
 1637-1639 pp. - ՀՄՐ 1753, էջ 71
 1674 p. - ՀՄՐ 1162, էջ 54
 1700 p. - ՀՄՐ 1762, էջ 81
 1760 p. - ՀՄՐ 1738, էջ 66
 1795 p. - ՀՄՐ 1014, էջ 22, ՀՄՐ 2386, էջ 152
 1800 p. - ՀՄՐ 2389, էջ 159
 1808 p. - ՀՄՐ 1160, էջ 50
 1809/1810 p. - ՀՄՐ 2730, էջ 168
 1814 p. - ՀՄՐ 1045, էջ 28
 1827 p. - ՀՄՐ 2092, էջ 105
 1832 p. - ՀՄՐ 1154, էջ 40
 1850 p. - ՀՄՐ 1741, էջ 69
 1852 p. - ՀՄՐ 1189, էջ 61
 1865 p. - ՀՄՐ 2092, էջ 105
 1872 p. - ՀՄՐ 2082, էջ 103
 1877 p. - ՀՄՐ 2387, էջ 156
 1883 p. - ՀՄՐ 1153, էջ 38
 1899 p. - ՀՄՐ 335, էջ 20
 ԺԸ դար - ՀՄՐ 1044, էջ 27, ՀՄՐ 1127, էջ 33, ՀՄՐ 1130, էջ 35, ՀՄՐ 1180, էջ 56, ՀՄՐ 1757, էջ 78, ՀՄՐ 1763, էջ 83, ՀՄՐ 1996, էջ 99, ՀՄՐ 2256-2272, էջ 109-143, ՀՄՐ 2385, էջ 145
 ԺԸ-ԺԹ դար - ՀՄՐ 1046, էջ 30
 ԺԹ դար - ՀՄՐ 1155, էջ 45, ՀՄՐ 1156, էջ 47, ՀՄՐ 1161, էջ 53, ՀՄՐ 1755, էջ 75, ՀՄՐ 1756, էջ 76, ՀՄՐ 1765, էջ 88, ՀՄՐ 1961, էջ 94, ՀՄՐ 1976, էջ 96, ՀՄՐ 1977, էջ 98, ՀՄՐ 1997, էջ 102, ՀՄՐ 2083, էջ 104, ՀՄՐ 2282, էջ 143, ՀՄՐ 2388, էջ 158:

ՆՎԻՐԱՏՈՒՆԵՐԻ ԱՆՎԱՆԱՑԱՆԿ

- Անտիսեաններ տեր (Հրաչ) և տիկին - Հ^մ 1997
 Բարսեղեան Գրիգոր Գ. - Հ^մ 1014, Հ^մ 1977
 Գանազոզյան Արշակ - Հ^մ 1153-1156, Հ^մ 1160-1162, Հ^մ 1180, Հ^մ 1189
 Խորոզյան ճորն - Հ^մ 1127, Հ^մ 1130
 Ճեպենյան Ռոբերտ - Հ^մ 1044, Հ^մ 1045, Հ^մ 1046
 Մինասեան Միհրան - Հ^մ 1996, Հ^մ 2256-2272, Հ^մ 2385-2389
 Ներսիսյան Վրեժ (Տեր Ներսես ավագ ֆանանա) - Հ^մ 2727, Հ^մ 2730
 Պատմական Հովհաննես - Հ^մ 1044-1046, Հ^մ 1961, Հ^մ 1976, Հ^մ 2082, Հ^մ 2083
 Պարսոսեան Ռուբին Գ. - Հ^մ 2092
 Սալարյան Վարուժան - Հ^մ 1738, Հ^մ 1741, Հ^մ 1753, Հ^մ 1755-1757, Հ^մ 1762, Հ^մ 1763, Հ^մ 1765
 «Փյունիկ» բարեգործական հիմնադրամ - Հ^մ 2282

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌԱՋԱԲԱՆ	5
ՋԵՌԱԳՐԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	20
ABSTRACT	171
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	172
ՑԱՆԿԵՐ	176

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՅՈՒՅԱԿ
ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՆՎԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ
ԱՐԱՔԵՐԵՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՐԵՐԻ

*Կազմեցին՝
Մովսես Խեչո և Էսթեր Պետրոսյան*

CATALOGUE
OF THE CHRISTIAN ARABIC MANUSCRIPTS
OF THE MATENADARAN

By
Moses Khecho and Ester Petrosyan

*Էջաղրումը և ձևավորումը՝ Հասմիկ Մխիթարյանի
Շապիկի ձևավորումը և
ներդրրի պատկերների մշակումը՝ Մարտիրոս Տոլմաճեանի
Հրատարակչական խմբագիր՝ Հայկ Համբարձումյան*

Գրքի շապիկին՝ ձև. 2^ր 1753, էջ 183բ

ISBN 978-9939-9257-7-6

9 789939 925776

Մատենադարան
Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձևագրերի ինստիտուտի
հրատարակչական բաժին
ՀՀ, Երևան, Մաշտոցի պող. 53, հեռ. (1374) 10 513033
publishing.matenadaran@gmail.com

*Չափը՝ 70x100 1/8: Ծավալը՝ 11 1/2 տպ. մամուլ:
Տպաքանակը՝ 200 օրինակ:*

Տպագրվել է

ՈՍԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆՑԻ
ՏՊԱԳՐԱՏՈՒՄ - ՌԵՍՏԱՐԱԿՎՈՒԹՅՈՒՆ
www.veprint.am